

किवीफल उत्पादक (Kiwifruit Grower)

छोटो अवधिको पाठ्यक्रम

(कम्पटेन्सीमा आधारित)

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमपरिषद्
पाठ्यक्रम विकास तथा समकक्षता निर्धारण महाशाखा
सानोठिमी, भक्तपुर
२०७८

बिषय सूची

Table of Contents

परिचय.....	4
लक्ष्य	4
उद्देश्य.....	4
पाठ्य विवरण.....	4
पाठ्य विशेषता	5
तालीम अवधि	5
लक्षित समूह.....	5
प्रशिक्षार्थी संख्या	5
प्रशिक्षण-भाषा	5
प्रशिक्षार्थी-उपस्थिति.....	5
प्रवेश-मापदण्ड	5
प्रशिक्षकको योग्यता	6
प्रशिक्षक-प्रशिक्षार्थी अनुपात	6
प्रशिक्षणका माध्यम र सामग्री:.....	6
प्रशिक्षण विधि र सिकाइ:.....	6
प्रशिक्षार्थी-मूल्यांकन:.....	6
श्रेणी बिभाजन प्रणाली:.....	6
प्रमाण -पत्रप्रदान	7
सीप परीक्षणको व्यवस्था:.....	7
प्रशिक्षण सम्बन्धी सुझाव:.....	7
अनुगमन-सुझाव:.....	7
पाठ्य संरचना	8
मोड्यूल : १ : पेशागत परिचय	10

मोड्युल : २ : पेशागत स्वास्थ्य तथा सुरक्षा	11
मोड्युल : ३ : आधारभूत औजार, उपकरण र सामग्रीहरु	19
मोड्युल : ४ : आधारभूत कार्य	21
मोड्युल : ५ : नर्सरी व्यवस्थापन	22
मोड्युल : ६ : विरुवा कलमी (Grafting).....	37
मोड्युल : ७ : कलमी गरेको विरुवाको ब्यवस्था	44
मोड्युल : ८ : जग्गा तयारी तथा रेखांकन	50
मोड्युल : ९ : बगानकमा विरुवा रोपण	61
मोड्युल : १० : मलखाद व्यवस्थापन	68
मोड्युल : ११ : सिचाई व्यवस्थापन.....	79
मोड्युल : १२ : बगानमा थाक्रा/मचाड ब्यवस्था	87
मोड्युल : १३ : किवीफलबोटको तालीम तथा काटछाट	91
मोड्युल : १४ : बगान ब्यवस्थापन	98
मोड्युल : १५ : परागशेचन (Pollination) तथा थिनिड.....	104
मोड्युल : १६ : रोग तथा कीरा ब्यवस्थापन.....	114
मोड्युल : १७ : हार्भेष्टीड एण्ड पोष्ट-हार्भेष्टीड कार्य	123
मोड्युल : १८ : उच्चमशीलता विकास	133
औजार तथा उपकरण र सामग्रीहरु.....	137
Infrastrucure and Facilities	138
आवश्यक स्टेशनरी र विविध सामग्रीहरु	139

परिचय :

यो किवीफल उत्पादक (Kiwi Grower) पेशाको दक्षतामा आधारित पाठ्यक्रम किवीफल उत्पादन/खेती गर्ने कार्यसंग सम्बन्धित छ। यस पाठ्यक्रमले किवीफल उत्पादकको लागि आवश्यक आधारभूत सीप र ज्ञान प्रदान गर्दछ। यस पाठ्यक्रममा आधारित तालीम कार्यक्रमले एकातर्फ प्रशिक्षकहरूलाई पाठ्यक्रममा समावेश भएका ज्ञान र सीपलाई प्रदर्शन गर्न तथा सिकाउन र अर्को तर्फ प्रशिक्षार्थीहरूलाई प्रयोगात्मक अभ्यास मार्फत सीप सिक्न प्रचुर अवसर प्रदान गर्दछ। प्रशिक्षार्थीहरूले पाठ्यक्रममा समावेश गरिएको ज्ञान र सीपहरू सिक्नका लागि आवश्यक औजार, उपकरण तथा सामग्रीहरू सुरक्षित तरिकाले प्रयोग गर्नेछन्।

यो पाठ्यक्रम अनुसार प्रशिक्षण लिएका प्रशिक्षार्थीले सैद्धान्तिक ज्ञान कक्षा कोठाको प्रशिक्षणबाट र प्रयोगात्मक सीपको लागि किवीफल लगउने फर्ममा अभ्यास गर्नेछन्। यी सीपहरूमा दक्षता हासिल गरिसकेपछि प्रशिक्षार्थीहरूले सम्बन्धित उद्योग व्यवसायमा रोजगारी प्राप्त गर्ने पर्याप्त अवसर पाउने वा व्यवसाय गरी स्वरोजगार सृजना गर्न सक्नेछन् र गरीबी न्यूनीकरण गरी मुलुकको विकासमा योगदान दिनेछन्। यो पाठ्यक्रममा राखिएका सिकाइबाट प्रशिक्षार्थीहरू आफूसंग भएका परम्परागत सीप र ज्ञानलाई नवीन प्रविधि अनुसार सुधार ल्याउन र सम्बन्धित क्षेत्रमा आवश्यक दक्ष कामदारको रूपमा कार्य गर्न समर्थ हुनेछन्।

लक्ष्य :

यस पाठ्यक्रमको मुख्य लक्ष्य आधारभूत तहको दक्ष किवीफल उत्पादक(kiwifruit Grower) तयार गर्नु रहेको छ।

उद्देश्यहरू :

यस पाठ्यक्रमका निम्न लिखित उद्देश्यहरू रहेका छन्:

यो तालिम कार्यक्रम सम्पन्न भइसकेपछि प्रशिक्षार्थीहरूले निम्न उद्देश्यहरू पूरा गर्ने छन्।

- किवीफल खेती तथा किवीफल उत्पादनको अवधारण बोध गर्न।
- किवीफलका खेतीको लागि औजार उपकरण बीउ विषादीको पहिचान र प्रयोग गर्न।
- विभिन्न जातका गुणस्तरीय किवीफलहरू उत्पादनतथा व्यवस्थित खेती गर्न।
- किवीफलको गडिङ्ग, प्याकिङ्ग, भण्डारण प्रवर्द्धन बजारिकरण गर्न
- किवीफल उत्पादनको क्षेत्रमा लागि स्थानीय स्रोत व्यक्ति भई सहजीकरण गर्न।
- किवीफल खेतीको विकास,विस्तार र प्रवर्द्धनबाट उत्पादन बढाई परनिर्भरता न्यूनीकरणका सहयोग गर्न
- कृषि क्षेत्रमा भित्रएका नवीतम प्रविधि अनुरूप कृषक तालीम संचालन गर्न
- किवीफल खेती संचालन गर्नको लागि व्यावसायिक योजना बनाउने।
- रोजगार तथा स्वरोजगार भई सीपलाई श्रमसँग आवद्ध गर्न।

पाठ्य विवरण :

यो पाठ्यक्रम किवीफल उत्पादक (Kiwifruit Grower) ले सम्पादन गर्ने कार्यमा आधारित छ। यसमा पेशागत परिचय पेशागत, स्वास्थ्य तथा सुरक्षा, आधारभूत औजार उपकरण तथा सामग्रीहरू, नर्सरी व्यवस्थापन

गर्ने, किवीफलको दोश्रो नर्सरी स्थापना (रुटस्टक विरुवाको तयारी) विरुवा कलमी (Grafting) ,कलमी गरेको विरुवाको व्यवस्थापन जग्गा तथा माटो व्यवस्थापन कलमी विरुवा रोप्ने Planting , मलखाद व्यवस्थापन, सिचाई व्यवस्थापन , थाँक्रा/माच व्यवस्था,किवीफल बोटको तालीम तथा काँटछाँट, बगान व्यवस्थापन , परागसेचन (Pollination) तथा थिनिङ (Fruit Thinning) , रोग तथा कीरा व्यवस्थापन गर्ने,Harvesting & Post Harvesting फल टिपाइ तथा फल टिपे पछि गरिने कृयाकलापहरु कुलिङ ग्रेडिङ प्याकेजिङ लेवलिङ ढुवानी तथा भण्डारण तथा वजारिकरण कार्य गर्ने मोड्युलहरु समावेश गरिएको छ । साथै यसमा उद्यमशीलता विकास सम्बन्धी मोड्यूल पनि समावेश गरिएको छ ।

पाठ्यक्रमको विशेषता :

- यस पाठ्यक्रमले सीप विकासमा जोड दिन्छ । यस पाठ्यक्रमको ८० प्रतिशत समय सीप सिकाइमा र २० प्रतिशत समय सैद्धान्तिक ज्ञान सिकाइमा छुट्याइएको छ ।
- यस पाठ्यक्रमको जोड पाठ्यक्रममा समावेश गरिएका सीपहरु प्रदान गर्न वा सिकाउनमा हुनेछ ।

तालीम अवधि :

यो तालीम कार्यक्रम सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक समेत गरी ३९० घण्टाको हुनेछ ।

लक्षित स्थान :

- नेपालभर
- यस पेशामा अभिरुचि राख्ने व्यक्तिहरु
- साधारण लेखपढ गर्न सक्ने व्यक्तिहरु

प्रशिक्षार्थी संख्या :

एक समूहमा अधिकतम २० जना ।

प्रशिक्षण-भाषा :

नेपाली वा अंग्रेजी तथा स्थानीय भाषा ।

प्रशिक्षार्थी-उपस्थिति :

तालीम अवधिभर प्रशिक्षार्थीको उपस्थिति कम्तीमा ९०% पुगेको हुनु पर्नेछ अन्यथा प्रमाण-पत्र पाउन योग्य मानिने छैन ।

प्रवेश-मापदण्ड :

तलका आधार पूरा गरेका व्यक्तिहरु यस तालीममा प्रवेश पाउनेछन् ।

- साधारण लेखपढ गर्न सक्ने ।
- १६ वर्ष पूरा भएको स्वस्थ नेपाली नागरिक ।

- यस पेशामा अभिरुचि राख्ने व्यक्तिहरु ।
- संचालित प्रवेश परीक्षा उत्तीर्ण गरेका व्यक्तिहरु ।

प्रशिक्षकको योग्यता :

सम्बन्धित व्यवसायमा तह २ उत्तीर्ण गरी कम्तीमा १ वर्षको अनुभव प्राप्त वा

सम्बन्धित व्यवसायमा तह १ उत्तीर्ण गरी कम्तीमा ५ वर्षको अनुभव प्राप्त ।

प्रशिक्षक-प्रशिक्षार्थी अनुपात :

- प्रयोगात्मक कक्षाको लागि अनुपात १ : १०
- सैद्धान्तिक कक्षाको लागि अनुपात १ : २०

प्रशिक्षणका माध्यम र सामग्री :

प्रभावकारी प्रशिक्षण तथा प्रदर्शनका लागि आवश्यक सामग्रीहरु:

- छापेका मिडियाका सामग्रीहरु (अभ्यास पुस्तिका, रुजु सूची)
- Non-Projectedसामग्रीहरु (डिस्ले नमूनाहरु, फिल्म चार्ट, पोष्टर, बोर्ड, मार्कर)
- Project Media सामग्री (मल्टिमिडिया प्रोजेक्टर, स्लाईड आदि)
- श्रव्यदृष्य सामग्री (टेप, फिल्म, स्लाइडटेप, भिडियो डिस्क आदि)
- कम्प्युटरमा आधारित प्रशिक्षण सामग्री (कम्प्युटरमा आधारित तालीम र अन्तरक्रियात्मक भिडियो)

शिक्षण सिकाइ विधि :

यो तालीम कार्यक्रम प्रशिक्षण दिंदा उदाहरणयुक्त व्याख्या, प्रवचन, छलफल, कार्यदिश, समूह छलफल प्रदर्शन, अनुकरण, निर्देशित अभ्यास, अवलोकन, स्व-अभ्यास प्रयोगात्मक अभ्यास र अन्य व्यक्तिगत सिकाइ हुनेछ ।

प्रशिक्षार्थी-मूल्यांकन :

- प्रशिक्षार्थीहरुले प्राप्त सीपको मूल्यांकन सम्बन्धित प्रशिक्षकले नियमित रुपमा गर्नुपर्नेछ ।
- प्रशिक्षार्थीहरुले सिकेको सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञानको मूल्यांकन सम्बन्धित प्रशिक्षकले मौखिक वा लिखित परीक्षा द्वारा गर्नुपर्नेछ ।
- प्रशिक्षार्थीहरुले सफल हुन प्रत्येक मोड्यूलका प्रयोगात्मक र सैद्धान्तिक दुवै मूल्यांकनमा छुट्टाछुट्टै कम्तीमा ६० प्रतिशत अंक प्राप्त गर्नुपर्नेछ ।
- प्रत्येक मोड्यूलमा १ वटा आन्तरिक मूल्यांकन र एउटा परीक्षा सम्बन्धित संस्थाले नै लिनुपर्नेछ ।
- प्रवेश परीक्षा सम्बन्धित संस्थाले नै संचालन गर्नुपर्नेछ ।

श्रेणी बिभाजन प्रणाली :

- विशिष्ट श्रेणी- ८० प्रतिशत वा माथि अंक ल्याई उत्तीर्ण गर्ने
- प्रथम श्रेणी - ७५ प्रतिशत वा माथि अंक ल्याई उत्तीर्ण गर्ने
- द्वितीय श्रेणी - ६५ प्रतिशत वा माथि अंक ल्याई उत्तीर्ण गर्ने

- तृतीय श्रेणी - ६० प्रतिशत वा माथि अंक ल्याई उत्तीर्ण गर्ने

प्रमाण -पत्र प्रदान :

यो तालीम सफलता पूर्वक सम्पन्न गर्ने प्रशिक्षार्थीहरूलाई सम्बन्धित तालीम दिने संस्थाले किवीफल उत्पादक (Kiwi fruit Grower) को प्रमाण पत्र प्रदान गर्नेछ ।

सीप परीक्षणको व्यवस्था :

यो तालीम सफलता पूर्वक पूरा गरी प्रमाण पत्र प्राप्त गरेका प्रशिक्षार्थीहरूले राष्ट्रिय सीप परीक्षण समितिद्वारा निर्धारण गरिएको मापदण्ड पूरा गरेमा किवीफल उत्पादक (Kiwi fruit Grower) पेशाको तह १ को सीप परीक्षण परीक्षामा सहभागी हुन सक्नेछन् ।

प्रशिक्षण सम्बन्धी सुझाव :

- १ तालीम पाठ्यक्रम पूर्णरूपमा अध्ययन गर्ने ।
- २ सैद्धान्तिक प्रशिक्षण तथा सीप सिकाइको लागि पाठयोजना बनाउने ।
- ३ सीपमा आधारित सैद्धान्तिक विषयवस्तुलाई प्रभावकारी ढङ्गबाट प्रशिक्षण गर्ने, गराउने ।
- ४ सिकारु स्पष्ट नभइन्जेलसम्म प्रशिक्षकले सीप सम्पादन प्रदर्शन गर्ने, गराउने ।
- ५ सिकारुलाई सीप सम्पादन गर्नु पूर्व वैयक्तिक सुरक्षा उपकरण प्रयोग तथा औजार उपकरण सुरक्षा प्रत्याभूति सुनिश्चित गर्ने, गराउने ।
- ६ सिकारुलाई सम्बन्धित सीप सम्पादन गर्न निर्देशित अभ्यास गर्न लगाउने ।
- ७ सिकारुलाई सम्बन्धित सीप न्यून गल्ती देखिने गरी सम्पादन गर्न अवसर प्रदान गर्ने, गराउने ।
- ८ सिकारुलाई सम्बन्धित सीप गल्ती नगरीकन सम्पादन गर्ने अवसर प्रदान गर्ने, गराउने ।
- ९ सिकारुले स्वतन्त्र ढङ्गबाट जटिल सीपहरू सम्पादन गरेको सुनिश्चित गर्ने, गराउने ।
- १० सिकारुले सीप सिकाइको क्रममा उत्पादन गरेको बस्तु भए त्यसको मूल्याङ्कन गर्ने, गराउने ।

अनुगमन-सुझाव :

यस कार्यक्रमको सफलताको मूल्यांकन र भविष्यमा यो पाठ्यक्रम परिमार्जन गर्न आवश्यक पृष्ठपोषण संकलनको लागि यो पाठ्यक्रमले निम्नानुसारको सुझाव सिफारिस गर्दछ ।

- पहिलो अनुगमन - तालिमकार्यक्रम समाप्त भएको ६ महिना पछि ।
- दोश्रो अनुगमन - पहिलो अनुगमन समाप्त भएको ६ महिना पछि ।
- अनुगमनचक्र - दोश्रो-अनुगमन समाप्त भएको १ वर्ष पछि, प्रत्येक वर्ष, ५ वर्ष सम्म ।

पाठ्य संरचना

किवीफल उत्पादक (Kiwifruit Grower)

सि.नं.	मोड्युल	प्रकृति	समय (घण्टामा)			कैफियत
			सैद्धान्तिक	ब्यावहारिक	जम्मा	
१	पेशागत परिचय	सै..	१८	०	१८	
२	पेशागत स्वास्थ्य र सुरक्षा	सै.+ब्या.	४	१२	१६	
३	आधारभूत औजार उपकरण र समग्रीहरु	सै.+ब्या.	१	५	६	
४	आधारभूत कार्य	सै.+ब्या.	६	१०	१६	
५	नर्सरी व्यवस्थापन	सै.+ब्या.	१०	३०	४०	
६	विरुवा कलमी (Grafting)	सै.+ब्या.	४	१६	२०	
७	कलमी गरेको विरुवाको व्यवस्थापन	सै.+ब्या.	२	१२	१४	
८	जग्गा तयारी तथा रेखाडकन	सै.+ब्या.	५.५	१४.५	२०	
९	बगानमा विरुवा रोपण	सै.+ब्या.	४.५	१५.५	२०	
१०	मलखाद व्यवस्थापन	सै.+ब्या.	६	२४	३०	
११	सिचाई व्यवस्थापन	सै.+ब्या.	५	१०	१५	
१२	बगानमा थाडग्रा/मचान व्यवस्थापन	सै.+ब्या.	४	१६	२०	
१३	किवीफलबोटको तालिम तथा काटछाट	सै.+ब्या.	८	१७	२५	
१४	बगान व्यवस्थापन	सै.+ब्या.	४	१६	२०	
१५	परागशेचन (Pollination) तथा थिनिड	सै.+ब्या.	७	१८	२५	
१६	रोग तथा कीरा व्यवस्थापन	सै.+ब्या.	६	१९	२५	
१७	हार्भेष्टिड एण्ड पोष्ट-हार्भेष्टिड कार्य	सै.+ब्या.	४	१६	२०	

१८	उद्यमशीलता विकास	सै.+ब्या.	१८	२२	४०	
	जम्मा		११७	२७३	३९०	

सै= सैद्धान्तिक/ब्या=व्यावहारिक

मोड्यूल १ : पेशागत परिचय

समय : १८ घण्टा (सै) = १८घण्टा

पाठ्य विवरण : यस किवीफल उत्पादक पेशाको परिचय, महत्व, प्रकार इतिहास र खेतीको अवस्थासंग सम्बन्धित ज्ञान समावेश गरिएको छ ।

उद्देश्य :

किवीफल खेतीको अवधारण बोध गर्ने

बिषयवस्तु:

१. किवीफल को परिचय
२. नेपालमा किवीफल खेतीको इतिहास
३. किवीफलको प्रकार
४. किवीफल तथा किवीफल खेतीको महत्व
५. नेपालमा किवीफल खेतीको अवस्था (चूनीती र अवसर)
६. किवीफल खेतीको लागि आवश्यक हावापानी
७. किवीफल खेतीको लागि माटो व्यवस्थापन
८. किवीफल खेती गर्ने प्रविधिहरु
९. किवीफल मा लाग्ने रोग कीराहरु
१०. किवीफल भण्डारण
११. बजारीकरण

मोड्युल २: पेशागत स्वास्थ्य र सुरक्षा

समय : ४ घण्टा (सै) + १२ घण्टा (ब्या) = १६ घण्टा

पाठ्य विवरण :

यस मोड्युलमा पेशागत स्वास्थ्य र सुरक्षा/सावधानी सम्बन्धी पेशागत कार्य गर्दा हुन सक्ने संभावित दुर्घटनाबाट व्यक्तिगत सुरक्षा सम्बन्धी उपकरण प्रयोग, प्राथमिक उपचार, औजार उपकरण सम्बन्धी कार्य कार्यस्थलको सुरक्षा सुनिश्चित, आगलागीबाट हुने क्षति न्यूनीकरण, सुरक्षा सूचना/संकेत/चिन्ह अध्ययन/ पहिचान लडेर घटने दुर्घटना न्यूनीकरण सम्बन्धित ज्ञान र सीपहरू समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्य :

- पेशागत स्वास्थ्य र सुरक्षाका उपायहरू अपनाउन ।

कार्यहरू :

१. व्यक्तिगत सुरक्षा सम्बन्धी उपकरण प्रयोग गर्ने ।
२. साधारण प्राथमिक उपचार गर्ने ।
३. औजार उपकरणको अवस्था सुनिश्चित गर्ने ।
४. कार्यस्थलको सुरक्षा सुनिश्चित गर्ने ।
५. आगलागीबाट हुने क्षति न्यूनीकरण गर्ने ।
६. सुरक्षा सूचना/संकेत/चिन्ह अध्ययन/ पहिचान गर्ने ।
७. लडेर घटने दुर्घटना न्यूनीकरण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा
व्यावहारिक : १.५ घण्टा
कुल समय : २.० घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१ : व्यक्तिगत सुरक्षा सम्बन्धी उपकरण प्रयोग गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादनको उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical knowledge)
१ आवश्यक जानकारी लिने। २ आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३ व्यक्तिगत सरसफाइ कायम राख्ने । ४ बूट लगाएर काम गर्ने । ५ Sun Protective Sunglass, Safety Gloves, Fullface Shields, Ear Muffs, Disposable Mask र Chemical Resistant Apron Safety Google लगाएर काम गर्ने । ६ असुरक्षाका कारकहरू (जस्तै: लामो बाहुला, कस्सिएको कमिज, कस्सिएको प्याण्ट, लामो नङ लामो कपाल) बाट टाढा रहने । ७ औजार र उपकरण सफा गर्ने । ८ औजार र सामग्रीहरू भण्डारण गर्ने । ९ कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	<p>अवस्था (Condition):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Personal Protective Equipments (PPE set) ● कक्षाकोठा / प्रयोगशाला कार्यशाला / <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) :</p> <p>व्यक्तिगत सुरक्षा सम्बन्धी उपकरण प्रयोग गर्ने ।</p> <p>मानक (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यचरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । ● PPE का उपकरणहरू प्रयोग गरी काम गरेको । ● सुरक्षा तथा सावधानीका उपायहरू अपनाएको । ● कार्यसम्पादन अभिलेख राखिएको । 	<p>व्यक्तिगत सुरक्षा सम्बन्धी उपकरण :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● व्यक्तिगत सुरक्षाका उपकरणहरू (PPE)को पहिचान र प्रयोग ● दुर्घटनाका कारणहरू ● सुरक्षा र सावधानीहरू ● कार्यस्थल, औजार र उपकरणको सरसफाइ ● औजार र सामग्रीहरूको भण्डारण ● कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials):
Gloves, Helmet, Safety belt.(ppe)

सुरक्षा/सावधानीहरू (Safety/Precautions):

कडा, लामो बाहुला, कस्सिएको कमिज, प्याण्ट, लामो कपाल नपारी काम गर्ने ।

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

सैद्धान्तिक : १.० घण्टा

व्यावहारिक : २.५ घण्टा

कुल समय : ३.५ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.२ : साधारण प्राथमिक उपचार गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादनको उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical knowledge)
१. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. व्यक्तिगत सरसफाइ कायम राख्ने । ४. प्राथमिक उपचार बाकस (First Aid Kit) को प्रयोगमा ल्याउने । ५. सामान्य चोटपटकको प्राथमिक उपचार गर्ने । ६. सामान्य घाउ तथा काटेको प्राथमिक उपचार गर्ने । ७. सामान्य घाउ तथा काटेको मलहम पट्टी गर्ने । ८. सामान्य फ्याक्चर (Fracture) को प्राथमिक उपचार गर्ने । ९. रक्तश्राव (Bleeding) रोक्न प्राथमिक उपचार गर्ने । १०. लु लागेको व्यक्तिको प्राथमिक उपचार गर्ने । ११. जनावरले टोकेको प्राथमिक उपचार गर्ने । १२. करेन्ट लागेकोलाई प्राथमिक उपचार गर्ने । १३. कृत्रिम श्वास प्रश्वास गराउने । १४. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	<p>अवस्था (Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● प्राथमिक उपचार बाकस (First Aid Kit), ● प्राथमिक उपचार म्यानुअल ● प्रयोगशाला / कार्यस्थल <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) :</p> <p>साधारण प्राथमिक उपचार गर्ने ।</p> <p>मानक (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यचरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । ● साधारण प्राथमिक उपचार गरेको । ● सुरक्षा तथा सावधानीका उपायहरू अपनाएको । ● कार्यसम्पादन अभिलेख राखिएको । 	<p>साधारण प्राथमिक उपचार :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● प्राथमिक उपचारको परिचय ● प्राथमिक उपचारको महत्व ● प्राथमिक उपचार बाकस (First Aid Kit) मा रहने सामान्य औषधी र सामग्रीहरू ● प्राथमिक उपचार गर्ने विधि: <ul style="list-style-type: none"> ○ चोटपटक ○ घाउ तथा काटेको ○ फ्याक्चर (Fracture) ○ रगत बगेको ○ हिउंले खाएको ○ लु लागेको ○ जनावरले टोकेको ○ करेन्ट लागेको ○ कृत्रिम श्वास प्रश्वास ● सुरक्षा र सावधानीहरू ● कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials):

- व्यक्तिगत सुरक्षा उपकरण (Personal Protective Equipment)
- प्राथमिक उपचार बाकस (First Aid Kit)
- प्राथमिक उपचार म्यानुअल

सुरक्षा/सावधानीहरू (Safety/Precautions):

- म्यानुअल अनुसार विभिन्न प्राथमिक उपचारहरू गरेको ।
- औषधिहरू जथाभावी प्रयोग नगर्ने ।
- First Aid Kit प्रयोगमा ध्यान दिने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा
व्यावहारिक : १.५ घण्टा
कुल समय : २.० घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.३ : औजार उपकरणको अवस्था सुनिश्चित गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादनको उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical knowledge)
<p>१ आवश्यक जानकारी लिने ।</p> <p>२ आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने ।</p> <p>३ व्यक्तिगत सरसफाइ कायम राख्ने।</p> <p>४ औजारहरूको नियमित मर्मत सम्भार गर्ने । औजार उपकरणहरूलाई बलियोसंग जडान भए नभएको जांच गर्ने ।</p> <p>५ धारिलो औजारहरूको धार ठीक भए नभएको चेक गर्ने ।</p> <p>६ औजारको नापो पनि दुरुस्त हुनु पर्ने भएमा नापी जांच गर्ने ।</p> <p>७ औजार र उपकरण सफा गर्ने ।</p> <p>८ औजार र सामग्रीहरूलाई यथा स्थानमा भण्डारण गर्ने ।</p> <p>९ कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>अवस्था (Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल उत्पादक/खेती औजार उपकरणहरू ● प्रयोगशाला/ भण्डार कक्ष <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) :</p> <p>औजार उपकरण सम्बन्धी कार्य सुनिश्चित गर्ने ।</p> <p>मानक (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यचरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । ● दिएको औजार हरु र उपकरणहरू जांची दुरुस्त बनाई सुनिश्चित गरेको । ● सुरक्षा तथा सावधानीका उपायहरू अपनाएको । ● कार्यसम्पादन अभिलेख राखिएको । 	<p>औजार उपकरण सम्बन्धी कार्य</p> <ul style="list-style-type: none"> ● औजार उपकरणहरूको सुरक्षा ● औजार र सामग्रीहरूको भण्डारण ● कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials):

विविध प्रकारका किवीफल उत्पादक औजार उपकरणहरू ।

सुरक्षा/सावधानीहरू (Safety/Precautions):

- व्यक्तिगत सरसफाइलाई व्यवहारमा ल्याउने।
- धारिलो औजार उपकरणहरू प्रयोग गर्दा लाग्न सक्ने चोटपटकबाट शरीरलाई जोगाउने ।
- PPE प्रयोग अनिवार्य गर्ने ।

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा

व्यावहारिक : १.५ घण्टा

कुल समय : २.० घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं ४ : कार्यस्थलको सुरक्षा सुनिश्चित गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादनको उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical knowledge)
१ आवश्यक जानकारी लिने। २ आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३ व्यक्तिगत सरसफाइ कायम राख्ने । ४ कार्यस्थल नचिप्लने प्रकारको (Non slipery) भएको सुचिचित गर्ने । ५ कार्यस्थलमा औजारहरू व्यवस्थित ढंगले राख्ने । ६ धारिलो औजारहरूको धार ठीक भए नभएको चेक गर्ने । ७ औजार/उपकरणहरूलाई निश्चित सही ठाउँमा राखी सुनिश्चित गर्ने । ८ औजार र उपकरण सफा गर्ने । ९ औजार र सामग्रीहरू भण्डारण गर्ने । १० कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	<p>अवस्था (Condition):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्यस्थल, औजार, उपकरण र सामग्रीहरू <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) :</p> <p>कार्यस्थलको सुरक्षा सुनिश्चित गर्ने ।</p> <p>मानक (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्यचरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । कार्यस्थलको सुरक्षा सुनिश्चित गरेको । सुरक्षा तथा सावधानीका उपायहरू अपनाएको । कार्यसम्पादन अभिलेख राखिएको । 	<p>कार्यस्थलको सुरक्षा सुनिश्चितता :</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्यस्थलको मापदण्ड कार्यस्थलको म्यानुअल सुरक्षा र सावधानीहरू औजार र सामग्रीहरूको भण्डारण कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials):

सुरक्षा मापदण्ड

सुरक्षा/सावधानीहरू(Safety/Precautions):

- व्यक्तिगत सरसफाइलाई व्यवहारमा ल्याउने ।
- कार्यस्थलको सरसफाइ भएको हुनुपर्ने ।
- कार्यस्थलमा औजार, उपकरण, सामग्रीहरू अव्यवस्थित ढंगले नराख्ने ।

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा
व्यावहारिक : १.५ घण्टा
कुल समय : २.० घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं. ५ : आगलागी बाट हुने क्षति न्यूनीकरण गर्ने

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादनको उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १ आवश्यक जानकारी लिने। २ आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३ व्यक्तिगत सरसफाइ कायम राख्ने । ४ फायर सेफ्टी उपकरणहरूको व्यवस्था गर्ने । ५ फायर सेफ्टी उपकरणहरू संचालन गर्ने । ६ अत्यधिक प्रज्वलनशील पदार्थहरूलाई मापदण्ड बमोजिम व्यवस्थित गर्ने। ७ औजार र उपकरण सफा गर्ने । ८ औजार र सामग्रीहरू भण्डारण गर्ने । ९ कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● फायर सेफ्टी उपकरणहरू र संचालन गर्ने म्यानुअल । ● प्रयोगशाला / कार्यस्थल <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) :</p> <p>आगलागीबाट हुने क्षति न्यूनीकरण गर्ने ।</p> <p>मानक (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यचरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । ● आगलागीबाट हुने खतराबाट बच्न सुनिश्चित गरेको । ● सुरक्षा तथा सावधानीका उपायहरू अपनाएको ● कार्यसम्पादन अभिलेख राखिएको । 	<p>आगलागीबाट हुने क्षति न्यूनीकरण :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● फायर सेफ्टी उपकरणहरूको पहिचान । ● फायर सेफ्टी उपकरणहरूको प्रयोग । ● फायर सेफ्टी उपकरणहरू संचालन गर्ने म्यानुअल । ● औजार र सामग्रीहरूको भण्डारण । ● कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने विधि ।

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials):

- फायर सेफ्टी उपकरणहरू ।
- फायर सेफ्टी संचालन गर्ने म्यानुअल ।

सुरक्षा/सावधानीहरू (Safety/Precautions):

- व्यक्तिगत सरसफाइलाई व्यवहारमा ल्याउने ।
- प्रज्वलनशील पदार्थहरूलाई व्यवस्थित ढंगबाट भण्डारण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा

व्यावहारिक : १.५ घण्टा

कुल समय : २.० घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं. ६ : सुरक्षा सूचना/संकेत/चिन्ह अध्ययन/ पहिचान गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादनको उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१ आवश्यक जानकारी लिने।</p> <p>२ आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने ।</p> <p>३ व्यक्तिगत सरसफाइ कायम राख्ने ।</p> <p>४ सुरक्षा सम्बन्धी पोष्टर, पम्पलेटहरू कार्यस्थलबाट देखिने स्थानमा टाँस्ने ।</p> <p>५ सुरक्षा सम्बन्धी संकेतहरू कार्यस्थलमा स्पष्ट देखिने गरी राख्ने ।</p> <p>६ सुरक्षा सम्बन्धी सूचनाहरू संकलन गरी अध्ययन गर्ने ।</p> <p>७ सुरक्षा सम्बन्धी सूचनाहरू सहपाठीसंग छलफल गरी स्मरण गर्ने ।</p> <p>८ औजार र उपकरण सफा गर्ने ।</p> <p>९ औजार र सामग्रीहरू भण्डारण गर्ने ।</p> <p>१० कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>अवस्था (Condition):</p> <ul style="list-style-type: none"> सुरक्षा सम्बन्धी संकेत र सूचनाहरू । प्रयोगशाला / कार्यस्थल <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) :</p> <p>सुरक्षा सूचना/संकेत/चिन्ह अध्ययन/ पहिचान गर्ने ।</p> <p>मानक (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्यचरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । सुरक्षा सम्बन्धी सूचनाहरू अध्ययन गरेको । सुरक्षा तथा सावधानीका उपायहरू अपनाएको । कार्यसम्पादन अभिलेख राखिएको । 	<p>सुरक्षा सम्बन्धी सूचनाहरू :</p> <ul style="list-style-type: none"> सुरक्षा सम्बन्धी संकेतको पहिचान सुरक्षा सम्बन्धी सूचनाहरूको अध्ययन सुरक्षा र सावधानीहरू औजार र सामग्रीहरूको भण्डारण कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials):

- सुरक्षा सम्बन्धी संकेत ।
- सुरक्षा सम्बन्धी सूचनाहरू ।

सुरक्षा/सावधानीहरू (Safety/Precautions):

- व्यक्तिगत सरसफाइलाई व्यवहारमा ल्याउने ।
- सुरक्षा सम्बन्धी सूचनाहरू र संकेतहरूमा ध्यान दिने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा

व्यावहारिक : १.५ घण्टा

कुल समय : २.० घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं. ७ : लडेर घट्ने दुर्घटना न्यूनीकरण गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादनको उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१ आवश्यक जानकारी लिने।</p> <p>२ आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने ।</p> <p>३ व्यक्तिगत सरसफाइ कायम राख्ने ।</p> <p>४ कार्यस्थलमा नर्चिप्लने व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>५ व्यक्तिगत सुरक्षा उपकरण (Personal Protective Equipment) प्रयोग गर्ने ।</p> <p>६ अग्लो स्थानमा रहेर काम गर्दा आवश्यक ठाउँ कायम राख्ने ।</p> <p>७ प्राथमिक उपचार बाकस (First Aid Kit) को व्यवस्थापन गर्ने ।</p> <p>८ औजारहरूको नियमित मर्मत सम्भार गर्ने । औजार उपकरणहरूलाई बलियो संग जडान भए नभएको जांच गर्ने ।</p> <p>९ औजारको नापो पनि दुरुस्त हुनु पर्ने भएमा नापी जांच गर्ने ।</p> <p>१० औजार/उपकरणहरूलाई निश्चित सही ठाउँमा राखेर सुनिश्चित गर्ने ।</p> <p>११ औजारर उपकरण सफा गर्ने ।</p> <p>१२ औजार र सामग्रीहरू भण्डारण गर्ने ।</p> <p>१३ कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>अवस्था (Condition):</p> <ul style="list-style-type: none"> व्यक्तिगत सुरक्षा उपकरण (Personal Protective Equipment) प्राथमिक उपचार बाकस (First Aid Kit) कार्यस्थल <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) : लडेर घट्ने दुर्घटना न्यूनीकरण गर्ने ।</p> <p>मानक (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> कार्यचरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएका । लडेर घट्ने दुर्घटना न्यूनीकरण गरेको । सुरक्षा तथा सावधानीका उपायहरू अपनाएको । कार्यसम्पादन अभिलेख राखिएको । 	<p>लडेर घट्ने दुर्घटना न्यूनीकरण:</p> <ul style="list-style-type: none"> लडेर घट्ने दुर्घटनाहरू लडेर घट्ने दुर्घटना न्यूनीकरण गर्ने उपायहरू सुरक्षा र सावधानीहरू औजार र सामग्रीहरूको भण्डारण कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials):

- व्यक्तिगत सुरक्षा उपकरण (Personal Protective Equipment)
- प्राथमिक उपचार बाकस (First Aid Kit)

सुरक्षा/सावधानीहरू (Safety/Precautions):

प्राथमिक उपचारमा विधिमा ध्यान दिने ।

मोड्यूल ३ : आधारभूत औजार, उपकरण र सामग्रीहरू

समय : १ घण्टा (सै)+ ५ घण्टा (ब्या) = ६ घण्टा
<p>पाठ्य विवरण : यस क्वीफल खेती गर्दा प्रयोग हुने औजार, उपकरण र सामग्रीहरूको पहिचान तथा प्रयोगसंग सम्बन्धि ज्ञान र सीप समावेश गरिएको छ ।</p> <p>उद्देश्य :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● विभिन्न औजार र उपकरण र सामग्रीको पहिचान गर्न । ● विभिन्न औजार र उपकरण र सामग्रीको प्रयोग गर्न । <p>कार्यहरू :</p> <ol style="list-style-type: none"> १. विभिन्न औजार र उपकरण र सामग्रीको पहिचान गर्ने । २. विभिन्न औजार र उपकरण र सामग्रीको प्रयोग गर्ने ।

(२० जना प्रशिक्षार्थीको लागि)

क्र.सं.	विवरण	क्र.सं.	विवरण
१	कूटो	४८	डिगर मेशीन
२	कोदालो	४९	ग्राफ्टिड नाइफ
३	साबेल	५०	ग्राफ्टिड टेप
४	डोको	५१	क्रेट
५	भम्पल (गल)	५२	मैन
६	डोरी	५३	प्याकिड बक्स
७	ब्रस कटर	५४	मेटल पोल
८	मिनी टिलर	५५	जि आइ तार
९	हँसिया	५६	जि आइ पाइप (1.5 Inch)
१०	मेजरिड टेप	५७	प्लायर
११	सुतली	५८	रिफ्राक्टो मिटर
१२	ठेलागाडा	५९	माटो जाँच्ने किट बक्स
१३	सिकेचर	६०	स्टे सेट
१४	लुपर	६१	पोली ब्याग (4 Inch)
१५	गार्डेन रेक	६२	पावर पुलर
१६	हाते करौती	६३	ग्लोभ
१७	ह्याक स	६४	हेलस्टोन नेट
१८	हजारी	६५	वायर कटर

१९	सिचाई पाइप (20mm)	६६	चश्मा
२०	स्प्रीकल नोजल	६७	मास्क
२१	टनेल प्लाष्टिक (६X१२ मिटर),(120 GSM)	६८	रेनकोट
२२	पराल	६९	बुट
२३	मल्चर मेशीन	७०	पिकिड ब्याग
२४	गोठे मल	७१	हेमर
२५	भर्मी मल	७२	बाँस
२६	रासायनिक मल	७३	भर्याड
२७	कृषि चुन	७४	कीला
२८	निलो तुथो	७५	सेतो प्लाष्टिक
२९	किटनाशक विषादी	७६	नर्सरी ट्रे
३०	रोगनाशक विषादी	७७	कोको पीट
३१	एग्रो नेट	७८	पीट मस
३२	इन्सेक्ट नेट	७९	जंङलको माटो (Forest Soil)
३३	थर्मोमिटर	८०	बालुवा
३४	हाइग्रो मिटर	८१	Tag
३५	लाइट ट्रयाप	८२	Vine Sticing Machcine
३६	स्टिकी ट्रयाप	८३	लेबल/स्टिकर
३७	डिजिटल वेइड मेशीन	८४	चम्चा
३८	सोइल अगर	८५	चपिड बोर्ड
३९	जैविक विषादी	८६	चक्कु
४०	डिजिटल पिएच मिटर	८७	छान्ने जाली
४१	Charger Sprayer	८८	जग
४२	सिलपाउलिन प्लाष्टिक (निलो रङ्ग २५० GSM)	८९	प्लाष्टिकको बाटा
४३	सिमेन्ट	९०	पिकिड ब्याग
४४	गिटी	९१	घण्टी/साइरन/सेन्सर
४५	फलामे रड	९२	रोलर/ क्यामेल ब्रस
४६	प्लाष्टिक बाल्टिन	९३	माहुरीको घर
४७	रबर ब्याण्ड	९४	vine sticing machcine

मोड्यूल ४ : आधारभूत कार्य

समय : ७ घण्टा (सै) + १० घण्टा (ब्या) = १७ घण्टा

पाठ्य विवरण : यस मोड्युलमा किवीफल खेती गर्ने कार्यसंग सम्बन्धित आधारभूत ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएको छ ।

उद्देश्य :

किवीफल खेती सम्बन्धी आधारभूत कार्य गर्न ।

निर्दिष्ट कार्य :

१. कृषि औजारहरुहरुको सामान्य मर्मत संभार गर्ने ।
२. नर्सरी गुम्बज/छाप्रो/प्लाष्टिक टनेलको हाते रेखाचित्र बनाउने ।
३. काठ/बाँस नाप्ने, चिन्ह लगाउने, काट्ने ।
४. बाँसको भाटा/धुरी खाँवा/साइड खाँवा/बीम (निदाल) बनाउने ।
५. प्लाष्टिकको परिमाण निकाल्ने ।
६. कृषि जमीनको क्षेत्रफल निर्धारण गर्ने ।
७. बीउ बीजनको परिमाण निकाल्ने ।
८. मलखादको परिमाण निकाल्ने ।
९. रासायनिक मल खरीद गर्ने ।
१०. स्रोत बीउ खरीद गर्ने ।
११. कम्पोष्ट खाल्टो (Pit) को आयतन निकाल्ने ।
१२. नर्सरी जमीन (प्लट) लेआउट गर्ने ।

मोड्यूल ५ : नर्सरी व्यवस्थापन

समय : १० घण्टा (सै)+ ३० घण्टा (ब्या) = ४० घण्टा

पाठ्य विवरण : यस किवीफलको नर्सरी व्यवस्थापन गर्ने कार्यसंग सम्बन्धित आवश्यक ज्ञान र सीप समावेश गरिएको छ ।

उद्देश्य :

- प्लाष्टिक टनेल निर्माण गर्ने ।
- रासायनिक विधिबाट नर्सरी ब्याडको लागि माटोको उपचार गर्ने ।
- बेर्ना उत्पादनको लागि ब्याड तयार गर्ने ।
- फलबाट बीउ संकलन गर्ने ।
- बीउको उपचार गर्ने ।
- ब्याडमा बीउ छर्ने/रोप्ने ।
- नर्सरी ब्याडमा छापो लगाउन ।
- बेर्नाको उपचार गर्ने ।
- दोश्रो नर्सरी ब्याडको तयारी गरी बिरुवा सार्ने ।
- तारवार/छेकवार लगाउन ।

कार्यहरु :

१. नर्सरीको लागि प्लाष्टिक टनेल निर्माण गर्ने ।
२. रासायनिक विधिबाट नर्सरी ब्याडको लागि माटोको उपचार गर्ने ।
३. फलबाट बीउ संकलन गर्ने ।
४. बीउको उपचार गर्ने ।
५. बीउ छर्ने /रोप्ने ।
६. नर्सरी ब्याडमा छापो लगाउने ।
७. बेर्नाको उपचार गर्ने ।
८. दोश्रो नर्सरी ब्याडको तयारी गरी बिरुवा सार्ने ।
९. तारवार/छेकवार लगाउने ।

कार्य विश्लेषण

(नर्सरी व्यवस्थापन)

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task)नं . ५.१ प्लाष्टिक टनेल निर्माण गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. १ मिटर चौडा र ५ मिटर लम्बाईको ब्याडको लागि बाँस वा निगालोको एकनासको २/२ मिटर लामो ६ वटा भाटा तयार गर्ने । ४. भाटाको दुवै तर्फ तिखो पार्ने । ५. ५ मिटरको ब्याड छोप्न २ मिटर चौडा ७ मिटर लामो पारदर्शी प्लाष्टिक तयार गर्ने ६. ड्याड वा क्यारीको डिलमा १/१ मिटरको फरकमा अर्धचन्द्राकारमा भाटाहरू गाडने । ७. अर्धचन्द्राकारको तयारी सुरुइ माथि प्लाष्टिक ओडाउने । ८. ड्याडको दुवै पट्टि छेउमा काठको कीला ठोकी प्लाष्टिकको टुप्पो बाँध्ने । ९. बन्द गुम्बजको प्रयोग: वीउ रोपेको ड्याडको चारैतिर प्लाष्टिकलाई माटोले थिचेर बन्द गर्ने १०. यस प्रकारको टनेल एकातिर मात्र च्यापिएको खोल्न र बन्द गर्न सकिने गरी बनाउने । ११. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । १२. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल लगाउने जमीन ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): नर्सरीको लागि प्लाष्टिक टनेल निर्माण गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● अर्ध चन्द्राकार बाँस वा निगालोका भाटा समान रुपमा दब्लोसंग गाडिएको । ● भाटा माथि प्लाष्टिक सिट सिधा र तनक्क तनकेको । ● बन्द गुम्बजको लम्बाइको एकातिर माटोले प्लाष्टिक च्यापेर बनाइएको । ● अर्ध बन्द गुम्बजको लम्बाई को अर्कोतिर मात्र च्यापेर खोल्न र बन्द गर्न मिल्ने गरी बनाईएको । 	<p>प्लाष्टिक गुम्बज</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गुम्बज <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ प्रकार(आकार र मौसम अनुसार) ○ वीउ उम्रनको चाहिने तापक्रम ● गुम्बज बनाउदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● सानो होचो अर्धचन्द्राकार प्लाष्टिक गुम्बज बनाउने विधि ● सिजन अनुसारको गुम्बज

औजार उपकरण र सामग्री(Tools, Equipment and Materials) :कोदालो, कोदाली, हरियो बाँस वा निगालोको भाटा, काठको कीला, सिकेचर, हँसिया, अचानो, कोदालो, साबेल, प्लाष्टिक सिट र डोरी (सुत्ली)कीला ठोक्ने काठको मुङ्गो, काठका कीला, र सुरक्षा सम्बन्धी सामग्रीहरू (चस्मा, पन्जा, मास्क, टोपी, गमबुट) ।

सुरक्षा र सावधानी(Safety/Precautions):

- व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्रीहरू प्रयोग गर्ने ।
- औजार उपकरणहरू प्रयोग गर्दा सावधानी अपनाउने ।

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

कुल समय : ४ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task)नं ५. २ : रासायनिक विधिबाट नर्सरी ब्याडको लागि माटोको उपचार गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृत्याकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१. आवश्यक जानकारी लिने ।</p> <p>२. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने ।</p> <p>३. खनजोत गरेर तयार पारेको ब्याडको माटो उपचार गर्न २ ग्राम कार्बन्डाइजिम-५० डब्लु.पी. प्रतिलिटर पानीमा वा हाइड्रोजन पेरोअक्साइड १ भाग, १० भाग पानीमा मिसाइ भोल तयार गर्ने ।</p> <p>४. तयारी भोलले करिव १५ से.मि. गहिरोसम्म भिज्ने गरी माटोमा छर्कने ।</p> <p>५. भिजेको ब्याडलाई २५० गेजको सेतो प्लाष्टिकले ७२ घण्टा छोपेर प्लाष्टिक भिक्ने ।</p> <p>६. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने ।</p> <p>७. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>दिइएको अवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● कार्बन्डाइजिम ५० डब्लु.पी. ● हाइड्रोजन पेरोअक्साइड <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): रासायनिक विधिबाट नर्सरी ब्याडको लागि माटोको उपचार गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● सिफारिस मात्रा अनुसार रासायनिक भोल तयार गरेको । ● तयारी भोललाई करिव १५ से.मि. गहिरोसम्म भिजाई २५० गेजको सेतो प्लाष्टिकले कम्तीमा ७२ घण्टासम्म ढाकेर भिकेको । 	<p>रासायनिक विधिद्वारा माटो उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● रासायनिक विधि <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● रासायनिक भोल तयार गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● रासायनिक भोल तयार गर्ने विधि ● माटोमा पाइने रोगका जिवाणु, शाकाणु, विषाणु तथा जुकाको परिचय ● माटोको उपचार गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● माटोको उपचार गर्ने रासायनिक विधि

औजार उपकरण र सामग्री : (Tools, Equipment and Materials) :

किला ठोक्ने काठ/बाँसको मुङ्ग्री, काठका किला, कोदालो, कोदाली, डोरी (सुतली) प्लाष्टिक, प्लाष्टिकलाई थिच्ने ईट वा ढुङ्गा, कार्बन्डाइजिम युक्त विषादि, हाइड्रोजन पेरोअक्साइड, स्प्रेअर, पानी, मेजरिंग सिलिण्डर, तराजु, प्लाष्टिक बाल्टिन, काठको लट्टी

सुरक्षा र सावधानी (Safety/Precautions):

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : ४ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं. ५ . ३ : वेर्ना उत्पादनको लागि ब्याड तयार गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृत्याकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. नर्सरीको लागि प्लाष्टिक हाउस वा ग्रीन हाउस भित्र उपयुक्त ठाउँको छनौट गर्ने । ४. नर्सरी ब्याड बनाउने जमीनलाई राम्रोसंग गहिरो गरी खनजोत गर्ने । ५. डल्ला फोर्ने, भार हटाउने, प्लाष्टिक, ढुङ्गा तथा रोडाहरू सफा गरी जमीनलाई सम्याउने । ६. जमीनलाई २/३ पटक खनेर डल्ला फोरी माटो बुरबुराउँदो बनाउने । ७. यदि बिषादीले माटो उपचार नगरेको भएमा खेती नगरिएको जंगलको माटो ल्याइ उपचार गरी मसिनो पारेर, चालेर करिब १० से.मी. बाक्लो गरी ब्याडमा बिछ्याउने । ८. प्रति वर्गमिटर ब्याड क्षेत्रमा सिफारिस मात्रा अनुसार मलखाद माटोमा मिलाउने । ९. मौसम र ठाउँ अनुसार १ मिटर चौडा र आवश्यकता अनुसारको लम्बाई भएको नर्सरी ब्याड बनाउने । १०. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ११. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): वेर्ना उत्पादनको लागि ब्याड तयार गर्ने ।</p> <p>स्तर/मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● सिफारिस मात्रा अनुसार मलखाद माटोमा मिसाएको । ● जमीनलाई २/३ पटक खनेर डल्ला फोरी माटो बुरबुराउँदो बनाएको । ● मौसम र ठाउँ अनुसार १ मीटर चौडा भएको ब्याड निर्माण गरेको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● नर्सरी ब्याड <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय, ○ प्रकार (मौसम र ठाउँ अनुसारको ब्याडको जानकारी) ○ ब्याडमा वेर्ना उमार्दा हुने फाइदाहरू ○ बीउ उम्रन र बढ्नका लागि गुणस्तरीय माटोको विशेषता ○ नर्सरी ब्याडको लागि ठाउँ छनौट र तयारी ● प्लाष्टिक हाउस वा ग्रीन हाउस ● मलखादको सिफारिस मात्रा ● वेर्ना उत्पादनको लागि ब्याड तयार गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● वेर्ना उत्पादनको लागि ब्याड तयार गर्ने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

नाप्ने टेप, चिनो लगाउने काठका कीला/बाँसका कप्टेरा, कीला ठोक्ने काठको मुङ्ग्रो, हतौडा, कोदालो, कोदाली, डोरी (सुत्ली), पाकेको गोबरमल/कम्पोष्ट मल, रासायनिक मलहरू

सुरक्षा र सावधानी(Safety/Precautions):

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task)नं .५.४ : फलबाट बीउ संकलन गर्ने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु(Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. परिपक्व, ठूलो साईजको र स्वस्थ विरुवाको स्वस्थ फलहरु संकलन गर्ने । ४. करिब १० दिन देखि १५ दिनसम्म संकलित फलहरुलाई गलाउन जुटको बोरामा राखी गुम्याउने । ५. गलेका फलहरुलाई खुला स्थानमा राखी चक्कुको सहायताले काट्ने, बोक्रा हटाउने र एउटा सफा भाडोमा बीउ सहितको गुदी जम्मा गर्ने । ६. गुदीलाई समान अनुपातको बालुवामा मिसाउने र करिब १० मिनेट मोल्ने वा गुदीबाट बीउ नछुटिदा सम्म वा गुदी गलेर लेदो नबनुञ्जेल माड्ने । ७. माडिएको गुदीलाई पानी हाली पटक पटक बीउ नछुटिउञ्जेल पखाल्ने । ८. बीउ नछिर्ने जालीले छानेर बीउहरु संकलन गर्ने । ९. संकलन गरिएको बीउलाई घाम नलाग्ने ठाउमा एक आपसमा नटासिने गरी ओभानो नहुन्जेल २ देखि ४ दिनसम्म सुकाउने । १०. ओभानो बीउलाई प्लाष्टिकको भोलामा हावा नछिर्ने गरी प्याक गरेर ३ देखि ७ डिग्री से.ग्रे.मा (Chilling Temperature) भण्डारण गर्ने । ११. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । १२. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● पाकेको फल <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) : फलबाट बीउ संकलन गर्ने ।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पाकेका फलहरु छनौट गरेको । ● फलहरुलाई करिब १० दिनदेखि १५ दिनसम्म जुटको बोरामा राखी गुम्याएको । ● समान मात्रामा गुदी र बालुवा मिसाएर करिब १० मिनेट माडेको । ● पानीले बीउ नछुटिन्जेल सम्म पखालेको । ● बीउ घाम नलाग्ने ठाउमा ओभानो नहुन्जेल २ देखि ४ दिनसम्म सुकाएको । ● ओभानो बीउलाई प्लाष्टिकको भोलामा हावा नछिर्ने गरी प्याक गरेर ३ देखि ७ डिग्री 	<p>फलबाट बीउ संकलन</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गुम्याउने विधि <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● बीउ भण्डारण गर्ने विधि ● फलबाट बीउ संकलन गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● फलबाट बीउ संकलन गर्ने विधि

	से.ग्रे.मा (Chilling Temperature) भण्डारण गरेको ।	
--	--	--

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू(Tools, Equipment and Materials) :

चक्कु, भाडो, जुटको बोरा, पानी, बालुवा, छान्ने मोटो जाली, मेटालिक जाली, प्याकिङ प्लाष्टिक, फ्रिज, पाकेको फल

सुरक्षा / सावधानीहरू(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं .५.५ : बीउको उपचार गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृत्याकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. एक किलो ग्राम बीउको लागि २ देखि ३ ग्राम वा कार्बान्डाइजिम ५० डब्लु.पी. विषादी जोख्ने । ४. बीउ र विषादीको धुलो शिशी वा बट्टामा राख्ने । ५. शिशी वा बट्टाको बिको बन्द गर्ने । ६. बीउ र विषादी हालेको शिशी वा बट्टालाई २-३ मिनेट हल्लाएर १०-१५ मिनेट छोड्ने । ७. १०-१५ मिनेटमा बीउको सतहमा विषादीको धुलो टाँसिए पछि बट्टा खोलेर उपचारीत बीउ निकाल्ने । ८. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ९. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● उपचार गर्नु पर्ने बीउ ● कार्बान्डाइजिम ५० डब्लु.पी. <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): बीउको उपचार गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● एक किलो ग्राम बीउको लागि २ देखि ३ ग्राम कार्बान्डाइजिम ५० डब्लु.पी. विषादी प्रयोग गरेको । ● विषादीको धुलो बीउको सतहमा टाँसिएको । 	<p>बीउ उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बीउ उपचार <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ प्रकार ● बीउ बाट सार्ने रोगको <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ रोग सार्ने तरिका ○ रोगको लक्षण ● बीउमा लेपन गरेको विषादीले रोगका जिवाणु, किटाणु नियन्त्रण विधि ● बीउको उपचार गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● बीउको उपचार गर्ने विधि

औजार उपकरण र सामग्री (Tools, Equipment and Materials) :

डिजिटल ब्यालेन्स, बीउ, उपचार गर्ने विषादी, शिशी, बट्टा, कार्बान्डाइजिम, प्याकिंग प्लाष्टिक

सुरक्षा र सावधानी(Safety/Precautions):

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- औजार उपकरणहरू संरक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं .५.६ : ब्याडमा बीउ छर्ने /रोप्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृत्याकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. तयारी ब्याडको चौडाई तिरबाट १०/१० से.मि. को फरकमा छेस्कोले ०.५ से.मि. गहिरो धर्सा कोर्ने । ४. कोरिएको गहिराइमा उपचारित जङ्गलको माटो वा खुकूलो माटो वा राम्ररी कुहिएको सुख्खा कम्पोष्ट मलको धुलोले भर्ने । ५. उक्त माटोमा फेरि बढीमा ०.५ से.मि. मसिनो धर्सो कोर्ने । ६. कोरिएको धर्सामा एकनाससंग लगातार बीउ खसाउने । ७. ब्याडमा बीउ रोपेपछि पातलो उपचारित जंगलको माटो वा खुकूलो माटो वा कुहिएको सुख्खा कम्पोष्ट मलको धुलोले छोप्ने । ८. माथिको बुँदा नं. ५, ६ र ७ सम्म विकल्पमा कोको पिट र मिश्रण भरेको सिड ट्रेमा ०.५ से.मी.को गहिराइमा बीउ रोप्ने । ९. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । १०. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● तयारी ब्याड/कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● उपचार गरिएको बीउ <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): ब्याडमा बीउ छर्ने/रोप्ने ।</p> <p>मापदण्ड(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बीउ बढीमा ०.५ से.मी. गहिराइमा रोपेको । ● ब्याडमा बीउ रोपण गर्दा लाइन देखि लाइनको दूरी १० से.मि. कायम गरेको । ● बीउ रोपण पछि उपचारीत जङ्गलको माटो वा खु कूलो माटो वा कुहिएको सुख्खा कम्पोष्ट मलको धुलोले पुरेको । 	<p>बीउ रोपण</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ बीउ उम्रनको लागि आवश्यक प्रकाश, तापक्रम र चिस्यानको अवस्था ○ बीउको आकार र साईजको आधारमा रोपण गर्ने गहिराई <ul style="list-style-type: none"> ● प्लाष्टिक थैला र कोको पिटमा बीउ रोप्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● प्लाष्टिक थैला र कोको पिटमा बीउ रोप्ने विधि ● ब्याडमा बीउ रोप्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● ब्याडमा बीउ राप्ने विधि

औजार उपकरण र सामग्री(Tools, Equipment and Materials) :

मिश्रण भरेको प्लाष्टिक थैला, कोको पिट र मिश्रण भरेको सिड ट्रे, उपचार गरिएको बीउ, उपचारित जङ्गलको माटो, धुलो माटो, मलको मिश्रण

सुरक्षा र सावधानी(Safety/Precautions):

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ४ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं .५.७ : नर्सरी ब्याडमा छापो (Mulching) लगाउने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. कुहिएको पराल/खर/घाँस र ढुसि लागेको अखवारी कागज छु भने छुट्टयाएर हटाउने । ४. ब्याडमा सुकेको पराल/छुवाली/खर/घाँसले ब्याडको माटो नदेखिने गरी एकनासले छोप्ने । ५. हजारिले ३ देखि ४ से.मि. गहिराई सम्म ब्याड भिज्ने गरी हलुकासंग पानी राख्ने । ६. प्लाष्टिक थैला वा सिड ट्रेमा रोपिएको बीउलाई हजारिले ब्याडको माटो भिज्ने गरी हलुकासंग पानी राख्ने र अखवारी कागजको छापो हाल्ने । ७. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ८. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● तयारी ब्याड/कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): नर्सरी ब्याडमा छापो लगाउने ।</p> <p>मापदण्ड(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● सबैतिर समान रूपमा ब्याड छोपिएको । ● प्लाष्टिक थैला र सिड ट्रेमा अखवारी कागजले छोपेको । ● जुटको बोरा एकसरो गरी र नखापिने गरी छापो दिईएको । ● ३ देखि ४ से.मि. ब्याडको गहिराई सम्म भिज्ने गरी हलुका संग पानी दिईएको । 	<p>नर्सरी ब्याडमा छापो</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नर्सरी ब्याड <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ प्रकार ● बीउ उम्रनको लागि आवश्यक प्रकाश, तापक्रम र चिस्यान ● बाली अनुसार बीउ उम्रने समय र छापो हटाउने समय ● छापो लगाउदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● ब्याड अनुसार छापोको लगाउने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

सुकेको पराल/खर/घाँस, , अखवारी कागज, पानी, हजारी र प्लाष्टिक थैलामा वा कोको पिट र मिश्रण भरेकोसिड ट्रे,मा रोपिएको बीउ

सुरक्षा र सावधानी(Safety/Precautions):

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू संरक्षण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task)नं . ५.८ : वेर्नाको उपचार गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. बीउ अंकुरण हुनासाथ बेलुकाको समय पारेर छापो हटाउने । ४. नर्सरीमा भार उम्रेको देखिएमा तुरुन्तै चुच्चे कूटोले खनेर वा हातले टिपेर भारपात हटाउने । ५. सुख्खा मौसममा २ दिनको फरकमा वेर्नाको अवस्था र माटोको चिस्यान हेरी ब्याडमा पानी दिने । ६. वेर्ना ज्यादै बाक्लो भएमा बेड्याउने र पातलो पार्ने । ७. नर्सरीमा वेर्ना कुहने रोगे लागे वा एककासी धेरै विरुवा मर्ने भएमा एक लिटर पानीमा १.५ देखि २ ग्रामका दरले कार्बनडाइजिम ५० डब्लु.पी. घोली माटो र विरुवा भिज्ने गरी फेदमा (Drenching) छर्कने । ८. ब्याडमा बढी चिस्यान हुन र पानी जम्न नदिने। ९. पात खाने कीराले आक्रमण गरेमा मालाथियन भोल २ एम.एल. वा धुलो २ ग्राम एक लिटर पानीमा मिसाई छर्कने । १०. बकाइनो, निमका दाना वा पातहरू कुटेर त्यसको धुलो वा भोल ब्याडमा छर्केर कीराहरू नियन्त्रण गर्ने । ११. जमीनमाथि बसी विरुवा खाने कीरालाई १ लिटर पानीमा ५-७ ग्राम मेटाराजियम घोलेर छर्कने । १२. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । १३. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● उपचार गर्नु पर्ने वेर्ना ● कार्बनडाइजिम <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): वेर्नाको उपचार गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बीउ अंकुरण हुनासाथ छापो हटाईएको । ● ब्याड प्लाष्टिक थैला र सिड ट्रेमा भारपात हटाईएको । ● विरुवाको वरिपरिको माटो खु कूल १० राखिएको ● रोग कीरा नियन्त्रणको लागि रोग कीरा अनुसारको विषादी प्रयोग गरिएको । 	<p style="text-align: center;">वेर्नाको उपचार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● वेर्ना <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ भारपातले विरुवामा पार्ने असर ● स्वस्थ र निरोगी विरुवा तयार गर्ने प्रविधि र संरक्षण विधि ● ब्याडमा आक्रमण गर्ने रोग कीराको लक्षण रोकथाम गर्ने विधि ● औषधी छर्का ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● औषधी छर्कने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

कूटो, खुपी, हजारी, प्लाष्टिकका बाटा, बाल्टी, स्प्रेअर, विषादी टोपी, गमबुट) ।

सुरक्षा र सावधानी(Safety/Precautions):

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task)नं ५.९ : दोश्रो नर्सरी ब्याडको तयारी गरी बिरुवा सार्ने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१. आवश्यक जानकारी लिने।</p> <p>२. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने ।</p> <p>३. दोस्रो नर्सरी तयार गर्ने जमिनमा रहेका भारपात वा अन्य संरचना हटाउने ।</p> <p>४. दोस्रो नर्सरी तयार गर्ने जमीनलाई गहिरो गरी २,३ पटक खनजोत गरी मलखाद व्यवस्थापन गर्ने ।</p> <p>५. डल्लाहरु फोरेर माटोलाई बुर्बुर बनाउने।</p> <p>६. पहिलो नर्सरीमा ४ देखि ५ पात भएको बेर्नालाई केही दिन जर्खर्याउने ।</p> <p>७. स्वस्थाने कलमी गरिने (In-situ grafting) भएमा बिरुवा देखि बिरुवाको दूरी २० सेन्टिमिटरको फरकमा बिरुवा सार्ने ।</p> <p>८. रुटस्टक बिरुवा उखेलेर अन्यत्र बसेर वा बेन्च कलमी (Bench grafting) गरिने भएमा बिरुवा देखि बिरुवाको दूरी १० से.मी. कायम राखी बिरुवा रोप्ने ।</p> <p>९. बेन्च कलमीमा १ मिटर चौडा र स्वस्थाने कलमीको लागि ८० सेन्टीमिटर ब्याडको चौडाइ तथा आवश्यकता अनुसारको ब्याडको लम्बाइ बनाउने ।</p> <p>१०. पहिलो नर्सरीबाट बेर्ना उखेल्दा सानो कुटोले माटो सहित बेर्ना उखल्ने।</p> <p>११. बेर्ना सारीसके पश्चात् जरा भिज्ने गरी सिंचाई गर्ने ।</p> <p>१२. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने ।</p> <p>१३. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● बेर्ना <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) :</p> <p>दोश्रो नर्सरी ब्याडको तयारी गरी बिरुवा सार्ने ।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● जमिनमा रहेका भारपात वा अन्य संरचना हटाएको । ● मलखाद व्यवस्थापन गरेको । ● माटोलाई बुर्बुर बनाएको । ● माटो सहित बेर्ना उखलेको । ● सिंचाई गरेको । 	<p>दोस्रो नर्सरी</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्त्व ○ माटो ○ मलखाद व्यवस्थापन <ul style="list-style-type: none"> ● दोश्रो नर्सरी ब्याडको तयारी गरी बिरुवा सार्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● दोश्रो नर्सरी ब्याडको तयारी गरी बिरुवा सार्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials) :

नाने टेप, चिनो लगाउने काठका कीला,कोदालो,साबेल, प्लाष्टिक सिट,काठका कीला

सुरक्षा / सावधानीहरू(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task)नं .५.१० : तारबार वा छेकबार लगाउने ।

कार्य चरणहरू(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरू(Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. बगानको अवलोकन गर्ने ४. बगानको क्षेत्रफलको नाप लिने ५. नाप अनुसारको घेराबारमा प्रयोग गरिने सामग्री संकलन गर्ने । ६. उचित दुरी कायम हुने गरी कंक्रीट वा काठको खम्बाहरू तयार गर्ने । ७. बगानको वरिपरि घेराबार गर्ने स्थान रेखाङ्कन गर्ने । ८. खम्बाहरू गाडिसकेपछि पशुहरूबाट अबरोध नहुनेगरी बासका भाटाहरू प्रयोग गरी घेराबारमा प्रयोग हुने जालीहरूलाई राम्रो संग बाध्ने । ९. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । १०. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● तारबार वा छेकबार <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) :</p> <p>तारबार वा छेकबार लगाउने</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● क्षेत्रफलको नाप लिएको । ● रेखाङ्कन गरेको । ● कंक्रीट वा काठको खम्बाहरू तयार गरेको । ● खम्बाहरू गडेको । ● बासका भाटाहरू प्रयोग गरी जालीलाई बाधेको । 	<p>तारबार वा छेकबार</p> <p>तारबार वा छेकबार</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व <ul style="list-style-type: none"> ● तारबार वा छेकबार लगाउनुमा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● तारबार वा छेकबार लगाउने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू(Tools, Equipment and Materials) :

कोदालो, हरियो बाँस वा निगालोको भाटा, काठको कीला, सिकेचर, हँसिया, अचानो, कोदालो, साबेल, प्लाष्टिक सिट र डोरी (सुत्ली)कीला ठोक्ने काठको मुङ्गो, काठका कीला

सुरक्षा / सावधानीहरू(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।

मोड्यूल ६ : बिरुवा कलमी (Grafting)

समय : ४ घण्टा (सै)+ १६ घण्टा (ब्या) = २० घण्टा

पाठ्य विवरण : यस मोड्यूल किवीफलको बिरुवा कलमी (Grafting) गर्ने संम्वन्धी ज्ञान र सीप समावेश गरीएको छ ।

उद्देश्य :

- कलमी गर्न सायन (Scion) छनौट गर्न ।
- Tongue Grafting गर्न ।
- Veneer Grafting गर्न ।
- Top Working गर्न ।

कार्यहरु :

१. कलमी गर्न सायन (Scion) छनौट गर्ने ।
२. Tongue Grafting गर्ने ।
३. Veneer Grafting गर्ने ।
४. Top Working गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

बिरुवा कलमी (Grafting)

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ४ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task)नं ६.१. कलमी गर्न सायन छनौट

कार्य चरणहरू(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरू(Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१. आवश्यक जानकारी लिने।</p> <p>२. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने ।</p> <p>३. सायन लिने बोटको जात पहिचान गर्ने (भाले, पोथी, हेवार्ड, अलिसन) कुन जात हो यकिन गर्ने ।</p> <p>४. सुषुप्त अवस्थामा रहेको माउ बोट छनौट गर्ने ।</p> <p>५. एक वर्ष पुरानो ,खैरो रङ्गको, छिप्पिएको सिसाकलम मोटाईको हांगा छनौट गर्ने ।</p> <p>६. रुटस्टकसंग मोटाई नमिल्ने,लामो आख्ला भएको,चोर हांगा,कलिलो हांगा,बोक्रा कलिलो नछिप्पिएको रातो रङ्गको, भित्र खोक्रो भएको हांगाहरू छनौट नगर्ने ।</p> <p>७. सायन काटिसके पश्चात काटेको भागमा मैन पगालेर लगाउने,</p> <p>८. जुटको वोरामा भ्याउले बेरेर पोको पार्ने र पानीले भिजाउने</p> <p>९. भाले पोथी सायनलाई छुट्टाछुट्टै राख्ने।</p> <p>१०. भाले सायनको लागि टुमरी जातको माउबोट छनौट गर्ने ।</p> <p>११. पोथी जातको लागि हेवार्ड वा अन्य जातको माउबोट छनौट गर्ने ।</p> <p>१२. भाले र पोथी दुबै स्वशेचित सायनको लागि रेडकिवीफल,जेनी जस्ता जातका माउबोटहरू प्रयोग गर्ने।</p> <p>१३. सायन लिए पश्चात् त्यसलाई सुक्न नदिन काट्नासाथ २ देखि ३ वटा आख्ला रहने गरी टुक्रा पार्ने र दुबै तर्फ टुप्पोमा मैन लगाएर संरक्षण गर्ने।</p> <p>१४. मैनले उपचार गरेको सायनलाई भ्याउमा बेरेर ३ देखि ४ हप्ता सम्म संरक्षण गर्ने</p> <p>१५. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफागरी भण्डारण गर्ने ।</p>	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● माउ बोट <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) :</p> <p>कलमी गर्न सायन छनौट गर्ने।</p> <p>मानक (क्वलिटीबलमबचम) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● रुटस्टक संग साइज मिल्ने किसिमको सायन छनौट गरिएको । ● एक वर्ष पुरानो सायन छनौट गरिएको । ● सायन काटिसके पश्चात काटेको भागमा मैन पगालेर लगाईएको । ● सायन निरोगी भएको साथै उपयुक्त विधिहरू द्वारा उपचार गरिएको । 	<p>कलमी गर्न सायन छनौट</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कलमी <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● सायन <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ छनौट विधि ○ प्रकार ● कलमी गर्न सायन छनौट गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● कलमी गर्न सायन छनौट विधि

१६. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्नु ।		
------------------------------------	--	--

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

सिकेचर, ग्राफिटड चक्कु कोदालो, हँसिया,साबेल

सुरक्षा / सावधानीहरू(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ४ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task)नं ६.२. Tongue grafting विधि ।

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु(Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. रुटस्टकको फेदबाट करिब ५-१० से.मी. माथि छुड्के आकारमा ३ देखि ६ से.मी. लामो काट्ने र बीच मा चिर्ने । ४. त्यस्तै सायनको फेदतर्फ पनि तेस्रो हुने गरी काट्ने र बीचमा चिर्ने । ५. सायनको र रुटस्टकको चिरेको भागलाई बीचमा चिरेर बनाएको जिब्रो जस्तो बनाएकोमा फसाएर एक आपसमा जोड्ने ६. जोडिएको भागमा हावा पानी नपस्ने गरी ग्राफिटड टेपको सहायताले कसिलो संग बाध्ने । ७. पूर्ण रुपमा सायन रुटस्टकमा जोडिएपछि उक्त टेप हटाउने । ८. बेन्च ग्राफिटड गरेको बिरुवालाई छायामा जरालाई पानीमा डुबाएर राख्ने । ९. जोडेको भागलाई प्लास्टिक ब्यागले ढाक्ने १०. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । ११. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगना ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● माउ बोट <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) : Tongue grafting विधि गर्ने।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● रुटस्टक संग साइज मिल्ने किसिमको सायन छनौट गरिएको । ● सायन निरोगी भएको साथै उपयुक्त विधिहरु द्वारा उपचार गरिएको । ● जोडिएको भागमा हावा पानी नपस्ने गरी ग्राफिटड टेपको सहायताले कसिलो संग बाधियको । ● सिंचाई, स्याहार, संभार गरिएको र घामबाट बचावट, फेदबाट पकाएको मुना हटाइएको । 	<p>Tongue विधि</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Tongue <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● सायन <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ छनौट विधि ○ प्रकार ● ग्राफिटड नाइफ <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● ग्राफिटड टेप <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● Tongue grafting विधि गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● Tongu grafting विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु(Tools, Equipment and Materials) :

सिकेचर, ग्राफिटड चक्कु, ग्राफिटड टेप, कोदालो, हँसिया, साबेल

सुरक्षा / सावधानीहरु(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ४ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task)नं ६.३. Veneer grafting विधि गर्ने ।

कार्य चरणहरू(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरू(Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. एउटा उपयुक्त र निरोगी रुटस्टकको रूपमा प्रयोग गर्न सकिने किवीको बिरुवा छनौट गर्ने । ४. सायनको रूपमा करिब एक वर्ष वा कमको एउटा हांगा छनौट गर्ने। ५. रुटस्टकको रूपमा प्रयोग गरिने बिरुवाको बिन्दु छनौट गरी बोकामा छुड्के साइड काट्ने । ६. त्यसपछि सायनको फेदमा पनि छुड्के साइड काट्ने । ७. सायनको फेद ल्याई रुटस्टकको टुप्पो जहाँ साइड काटिएको हुन्छ त्यहाँ जोड्ने । ८. जोडिसके पश्चात ग्राफिटड टेपको सहायताले बाध्ने । ९. पूर्ण रूपमा सायन रुटस्टकमा जोडिएपछि उक्त टेप हटाउने । १०. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ११. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● माउ बोट <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) : Veneer grafting विधि गर्ने ।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● सायन निरोगी भएको साथै उपयुक्त विधिहरू द्वारा उपचार गरिएको । ● जोडिएको भागमा हावा पानी नपस्ने गरी ग्राफिटड टेपको सहायताले कसिलो संग बाधिएको । ● सिंचाई,स्याहार,संभार गरिएको ● घामबाट बचावट,फेदबाट पलाएको मुना हटाइएको । 	<p>Veneer विधि</p> <ul style="list-style-type: none"> ● भिनियर विधि <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● Veneer grafting विधि गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● Veneer grafting विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू(Tools, Equipment and Materials) :

सिकेचर, ग्राफिटड चक्कु, ग्राफिटड टेप,कोदालो, हँसिया,साबेल

सुरक्षा / सावधानीहरू(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ४ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task)नं ६.४ टप वर्किङ(Top working)गर्ने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु(Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान(Related Technical Knowledge)
<p>१. आवश्यक जानकारी लिने।</p> <p>२. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने ।</p> <p>३. बगानमा भाले वा पोथी कम भएको अवस्थामा त्यही अनुरूप सायन छनौट गर्ने ।</p> <p>४. पुरानो बोटको ६० से.मी. भन्दा माथिको मोटो काण्ड करौती वा सिकेचरको सहयताले काट्ने ।(यो कार्य माघ र फाल्गुण महिनामा गर्ने।)</p> <p>५. टप वर्किङ गर्दा २/३ वटा तेर्सो काटिएको सायनलाई ल्याएर एउटै मोटो रुटस्टकमा बोक्रा तर्फको भागमा केही चिरेर जोड्ने ।</p> <p>६. सायन जोडे पश्चात् उक्त भागमा ग्राफ्टिङ टेप वा प्लास्टिकले बाध्ने ।</p> <p>७. काटिएको भाग छोपिने गरी मैन लगाइउने र पेष्ट प्रयोग गरी प्लास्टिकले बाध्ने ।</p> <p>८. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● माउ बोट <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) : टप वर्किङ ।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● सायन छनौट गरेको । ● पुरानो बोटको ६० से. मी. भन्दा माथिको मोटो काण्ड करौतिको सहयताले काटेको । ● काटिएको सायनमा मैन लगाएको । ● सायनलाई प्लास्टिकले बाधेको । 	<p>टप वर्किङ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● सिकेचर <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● पुरानो बोट <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ छनौट विधि ○ प्रकार ● टप वर्किङ गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● टप वर्किङ विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु(Tools, Equipment and Materials) :

प्लास्टिक टेप,सिकेचर,फुनिङ (pruning Saw)स,ग्राफ्टिङ नाइफ,मैन,पेष्ट ग्राफ्टिङ चक्कु, ग्राफ्टिङ टेप,कोदालो, हँसिया,साबेल

सुरक्षा / सावधानीहरु(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने।

मोड्यूल ७ : कलमी गरेको विरुवाको व्यवस्थापन

समय : २ घण्टा (सै)+ १२ घण्टा (ब्या) = १४ घण्टा

पाठ्य विवरण : यस मोड्यूल किवीफल कलमी गरेको विरुवाको व्यवस्थापन गर्ने कार्यसंग सम्बन्धी ज्ञान र सीप समावेश गरिएको छ ।

उद्देश्य :

- छहारी निर्माण गर्ने ।
- वेर्नालाई टेका दिने ।
- गोडमेल/सिंचाइ गर्ने ।
- Grafting विन्दु मुनिको हाँगाहरु हटाउने ।

कार्यहरु :

१. छहारी निर्माण गर्ने ।
२. वेर्नालाई टेका दिने ।
३. गोडमेल/सिंचाइ गर्ने ।
४. Grafting विन्दु मुनिको हाँगाहरु हटाउने ।

कार्य विश्लेषण

(कलमी गरेको बिरुवाको व्यवस्थापन)

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ३.५ घण्टा
सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task)नं ७.१ छहारी निर्माण गर्ने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	विधिक कृत्याकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. करिब ५ वा ६ फिट लम्बाई भएका बाँस वा काठका खम्बाहरु तयार गर्ने । ४. उक्त खम्बाहरु नर्सरीको चारै भागमा गाड्ने । ५. सबै खम्बाहरु बाँसका भाटाहरुले जोड्ने ६. ग्राफ्टेड बेर्नाबाट पलाएका टुसाहरुलाई असिना पानीले नभाँचोस भन्नका लागि ग्रीननेट वा जुटको पातलो रोललाई बनाइएको फ्रेममा बाँध्ने । ७. वर्षात् पछि वा असिनाको सिजन सकिए पछि उक्त नेट फिक्ने । ८. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । ९. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● क्वीफल फर्म/वगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● ग्रीननेट <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) : छहारी निर्माण गर्ने ।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● खम्बाहरु नर्सरीको चारै भागमा गाड्नेको । ● खम्बाहरु बाँसका भाटाहरुले जोड्नेको । ● ग्रीननेट वा जुटको पातलो रोल फ्रेममा बाँध्नेको । 	<p>छहारी निर्माण गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ग्रीननेट वा जुटको पातलो रोल <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● छहारी निर्माण गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● छहारी निर्माण गर्ने ।

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु(Tools, Equipment and Materials) :

कोदालो, कोदाली, हरियो बाँस वा निगालोको भाटा, काठको कीला, सिकेचर, हँसिया, अचानो, कोदालो, साबेल, प्लाष्टिक सिट र डोरी (सुत्ली)कीला ठोक्ने काठको मुङ्गो, काठका कीला,

सुरक्षा / सावधानीहरु (Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ३.५ घण्टा
सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं ७.२. बेर्नालाई टेका दिने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृत्याकलापका उद्देश्यहरू (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. काठ वा बाँसका भाटाहरू तयार गर्ने ४. प्रत्येक विरुवामा बाँसका भाटाहरू वा काठका ६० से. मी. लामो (सतहमाथि) हुनेगरी ग्राफिटड गरिएको विरुवाको छेवैमा गाड्ने । ५. गाडिसके पश्चात् उक्त टेकालाई बेर्नासंग बाँध्ने । ६. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ७. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/ वगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● बेर्ना <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) :</p> <p>बेर्नालाई टेका दिने ।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ६० सेन्टिमिटर लामा भाटाहरू गाडिएको । ● टेकालाई बेर्नासंग बाँधिएको । 	<p>बेर्नालाई टेका</p> <ul style="list-style-type: none"> ● टेका <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● बेर्नालाई टेका दिदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● बेर्नालाई टेका दिने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

कोदालो, कोदाली, हरियो बाँस वा निगालोको भाटा, काठको कीला, सिकेचर, हँसिया, अचानो, कोदालो, साबेल, प्लाष्टिक सिट र डोरी (सुत्ली) कीला ठोक्ने काठको मुङ्गो,

सुरक्षा र सावधानी

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- कलमी सफल भए पश्चात् उक्त टेकाहरूलाई होशियार पूर्वक फिक्ने ।
- औजार उपकरणहरू संरक्षण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ३.५ घण्टा
सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task)नं ७.३. गोडमेल/सिंचाई गर्ने ।

कार्य चरणहरू(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरू(Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. विरुवाहरूलाई एक हप्ताको अन्तरालमा भौतिक विधि मार्फत भारपातहरू उखेल्ने र हटाउने । ४. भारपात उखेली हटाईसके पश्चात कुटोको मद्धतले हल्का खनेर माटो खुकूलो बनाउने ।(गोडमेल कार्य करिब १ हप्ताको अन्तरालमा नियमित गर्ने ।) ५. गोडमेल गरिसके पश्चात सतह,थोपा,स्प्रीङ्गलर वा हजारीको सहायताले सिंचाई गर्ने ६. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ७. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/ वगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● विरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) : गोडमेल/सिंचाई गर्ने ।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● भारहरू हटाईएको । ● ब्याडको माटो खुकूलो भएको । ● माटो र विरुवाको जरा भिज्ने गरी सिंचाई भएको । 	<p>सिंचाई तथा गोडमेल</p> <ul style="list-style-type: none"> ● सिंचाई <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● गोडमेल <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● गोडमेल तथा सिंचाई गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● गोडमेल तथा सिंचाई गर्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

कोदालो, कोदाली,साबेल, प्लाष्टिक सिट र डोरी (सुत्री),

सुरक्षा / सावधानीहरू(Safety Precaution) :

- व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्रीहरू प्रयोग गर्ने ।
- औजार उपकरणहरू प्रयोग गर्दा सावधानी अपनाउने ।
- गोडमेल गर्दा विरुवाको विशेष ख्याल गर्ने

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ३.५ घण्टा

सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा

प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं ७.४. ग्राफिटड बिन्दुमुनिको हांगा हटाउने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरू (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. ग्राफिटड बिन्दुको छनोट गर्ने । ४. ग्राफिटड बिन्दु मुनिको रुटस्टकमा पलाएका हांगाहरूको छनोट गर्ने ५. ग्राफिटड बिन्दु मुनिको रुटस्टकमा पलाएका हांगाहरूलाई सिकेचरको माध्यमले हटाउने ।(उक्त हांगाहरू नहटाउदा हांगाहरू रुटस्टकमा मात्र फैलिने र सायन सुक्न सक्ने भएकाले यो कार्य हाँगा पलाय पछि गर्ने)। ६. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ७. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफलफल फर्म/कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● विरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) : ग्राफिटड बिन्दुमुनिको हांगा हटाउने ।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ग्राफिटड बिन्दु मुनिका रुटस्टकमा पलाएका हांगाहरूलाई छनोट गरेको । ● रुटस्टकमा पलाएका हांगाहरूलाई सिकेचरको माध्यम हटाएको । 	<p>ग्राफिटड बिन्दुमुनिको हांगा</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ग्राफिटड बिन्दु <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● ग्राफिटड बिन्दुमुनिको हांगा हटाउँदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● ग्राफिटड बिन्दुमुनिको हांगा हटाउने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

सिकेचर, हँसिया,

सुरक्षा / सावधानीहरू (Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

मोड्यूल ८ : जग्गा तथा रेखाङ्कन

समय : ५.५ घण्टा (सै)+१४.५ घण्टा (ब्या) = २० घण्टा

पाठ्य विवरण : यस मोड्यूल क्वीफल लगाउने ने जग्गा तयारी तथा रेखाङ्कन गर्ने कार्यसंग संम्बन्धित ज्ञान र सीप समावेश गरिएको छ ।

उद्देश्य :

- जग्गाको छनौट गर्ने।
- जग्गा तयारी पार्ने माटो परीक्षणे नमूना लिन ।
- बगानको रेखाङ्कन (ले आउट) गर्ने ।
- बगानमा निकासको व्यवस्था गर्ने।
- विरुवा रोपनको लागि खाडल तयार गर्न ।
- माटोमा मल मिसाई खाडल भर्ने।

कार्यहरु :

१. जग्गाको छनौट गर्ने ।
२. जग्गा तयारी पार्ने माटो परीक्षणे नमूना लिने ।
३. बगानको रेखाङ्कन (ले आउट) गर्ने ।
४. बगानमा निकासको व्यवस्था गर्ने ।
५. विरुवा रोपनको लागि खाडल तयार गर्ने ।
६. माटोमा मल मिसाई खाडल भर्ने ।

कार्य विश्लेषण
(जग्गा तयारी / रेखाङ्कन)

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : २ घण्टा
सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा
प्रयोगात्मक : १.५ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task)नं . ८.१ जग्गाको छनौट गर्ने ।

कार्य चरणहरू(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरू(Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. किवीफलको लागि उपयुक्त हावापानी, उंचाई, मोहडा, माटो र बजार सुविधालाई ध्यानमा राखी जग्गा छनौट गर्ने ४. पानी नजम्ने जग्गा छनौट गर्ने । ५. जग्गाको फोटोग्राफ लिने । ६. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ७. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फार्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● क्यामरा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): जग्गाको छनौट गर्ने ।</p> <p>मानक(Standard): उपयुक्त हावापानी, मोहडा र माटो भएको जग्गा छनौट भएको ।</p>	<p>जग्गाको छनौट</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफलको लागि जग्गाको छनौटका आधारहरू <ul style="list-style-type: none"> ○ हावापानी ○ मोहरा ○ माटोको बुनोट ○ जग्गाको उचाइ ● स्थलाकृति(topography) बजार <ul style="list-style-type: none"> ○ परिभाषा ○ दूरी ○ व्यवस्थापन

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :
अल्टिमिटर (Altitude), थर्मामिटर, हाइग्रोमिटर (सापेक्षित आद्रता)

सुरक्षा/सावधानीहरू(Safety Precaution) :

- उचित उचाई भए मात्र किवीफलबगानको स्थापना गर्ने

कार्यविश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task) नं ८.२. जग्गा तयारी पार्ने माटो परीक्षण नमूना लिने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१. आवश्यक जानकारी लिने।</p> <p>२. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने ।</p> <p>३. किवीफल खेती गर्ने जमिनमा "Z" वा "N" आकारमा फर्मको कम्तीमा ५ स्थानवाट माटो नमूना लिने।</p> <p>४. हरेक नमूना लिने स्थानमा ९०-१०० से.मी. गहिरो खाल्टो बनाउने र सतहको माथिल्लो ३० से.मी. को माटो छुट्टै ब्यागमा, बीचको ३०-६० से.मी. को दोस्रो छुट्टै ब्यागमा र पिंघको ६०-९० से.मी. का तेस्रो छुट्टै ब्यागमा राख्ने।</p> <p>५. ५ स्थानमा नमूना लिएको छ भने ५पाँचौ स्थानको माथिल्लो ३० से.मी. को माटो एकै स्थानमा राखी बराबर मिसाएर करिव ०.५ -१ के.जी. नमूना माटोलाई १ थैलामा राख्ने । यस्तै गरी ५पाँचौ स्थानको बीचको ३०-६० से.मी. माटो एकै स्थानमा राखी बराबर मिसाएर करिव ०.५ -१ के.जी. नमूना माटोलाई १ थैलामा राख्ने र ५चै स्थानको पिंघको ६०-९० से.मी.को माटो एकै स्थानमा राखी बराबर मिसाएर करिव ०.५ -१ के.जी. नमूना माटोलाई १ थैलामा राख्ने।</p> <p>६. हरेक थैलामा माटोको नमूना लिएको स्थान, कृषकको नाम, लिएको गहराई, मिति स्पष्ट खुल्ने गरी लेबल गर्ने र प्रयोगशाला पठाउने</p> <p>७. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने ।</p> <p>८. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>अवस्था(Condition):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफलफल फार्म/कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● माटो <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): जग्गा तयारी पार्ने माटो परीक्षण नमूना लिने ।</p> <p>मानक(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल खेती गर्ने जमिनमा "Z" वा "N" आकारमा फार्मको कम्तीमा ५ स्थानवाट माटो नमूना लिएको। ● माथिल्लो ३० से.मी. को माटोको १ थैला, बीचको ३०-६० से.मी. माटो एक १ थैला र पिंघको ६०-९० से.मी.को माटो १ थैलामा राखिएको। ● हरेक थैलामा माटोको नमूना लिएको स्थान, कृषकको नाम, लिएको गहराई, कुन फलफूल खेतीका लागि हो र लिएको मिति स्पष्ट खुल्ने गरी लेबल गरेको । 	<p>बिरुवा रोपणको लागि माटो परीक्षण गर्न माटो नमूना</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल खेतीका लागि उपयुक्त माटो <ul style="list-style-type: none"> ○ अम्लियपना ■ परिचय ○ क्षारियपन ■ परिचय ● बलौटे दोमट (Sandy Loam) <ul style="list-style-type: none"> ○ महत्व ● चिम्टायाइलो(Clayey) ● बिरुवा रोपणको लागि माटो नमूना लिंदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● बिरुवा रोपणको लागि माटो नमूना लिने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :
कोदालो, कोदाली, साबेल, प्लाष्टिक वा कपडाको थैला, कलम, मार्कर,

सुरक्षा/सावधानीहरू(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्यविश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय :५घण्टा
सैद्धान्तिक :१घण्टा
प्रयोगात्मक :४घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.३ बिरुवा रोपन जग्गा तयार पार्ने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. बगान स्थापना गर्ने जग्गाको आवलोकन गरी सरसफाई गर्ने । ४. बगनामा गोरु वा ट्याक्टरको सहायताले खनजोत गर्ने । ५. जमीनमा भएका माटो डल्लाहरु फोर्ने । ६. माटोलाई पाटाका सहायताले समतल पार्ने । ७. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । ८. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल लगाउने जग्गा ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● ट्याक्टर <p>निर्दिष्ट कार्य (Task):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बिरुवा रोपन जग्गा तयार गर्ने । <p>मानक(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गोरु वा ट्याक्टर को सहायताले खनजोत गरेको । ● बुरबुराउँदो माटो भएको ● जग्गा समतल देखिएको 	<p>बिरुवा रोपन जग्गा तयार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पाटा <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● बिरुवा रोपन जग्गा तयार पार्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● बिरुवा रोपन जग्गा तयार गर्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials) :
ट्याक्टर , कोदाली , पता , हलो

सुरक्षा/सावधानीहरु(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने ।

कार्यविश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ५घण्टा
सैद्धान्तिक : १घण्टा
प्रयोगात्मक : ४घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task) नं ८.४. बगानको रेखाङ्कन (ले आउट) गर्ने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु(Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. सर्वप्रथम जुनसुकै रेखाङ्कन पद्धति अपनाए पनि आधार रेखा बनाउने । ४. रेखा सिधा बनाउन आधार रेखाबाट ३×४×५ को सूत्र अनुसार नाप्ने । ५. आधार बनाएर लामो डोरीको सहायताले माथिबाट तल तर्फ प्रत्येक गरामा पर्ने गरी खाडल बनाउने ठाउँको लागि चिनो लगाउने । (ठाउँ अनुसार विभिन्न रेखाङ्क पद्धतिहरु अपनाउन सकिने ।) ६. गरा काल्ला तरिका (समउच्च रेखा) ७. भिरालो जमिनमा तल माथि गरेर आधार रेखा खिच्नु पर्ने । ८. तल देखि माथि प्रत्येक गरामा सिधा एक लाइन चिनो लगाइसक्ने क्रमैसँग तेस्रो गरामा चिनो लगाउँदै जाने । ९. लाईन बाट लाईन ६ मिटर दूरीमा खाडल खन्नु पर्ने , प्रति हेक्टर २५० देखि २७० बिरुवा अटाउने। १०. बर्गाकार तरिका अपनाउने । ११. ६ मिटर दूरीमा बिरुवा लगाउँन गरामा चिनो लगाउने १२. चारै तर्फ बराबर बिरुवा रोप्न ।(एक हेक्टर क्षेत्रफलमा २७७ ओटा बिरुवा लगाउने) । १३. समथर (आयाताकार) तरिका ६×५ मिटर दूरीमा बिरुवा लगाउने गरामा चिनो लगाउने १४. चारै तर्फ बराबर बिरुवा रोप्न ।(एक हेक्टर क्षेत्रफलमा ३३३ ओटा बिरुवा लगाउने) । १५. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । १६. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/किवीफल लगाउने जमीन ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): बगानको रेखाङ्कन गर्ने ।</p> <p>मानक(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आधार रेखा ,रेखाङ्कन पद्धतिका लागि ३×४×५ को सूत्र अनुसार नापेको । ● खाडल बनाउने ठाउँको लागि चिनो लगाएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● रेखाङ्कन तरिका (Countour Terrace) <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्त्व ● बर्गाकार तरिका (Square System) <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्त्व ● बगानको रेखाङ्कन गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● बगानको रेखाङ्कन गर्ने विधि

--	--	--

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

मेजरिड टेप ,डोरी,काठका कीला,मुंगतो ,प्लान्टिङ्ग बोर्ड

सुरक्षा/सावधानीहरू(Safety Precaution) :

- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : २ घण्टा

सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा

प्रयोगात्मक : १.५ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task)नं . ८.५ : बगानमा पानी निकासको व्यवस्था गर्ने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु(Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. माटोको प्रकारको राम्रो अध्ययन गर्ने । ४. सिचाई गर्दा वा वर्षातको समयमा पानी जम्ने हुँदा कुलो वा कुलेसा बनाई पानी कटाइदिने । ५. भिरालो जमीनमा माथिल्लो गरा वा काल्लाबाट बगेर आउने पानीलाई कटाउन हरेक कान्लाको भित्तापट्टी कुलेसो बनाउने । ६. सो पानी आर्को गरामा नजाने गरी कुलो बनाई पानी कटाइदिने । ७. औजार र उपकरण सफा गर्ने । औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । ८. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● सिचाइ कुलो <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) : बगानमा पानी निकासको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कुलेसाहरु बनाएको । ● बगानमा पानी नजमेको 	<p>बगानमा पानी निकासको व्यवस्था</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कुलो वा कुलेसा <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● माटो <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ प्रकार ● पानी निकास गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● पानी निकासको व्यवस्था गर्ने तरिका

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु(Tools, Equipment and Materials) :

कोदालो

सुरक्षा / सावधानीहरु(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने।

कार्यविश्लेषण(Task Analysis)

कुल समय : २ घण्टा
सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा
प्रयोगात्मक : १.५ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task) नं ८.६ विरुवा रोपणको लागि खाडल तयार गर्ने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
१. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. बगान स्थापना गर्ने स्थानको छनोट गरिसकेपछि गरा कान्ला सबैठाउ सरसफाई गर्नुपर्ने । ४. ट्याक्टर अथवा गोरुले सबै जमिन गहिरो सँग जोत्नु पर्ने । ५. रेखाङ्कन गर्ने तरिकामा खाडल खन्ने ठाउँको चिनो लगाउनु पर्ने । ६. चिनो लगाएको स्थानमा करिब १ मिटर फराकिला र ६० देखि ७० सेन्टीमिटर गहिरो खाडल खन्ने । ७. खाडलको ३० देखि ३५ से.मि. माथिल्लो सतहको माटो अलग्गै र सो भन्दा मुनिको माटो छुट्टा छुट्टै राख्नु पर्ने । ८. विरुवा सार्ने समय भन्दा १ देखि २ महिना अगावै खाडल तयार गर्ने । ९. खाडल खनेर केही दिन घाममा सुक्न दिने । १०. खाडल जिवाणुहरु रहित बनाउने । ११. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । १२. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/जमीन ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● नक्सा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): विरुवा रोपणको लागि खाडल तयार गर्ने ।</p> <p>मानक(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● एक मिटर फराकिला र ६० देखि ७० सेन्टीमिटर गहिरो खाडल खनिएको । ● विरुवा सार्नु १ देखि २ महिना अगावै खाडल तयार भएको । ● माथिल्लो सतहको माटो अलग्गै र सो भन्दा मुनिको माटो छुट्टा छुट्टै राखिएको । ● खाडल जीवाणुहरु रहित बनाएको । 	<p>बिरुवा रोपणको लागि खाडल तयार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● खाडल आकार प्रकार गहिराइ ● खाडल तयार गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● खाडल तयार गर्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials) :

कोदालो ,गल ,गैंती ,सावेल

सुरक्षा/सावधानीहरु(Safety Precaution) :

- औजर चलाउँदा होसियारी पूर्वक प्रयोग गर्ने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने।
- माथिल्लो सतहको माटो र तलको माटो अलग्गै राख्ने ।
- खाल्टाको गहिराई राम्रो सँग मापन गर्ने ।

कार्यविश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ५घण्टा

सैद्धान्तिक : १घण्टा

प्रयोगात्मक : ४घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task) नं ८.७.माटोमा मल मिसाई खाडल भर्ने

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. खाडल पुर्दा खाडल खन्दा माथिको करिब आधा भागको माटो खाडलको तल राख्ने ४. खाडलको तल्लो भागमा केही हरियो फारपात राख्ने । ५. खाडलको माथिल्लो तर्फको भागमा पिंघ तर्फको आधा भागको माटोमा कम्पोष्ट मल मिसाउने । ६. खाडलको माथिल्लो भागमा राख्ने । पिंघपट्टीको माटोमा एक डोको वा अनुमानित ४० केजी कम्पोष्ट मल ५० ग्राम यूरिया, १०० ग्राम डिएपी र १०० ग्राम पोटास मललाई कोदालोले मिसाएर खाडलमा राख्ने । ७. खाडलको माटोमा १ केजी खरानी अथवा १ केजी हड्डीको धूलो अथवा ५० ग्राम जति हाईजिङ्ग नामक धूलो मल राख्ने । ८. खाडल पुर्दा गराको भिरालोपनको सतहबाट १ फिट अग्लो गरी पुर्ने । (पूरेको माटो वर्षमा पानीले भिजेपछि तल भर्ने हुँदा बिरुवा रोप्ने समयमा अग्लो बनाउनु पुर्ने) । ९. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । १०. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● क्वीफल फर्म/जमीन ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): माटोमा मल मिसाई खाडल भर्ने ।</p> <p>मानक(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● खाडल पुर्दा खाडल खन्दा माथिको करिब आधा भागको माटो खाडलको तल राखिएको । ● माटो खाडलको तल राखेको । ● माटोमा कम्पोष्ट मल मिसाएको । ● धूलो मल राखेको । ● सतहबाट १ फिट अग्लो गरी पूरेको । 	<p>माटोमा मल मिसाई खाडल</p> <ul style="list-style-type: none"> ● हाईजिङ्ग धूलो <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● माटोमा मल मिसाई खाडल भर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● माटोमा मल मिसाई खाडल भर्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials) :

कोदालो ,कम्पोष्ट मल ,यूरिया ,डि.ए.पी,पोटास ,खरानी ,हड्डीको धूलो, हाईजिङ्ग धूलो ।

सुरक्षा/सावधानीहरु(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।

मोड्यूल: ९ बगानमा बिरुवा रोपण

समय : ४.५ घण्टा (सै) + १५.५ घण्टा (ब्या) = २० घण्टा

पाठ्य विवरण : यस मोड्यूलमा दोश्रो नर्सरीबाट बिरुवा बगानमा रोपण गर्ने कार्यसंग सम्बन्धितका आवश्यक ज्ञान र सीपहरू समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरू:

यस सब मोड्यूलमा प्रशिक्षार्थीहरू निम्न कार्य गर्न सक्षम हुनेछन्:

१. बगानमा किवीफलफलको बिरुवा रोप्न ।
२. रोपेको बिरुवालाई टेक दिन ।
३. रोपेको बिरुवामा छाप्रो (Mulching) लगाउन ।
४. रोपेको बिरुवा बिरुवामा सिचाई गर्ने ।
५. रोपेको बिरुवालाई बाँसको बार लगाउन ।

कार्यहरू:

- बगानमा किवीफलफलको बिरुवा रोप्ने ।
- रोपेको बिरुवालाई टेका दिने ।
- रोपेको बिरुवामा छाप्रो (Mulching) लगाउने ।
- रोपेको बिरुवा बिरुवामा सिचाई दिने ।
- रोपेको बिरुवालाई बाँसको बार लगाउने ।

कार्य विश्लेषण

(बगानमा बिरुवा रोपण)

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ४.५ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task)नं . ९.१: बगानमा किवीफलको विरुवा रोप्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरू (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. मल, माटो मिसाइ पुरिएको खाडलको बिच भागमा विरुवा पर्ने गरी विरुवा रोप्न प्लान्टिड बोर्डको सहायताले चिनो लगाउने । ४. चिनो लगायको भागमा कटो वा कोदालोको सहायताले विरुवाको जरा सजिलै अटाउने आकारको खोपिल्टो वा खाडल खन्ने । ५. बगानमा माहुरीका घर राखिएको छ भने भाले र पोथी बोट १:८ का दरले र यदि माहुरीका घर राखिएको छैन भने १:५ वा ६ का दरले भाले पोथी बोटको अनुपातमा मिलाउने । ६. सब प्रथम सबै भाले विरुवाहरू बगानको बीच भागमा पर्ने गरी रोप्नको लागि तयार पार्ने । ७. पोथी बोटहरू बगानको वरिपरी पर्नेगरी रोप्नको लागि तयार पार्ने ८. विरुवाको जरा नदोब्री चारैतिर फैलिने गरी वा कलमी गरेको भाग जमिन भन्दा २, ३ इन्च माथि पर्ने गरी रोप्ने । ९. रोपिसके पछि विरुवाको वरिपरीको माटोलाई खुट्टा वा दुबै हातले पुरा शरीरको तौलको बलले थिच्ने । १०. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ११. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/जग्गा ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● किवीफलफलको विरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) : बगानमा किवीफलको विरुवा रोप्ने ।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● विरुवा रोप्न प्लान्टीड बोर्डको सहायताले चिनो लगाएको । ● विरुवाको जरा सजिलै अटाउने आकारको खोपिल्टो वा खाडल खनेको । ● बगानमा भाले र पोथी बोटहरूको अनुपात मिलाएको । ● बगानमा किवीफलको विरुवा जरा नदेखिने गरी रोपेको । ● रापेको विरुवाको कलमी गरिएको भाग जमीन देखि २, ३ इन्च माथि रहेको । 	<p>बगानमा किवीफलको विरुवा रोपण</p> <ul style="list-style-type: none"> ● विरुवा <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ भाले विरुवा र पोथी विरुवा छुट्टाउने विधि ● विरुवा रोदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● विरुवा रोप्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

कटो, कोदालो, बाँस वा काठका कीला, मसिनो डोरी, मिटर टेप

सुरक्षा / सावधानीहरू (Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं . ९.२ : रोपेको बिरुवालाई टेका दिने

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृत्याकलापका उद्देश्यहरू (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. ७ फिट लम्बाइका बाँस, निगालो, लट्ठी वा काठका मसिना कीला/लट्ठी (कप्टेरा) तयार गर्ने । ४. बगानमा सारिएका बिरुवाको नजिकै जरालाई असर नगर्ने गरी १५- २० से. मी. गहिरो गरी वा कीलालाई गाड्ने । ५. मसिनो सुतलीको सहायताले बिरुवाहरूलाई सिधा र ठाडो पारेर सो कीला वा लट्ठीमा बाँध्ने । ६. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ७. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● बिरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) : बगानमा रोपेको बिरुवालाई टेका दिने</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● टेका गाडिएको । ● बिरुवा सिधा र ठाडो पारी हलुका सँग टेकामा सुतलीले बाँधिएको । 	<p>रोपेको बिरुवालाई टेका दिने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● टेका <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ प्रकार ● टेका लगाउदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● टेका लगाउने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :
कीला ठोक्ने काठ/बाँसको मुङ्गो, काठ/बाँसका कीला, कुटे, मिटर टेप, डोरी

सुरक्षा / सावधानीहरू (Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू संरक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ३.५ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : २.५ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं . ९.३ : रोपेको विरुवालाई छाप्रो (Mulching) लगाउने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरू (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. सुकेको पराल/खर/घाँस, भ्याउ (Moss), जुटको बोरा, अखवारी कागज, जैविक पद्धतीद्वारा बीचछेदन हुने अन्य मल्लिचड सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ४. कुहिएको पराल/छ्वाली/खर/घाँस जुटको बोरा, अखवारी कागजमा दुसी लागेका छन भने छुट्ट्याएर हटाउने । ५. रोपिएको विरुवालाई सिँचाई गर्ने । ६. विरुवा रोपिसके पछि सुकेको, पराल/छ्वाली/खर/घाँस, वा जैविक पद्धतीद्वारा बीचछेदन हुनसक्ने अन्य मल्लिचड सामग्रीले विरुवा नछोपिने गरी राख्ने । ७. जमीनको माटो नदेखिने गरी छाप्रो हाल्ने । ८. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ९. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● विरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): रोपेको विरुवालाई छाप्रो (Mulching) लगाउने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● सिँचाई गरेको । ● छापोले बोटको सबैतिर समान रूपमा माटो नदेखिने गरी छोपिएको । ● विरुवा नछोपिने गरी छापो हालिएको । 	<p>रोपेको विरुवालाई छापो (Mulch) लगाउने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● छाप्रो <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ फाइदा ○ मोटाइ ● छापो लगाउदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● छापो हाल्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

सुकेको पराल/खर/घाँस, जुटको बोरा, अखवारी कागज, जैविक पद्धतीद्वारा बीचछेदन हुनसक्ने अन्यमल्लिचड

सुरक्षा / सावधानीहरू (Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ३.५ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task) नं: ९.४ : रोपेको बिरुवामा सिंचाई गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृत्याकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१. आवश्यक जानकारी लिने।</p> <p>२. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने ।</p> <p>३. सिंचाई सम्बन्धी आवश्यक जानकारी लिने ।</p> <p>४. नचुहिने, नोजलका प्वालहरू एकै नाशको भएको प्लाष्टिकको सफा हजारी छनोट गर्ने ।</p> <p>५. हजारीमा घाँटी सम्म पानी भर्ने ।</p> <p>६. बगानमा सारिएका बिरुवालाई एकनाससंग १०-१५ से. मी. गहिरो सम्म माटो तथा जरा भिज्ने गरी हजारीबाट सिंचाई गर्ने ।</p> <p>७. हजारीको अलावा थोपा, पाइप, तल माटो भिजाउने फोहोरा (Under-vine sprinkler) तथा सतह सिंचाई कुनै एक तरिका प्रयोग गर्न पनि सकिन्छ ।</p> <p>८. माटोको चिस्यानको अवस्था अनुसार शुरुको अवस्थामा प्रत्येक दिन वा २-३ दिनको फरकमा सिंचाई दिने ।</p> <p>९. बिरुवा स्थापित भैसकेपछि माटोमा चिस्यान कायमै हुने गरी मौसम र माटोको किसिम अनुसार सिंचाई गर्ने ।</p> <p>१०. बिरुवामा पानी अड्याउनका लागि बिरुवाको वरिपरी माटोको घेरा बनाउने र वर्षा लागेपछि सो घेरा हटाउने ।</p> <p>११. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने ।</p> <p>१२. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>दिइएको अवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● बिरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): रोपेको बिरुवामा सिंचाई गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● चुहावट रहित हजारी छनोट गरिएको । ● बिरुवाको वरिपरी सबैतिर माटो भिज्ने गरी सिंचाई गरिएको । ● माटोमा चिस्यान कायम रहेको । 	<p>रोपेको बिरुवामा सिंचाई</p> <ul style="list-style-type: none"> ● हजारी सिंचाई <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ● बिरुवाको उमेर अवस्था अनुसार सिंचाई गर्ने तरिका, मात्रा र समयान्तर । ● सिंचाईको महत्व र काम ● रोपेको बिरुवामा सिंचाई गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● रोपेको बिरुवामा सिंचाई गर्ने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

बगानमा रोपिएको वा सारिएका बिरुवाहरू, हजारी

सुरक्षा र सावधानी (Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू संरक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task) नं ९.५ : रोपेको बिरुवालाई बार लगाउने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. बाँसका भाटा, चित्रा, काठका घोचाहरू वा त्यस्तै किसिमका स्थानीय स्तरमा उपलब्ध वस्तुहरू वा सामग्रीहरू संकलन गर्ने ४. उपलब्ध भएमा फलामे डण्डी र तारयुक्त बारको फ्रेम बनाउन पनि सकिन्छ । ५. बार बनाउन संकलन गरेका भाटा, लट्ठी वा कीलाहरू करिव १ मी. उचाइको बनाउने । ६. रोपिएको बिरुवाहरूको वरिपरी करिव १ मी. को ब्यासमा तयार पारिएका भाटा, लट्ठी वा कीलाहरूलाई गाडने । ७. बाँसका पातलो गरी चिरेका भाटाहरूले बस्तुभाउको थुतुनो नपस्ने गरी बेर्ने । ८. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ९. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● बिरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): रोपेको बिरुवालाई बार लगाउने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● भाटा, लट्ठी वा कीलाहरू करिव १ मी. उचाइको बनाएको । ● कीलाहरू गडेको ● भाटाहरू बनाएको । ● भाटाहरूले घेरेको । 	<p>रोपेको बिरुवालाई बाँसको बार लगाउने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● जिवित बारबन्देज <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय, ○ महत्व ○ बिरुवाको वरिपरी बारबन्देज लगाउनुको फाइदा ● बारबन्देज लगाउदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● बारबन्देज लगाउने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

खुकुरी वा अन्य काठ आदि काटन प्रयोग गर्न सकिने औजार, बारबन्देजका लागि सामग्रीहरू

सुरक्षा र सावधानी (Safety Precaution) :

- बारबन्देजका प्रसारण सामग्रीमा काँडा, छेस्काहरू हुनसक्ने भएकाले सावधानी अपनाउने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने ।

मोड्यूल: १० मलखाद व्यवस्थापन

समय : ६ घण्टा (सै) + २४ घण्टा (व्या) = ३० घण्टा

पाठ्य विवरण : यस मोड्यूलमा मलखाँद व्यवस्थापन गर्ने कार्यसंग सम्बन्धितका आवश्यक ज्ञान र सीपहरू समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरू:

यस सव मोड्यूलमा प्रशिक्षार्थीहरू निम्न कार्य गर्न सक्षम हुनेछन्:

१. गोठेमल तयार गर्ने।
२. खाडल विधिले कम्पोष्ट मल तयार गर्ने ।
३. हिप विधिले कम्पोष्ट मल तयार गर्ने ।
४. बोकासी मल तयार गर्ने ।
५. भोल मल तयार गर्ने ।
६. रासायनिक मल प्रयोग गर्ने ।

कार्यहरू:

- गोठेमल तयार गर्ने ।
- खाडल विधिले कम्पोष्ट मल तयार गर्ने ।
- हिप विधिले कम्पोष्ट मल तयार गर्ने ।
- बोकासी मल तयार गर्ने ।
- भोल मल तयार गर्ने ।
- रासायनिक मल प्रयोग गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

(मलखाँद व्यवस्थापन)

कार्यविश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ५घण्टा

सैद्धान्तिक : १घण्टा

प्रयोगात्मक : ४घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task) नं १०.१ गोठेमल तयार गर्ने

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धितप्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. गाईबस्तुको गोबर, मुत्र, सोत्तर, गोबर मुख्य स्रोतको रूपमा लिएर त्यसमा थप स्याउला, भारपात, बालीका अवशेष संकलन गर्ने । ४. मल बनाउने खाडल कम्तिमा २ वटा बनाउने । ५. सर्वप्रथम एउटा खाडलमा मात्र मल बनाउने सामग्रीहरु जम्मा गर्ने ६. गोबर, सोत्तर स्याउला, भारपात, बालीका अवशेषलाई खाडलमा जम्मा गरी यसलाई घामबाट बचाउने । ७. कूल ेसो बनाई मुत्र सीधै खाडलमा पुऱ्याउने । ८. बढीभन्दा बढी सोत्तर प्रयोग गरी मुत्र सोसाउने । ९. खाडल भरिएपछि माथिको मल तल पर्ने गरी अर्को खाडलमा भर्ने । १०. खाडलको मललाई कालो प्लाष्टिकले छोप्ने वा गोबर माटोले लिप्ने । ११. मल पाकेको नपाकेको जाँच गर्ने । १२. मल तयार भयपछि, खाडल बाट मल निकालेर सिधै खेतबारीमा पुऱ्याउने । १३. खेतबारीमा पुऱ्याए मल तुरुन्तै फिजाउने र जोतेर माटोमा मिलाउने । १४. यदि माटोमा तुरुन्तै मिलाउन नसक्ने भएमा सो मललाई घामबाट बचाउने ठूलूला थुप्रामा पराल वा स्याउलाले छोपेर राख्ने । १५. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । १६. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● गोबर ,मुत्र । <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): गोठेमल तयार गर्ने ।</p> <p>मानक(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● घाममा नपर्ने गरी खाडल बनाएको । ● गोबर, सोत्तर स्याउला, भारपात, बालीका अवशेषलाई खाडलमा जम्मा गरेको ● मुत्र सीधै खाडलमा राखेको । ● खाडलको मललाई कालो प्लाष्टिकले छोपेको वा गोबर माटोले लिपेको । ● गोठेमलमा ६०-७५% ओस भएको । 	<p>गोठेमल तयारी</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गोठेमल <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ फाइदा ● जैविक मल बन्ने प्रक्रिया ● गोठेमलमलको गुणस्तर परीक्षण विधि ● जोरणको परिचय ● गोठेमल तयार गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● गोठेमल तयार गर्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

फ्याउरी ,सावेल/बेल्चा ,कोदालो स्याउला, भारपात, बालीका अवशेष

सुरक्षा/सावधानीहरू(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्यविश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ५ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : ४ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task) नं १०.२ खाडल (pit) विधिले कम्पोष्ट मल तयार गर्ने

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धितप्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. जग्गाको छनौट गर्ने ४. १ मिटर गहिरो, १ मिटर चौडाइ र २ मिटर लम्बाइ भएको खाल्डो खन्ने । ५. हावाको आवत जावत हुन दिनको लागि ६,८ वटा घोचाहरु खाल्डोमा गाड्ने । ६. स्याउला, भारपात, जैविक फोहोरको टुकालाई विभिन्न जोरणसँग तह मिलाएर राख्ने । ७. दोश्रो तहमा गाईको गोबर वा कुखुराको सुली मिलाएर राख्ने । ८. तेस्रो तहमा माटोको पातलो पत्र मिलाएर राख्ने । ९. यदि चिस्यान छैन भने जाँचेर पानीको मात्रा ४० देखि ६० प्रतिशत हुने गरी छम्कने । १०. खाल्डोमा राखेको जैविक बस्तुलाई १५ दिनको एकपल्ट, मुनिदेखि माथिसम्म पल्टाउने । ११. खाल्डो नभरिउन्जेलसम्म जैविक फोहोर, गोबर अथवा कुखुराको सुली र माटोको पत्रको तह मिलाएर राख्ने । १२. खाल्डो भरिएपछि मुखलाई कालो प्लाष्टिकले ढाक्ने वा गोबर माटोले लिप्ने । (२ देखि ३ महिना अवधिमा खाल्डोमा मल तयार हुने ।) १३. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । १४. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● मलका अवयवहरु <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): Pit(खाडल) विधिले कम्पोष्ट मल तयार गर्ने ।</p> <p>मानक(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● १ मिटर उचाई, १ मिटर चौडाई र २ मिटर लम्बाइ भएको खाल्डो भएको । ● हावाको आवत जावत हुन दिनको लागि ६,८ वटा घोचाहरु खाल्डोमा गाडेको । ● स्याउला, भारपात, जैविक फोहोरको टुकालाई विभिन्न जोरण सँग तह मिलाएर राखेको । ● चिस्यानको मात्रा ४०-६० प्रतिशत भएको । ● खाल्डो भरिएपछि मुखलाई कालो प्लाष्टिकले ढाकेको वा गोबर माटोले लिपेको । 	<p>खाडल (pit)विधिले कम्पोष्ट मल तयार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● अवयवहरु मल बन्ने प्रक्रिया ● कम्पोष्टमलको गुणस्तर परीक्षण विधि ● जोरणको परिचय ● जैविक फोहोर <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● जीवाणु <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● ई. एम. <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● खाडल (pit) विधिले कम्पोष्ट मल तयार गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● खाडल (pit) विधिले कम्पोष्ट मल तयार विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials) :

कोदालो, बेल्ला, प्लास्टिक, गोबर वा कुखुराको सुली

सुरक्षा/सावधानीहरु(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।

- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने।

कार्यविश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ५घण्टा
सैद्धान्तिक : १घण्टा
प्रयोगात्मक : ४घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task) नं १०.३.Heap विधिले कम्पोष्ट मल तयार गर्ने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
१. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. खाडल नखनिकनै जमिन माथि थुपार्ने । ४. खाडल तरिकामा जस्तै सोतर , भारपात र जोरनको तह-तह राख्ने र पानी छर्कने । ५. उचाइ १ मिटर भएपछि माटोले लिप्ने जसले गर्दा नाइट्रोजन मल उडेर जाने बाट बच्ने र दुर्गन्ध पनि नआउने । ६. खाडल विधिमा जस्तै १५ दिन या एक महिनामा पल्टाउन पर्ने । ७. वर्षायाममा पानीबाट बचाउन छोप्ने वा छानोको व्यवस्था गर्ने । ८. मल पाके नपाकेको जाँच गर्ने । ९. आवश्यकता अनुसार निकाल्दै प्रयोग गर्ने । १०. खाल्डोमा मल बाँकि रहन्जेल खाल्डो छोप्ने । ११. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । १२. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	अवस्था(Condition) : <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● मलका अवयवहरु निर्दिष्ट कार्य (Task): <ul style="list-style-type: none"> ● Heapविधिले कम्पोष्ट मल तयार गर्ने । मानक(Standard): <ul style="list-style-type: none"> ● १ मिटर उचाई भएको । ● १५ दिनमा मल पल्टाएको । ● मल कालो भएको । 	Heapविधिले कम्पोष्ट मल तयार <ul style="list-style-type: none"> ● कम्पोष्ट मल <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ अवयवहरु ○ जैविक मल बन्ने प्रक्रिया ● Heap विधिले कम्पोष्ट मल तयार गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● Heap विधिले कम्पोष्ट मल तयार विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials) :

पराल, छवाली, उखुको पात, मलमुत्र गोबर, चुन, खरानी

सुरक्षा/सावधानीहरु(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने।

कार्यविश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ५घण्टा
सैद्धान्तिक : १घण्टा
प्रयोगात्मक : ४घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task) नं १०.४बोकसी मल तयार गर्ने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	विविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१. आवश्यक जानकारी लिने।</p> <p>२. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने ।</p> <p>३. जोरन तयार गर्दा १ लिटर मोलासेसमा १०० ग्राम मर्चा मिसाई २.५ लिटर पानी मिसाउने ।</p> <p>४. गहुँको छ्वाल्लि, धानको मसिनो दुटो , पराल , बोडीको कुसाउरो ,सडेको फलफूलको गुदीहरुलाई टुक्रा गरी काट्ने र पिँध्ने ।</p> <p>५. पिँध्नेको सामग्री लाई तहतहमा राख्दै जोरन घोल मिसाउने ।</p> <p>६. यसरी तयार गरिरहेको मिश्रणलाई पक्की भुँई वा प्लास्टिक माथि थुपारी घाम पानीबाट बचाउन ओतमा जुटको बोरा वा चित्राले छाप्नु पर्ने ।</p> <p>७. मिश्रणमा भएको चिस्यानलाई हरेक १-२ दिनमा जाँच गरी चिस्यानको मात्रा कम भएमा पानी थपि २०-३० प्रतिशत चिस्यान बनाउने ।</p> <p>८. जङ्गलको माटो , कोइला मोलासेस , भेली र मर्चाहरु (मुख्य पदार्थहरु हुनाले) मिसाउने ।</p> <p>९. तयार गरिएको मिश्रणलाई थुपार्ने क्रममा खाडल भन्दा ४०,५० से.मी.सम्म उचाइको बनाई थुपार्ने ।</p> <p>१०. मललाई पल्टाउँदा पुरानो थुप्रो माथिको मिश्रणलाई तल र तलको मिश्रणलाई नयाँ थुप्रोमा बनाउने । (यसरी चलाउँदा मिश्रणमा हावा पस्नुका साथै तापक्रम घटाउन सहयोग पुग्ने र सामान्यतय मिश्रणको तापक्रम ५९-६५ डिग्री सेन्टिग्रेडको बीचमा राखी मलको गुणस्तर राम्रो बनाउने ।)</p> <p>११. मल पल्टाउँदा मिश्रणको चिस्यान कम भयो भने पानी छर्कदै चिस्याउन पूरा गर्ने ।</p> <p>१२. मल गन्ध रहित भएको यकिन गर्ने</p> <p>१३. पछि प्रयोग गर्ने योजना भएमा तयारी मललाई छायाँमा सुकाई पानी को मात्रा छुट्याउने ।</p> <p>१४. हावा नछिर्ने गरी प्लास्टिकको बोरोमा प्याक</p>	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● मलका अवयवहरु <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): बोकसी मल तयार गर्ने ।</p> <p>मानक(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गहुँको छ्वाल्लि, धानको मसिनो दुटो , पराल , बोडीको कुसाउरो ,सडेको फलफूलको गुदीहरुलाई टुक्रा गरी काटेको र पिँध्नेको । ● चिस्यानलाई हरेक १-२ दिनमा जाँच गरेको । ● मिश्रणको थुप्रोलाई हप्तामा २-३ पटक पल्टाएको । ● मिश्रणको तापक्रम ५९-६५ डिग्री सेन्टिग्रेड बीचमा राखिएको । 	<p>बोकसी मल तयार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बोकसी मलको <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ अवयवहरु ○ परीक्षण विधि ● मोलासेस <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● भेल्ली <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ● मर्चा <ul style="list-style-type: none"> ○ भूमिका ● चित्रा <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ● जोरन <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ भूमिका ● बोकसी मल तयार गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● बोकसी मल तयार गर्ने विधि

<p>गरी पछिको लागि सञ्चय गर्ने । १५. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । १६. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>		
---	--	--

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

प्लास्टिक, जुटको बोरा / चित्रा ,कोइला, मोलासेस, भेल्ली, मर्चा, कृषि चुन

सुरक्षा/सावधानीहरू(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ५घण्टा
सैद्धान्तिक : १घण्टा
प्रयोगात्मक : ४घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१०.५ : भोल मल बनाउने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	अन्तिम कार्यसम्पादनको उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. २०० देखि ५०० लि प्लाष्टिकको ड्रम लिने र ड्रमलाई घामपर्ने सुरक्षित स्थानमा राख्ने । ४. १/३ भाग गोबर, सिस्नु, तीतेपाती, वनमारा, खिरो, मेवा, निम, बकाइनो, असुरो पातहरू र खरानी (२०० देखि ५०० ग्राम) ड्रममा राख्ने । ५. १/३ भाग पानी ड्रममा राख्ने । ६. १/३ भाग गाईभैसीको मूत्र ड्रममा राख्ने । ७. ड्रमको सामनहरूलाई काठ, बाँस वा निगालोको लाठीले दिनको एक पटक चलाउने । ८. ड्रमको बिको हावा नछिर्ने गरी बन्द गर्ने । ९. ड्रमलाई घाममा राख्ने । गर्मीमा १ हप्ता र जाडोमा २ हप्ता पछि ड्रममा बनेको मल फिका चिया वा कालो रंगको देखिन्छ । १०. औजार र उपकरण सफा गर्ने । ११. औजार र सामग्रीहरू भण्डारण गर्ने । १२. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● मलका अवयवहरू <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) : भोल मल बनाउने</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यचरणहरू क्रमिक रूपमा सम्पादन भएको ● ड्रमलाई घाममा राखेको । ● ड्रमको बिको हावा नछिर्ने गरी लगाएको । ● ड्रमको मल फिका चिया रंग वा कालो रंगको देखिएको। ● कार्यसम्पादन अभिलेख राखिएको । 	<p>भोल मल बनाउने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● भोल मलको <ul style="list-style-type: none"> ○ परिभाषा ○ फाईदाहरू ○ प्रकार ○ अवयवहरू ● भोलमल बनाउदा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू ● भोल मल बनाउने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

प्लाष्टिकको ड्रम, अचानो, खुकुरी, जुटको बोरा, प्लाष्टिक, डोरी, काठको लाठी, प्लाष्टिक बकेटहरू, नाप-तौल गर्ने मेशिन, EM1, सिस्नु, तीतेपाती, वनमारा, खिरो, असुरो, मेवा जस्ता विरुवाको पात तथा डाँठहरू, गाईभैसीको मूत्र, पानी, खरानी, गोबर, रबर पाइप, मेजरिंग जग

सुरक्षा / सावधानीहरू (Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू संरक्षण गर्ने।

कार्यविश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ५घण्टा

सैद्धान्तिक : १घण्टा

प्रयोगात्मक : ४घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task) नं १०.६ रासायनिक मल प्रयोग गर्ने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	विधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. किवीफल फलको लागि पहिलो वर्ष प्रति बोट १०० ग्राम युरिया , २०० ग्राम डि.ए.पी. र १५० ग्राम पोटास हाल्ने । ४. दोस्रो वर्ष प्रति बोट २०० ग्राम युरिया , ३०० ग्राम डि.ए.पी. र ३०० पोटास हाल्ने । ५. तेस्रो वर्ष प्रति बोट ५०० ग्राम युरिया, ५०० ग्राम डि.ए.पी र ४०० ग्राम पोटास प्रयोग गर्ने । ६. चौथो वर्ष देखि १.५ किलो ग्राम युरिया , १ किलो ग्राम डि.ए.पी. र १ किलो ग्राम पोटास र आधा भाग युरिया बिरुवाको फेद वरिपरी खनजोत गरी गोलावार रिडमा छरेर पुरी सिचाई गर्नुपर्ने । (किवीफलफललाई वर्षको दुइ पटक हाल्नु पर्छ, पहिलो पटक बसन्त सुरु हुनु अघि र दोश्रो पटक वर्षात्मा) ७. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । ८. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● रासायनिक मल <p>निर्दिष्ट कार्य (Task):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● रासायनिक मल प्रयोग गर्ने । <p>मानक(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● प्रत्येक वर्ष निर्देशन अनुसारको मात्राको हिसाव गरेको । ● उपयुक्त विधि प्रयोग गरी बिरुवामा मल प्रयोग गरेको । 	<p style="text-align: center;"><u>रासायनिक मल प्रयोग</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● यूरियो <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ फाईदा ● पोटास <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ फाईदा ● रासायनिक मल प्रयोग गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु ● रासायनिक मल प्रयोग विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials) :

कोदालो, यूरिया , डि.ए.पी. , पोटास

सुरक्षा/सावधानीहरु(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने।
- सिधै जरामा पर्ने गरी मलको प्रयोग नगर्ने ।

मोड्यूल: ११ सिचाई व्यवस्थापन

समय : ५ घण्टा (सै) + १० घण्टा (व्या) = १५ घण्टा

पाठ्य विवरण : यस मोड्यूलमा सिचाई व्यवस्थापन कार्यसंग सम्बन्धित आवश्यक पर्ने ज्ञान र सीपहरू समावेश गरिएको छ ।

उद्देश्यहरू:

यस सव मोड्यूलमा प्रशिक्षार्थीहरू निम्न कार्य गर्न सक्षम हुनेछन्:

१. प्लाष्टिक पोखरी निर्माण गर्न ।
२. फोहरा (Sprinkle) विधिले सिचाई गर्न ।
३. कूलो (Furrow) विधिले सिचाई गर्न ।
४. हजारीले सिचाई गर्न ।
५. Charger Sprayer ले सिचाई गर्न ।

कार्यहरू:

- प्लाष्टिक पोखरी निर्माण गर्ने ।
- फोहरा (Sprinkle) विधिले सिचाई गर्ने ।
- कूलो (Furrow) विधिले सिचाई गर्ने ।
- हजारीले सिचाई गर्ने ।
- Charger Sprayer ले सिचाई गर्ने ।

कार्य विश्लेषण (सिचार्ड व्यवस्थापन)

कार्यविश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ३ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task) नं ११.१ प्लास्टिक पोखरी निर्माण गर्ने

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धितप्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
१. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. पोखरीको आकार आयातकार हुने गरी खाडल खन्ने । ४. खाडलबाट पानी चुहावाट रोक्नको लागि खाडलको तल्लो र छेउको भागमा सिलेपोलिन प्लास्टिक बिछ्याउने । ५. आकाशे पानीलाई छतबाट पाइपको माध्यमबाट पोखरीमा सङ्कलन गर्ने । ६. सिचाई गर्नुपर्ने ठाउँ र पोखरीको दुरीको आधारमा पम्पको क्षमता निर्धारण गरी पम्प जडान गर्ने । ७. पोखरीमा पानी सङ्कलन गर्ने । ८. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । ९. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	<u>अवस्था(Condition):</u> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● पोखरीको नक्सा <u>निर्दिष्ट कार्य (Task):</u> प्लास्टिक पोखरी निर्माण गर्ने । <u>मानक(Standard):</u> <ul style="list-style-type: none"> ● आयातकार हुने गरी खाडल खनेको । ● खाडलको तल्लो र छेउको भागमा प्लास्टिक बिछ्याएको ● पम्पको जडान गरेको । ● पोखरीमा पानी भरेको । 	<u>प्लास्टिक पोखरी निर्माण</u> <ul style="list-style-type: none"> ● सिलपोलिन <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● प्लास्टिक पोखरी निर्माण गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु ● प्लास्टिक पोखरी निर्माण विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials) :

प्यास्टिक,पम्प ,कोदालो ,बेल्चा ,पाइप

सुरक्षा/सावधानीहरु(Safety Precaution) :

- जीवाणुको संक्रमणलाई न्यूनिकरण गर्न वर्षमा कम्तिमा एक पटक पोखरी सफा राख्ने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने।

कार्यविश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ३ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task) नं ११.२ फोहोरा विधिले सिचाइ गर्ने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१. आवश्यक जानकारी लिने।</p> <p>२. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने ।</p> <p>३. सिचाई गर्नुपर्ने जग्गाको अवलोकन गर्ने</p> <p>४. स्पिङ्कलर जडान गर्ने ।</p> <p>५. स्पिङ्कलरमा साना ढुङ्गा वा भारपात परेमा सफा गर्ने ।</p> <p>६. कम क्षमता भएको स्पिङ्कलर (Mini sprinkler एक पटकमा ६ फिट देखि १८ फिट सम्म सिचाई गर्न सक्ने) एकै स्थानमा नराख्ने ।</p> <p>७. मौसमको अवस्था र माटोको सुख्खापन हेरी प्रत्येक हप्ता सिचाई गर्ने ।</p> <p>८. किवीफल फलको बोटको अवस्था अनुसार पात , हाँगाहरु नभिजाई माटो मात्र भिजाउने ।</p> <p>९. पातमा परेको तुसारोबाट बचाउन कम क्षमता भएको स्पिङ्कलर प्रयोग गर्ने ।</p> <p>१०. ठूलो क्षमताको स्पिङ्कलर (Impacp Sprinkler) ठूलो बोटहरु भएका किवीफलको बगानमा जडान गर्ने ।</p> <p>११. फुल फुल्ने समयमा यस्तो स्पिङ्कलर प्रयोग गर्दा फुल भर्ने पराकरण भर्ने , मौरीलाई उड्न समस्या हुने हुनाले बिरुवाको हाँगा भन्दा तल जमिनको भाग मात्र भिजे किसिमले स्पिङ्कलर (Under -vine Sprinkuler) प्रविधि प्रयोग गर्ने ।</p> <p>१२. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु</p>	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● फोहोरा सेट <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): फोहोरा विधिले सिचाइ गर्ने ।</p> <p>मानक(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● सफा पानी प्रयोग गरेको । ● माटो राम्ररी भिजे गरी सिचाई गरेको। ● पानी नजम्ने गरी सिचाइ गरेको । 	<p>फोहोरा विधिले सिचाइ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● फोहोरा विधि <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ● Mini sprinkler ● ठूलो क्षमताको स्पिङ्कलर (Impacp Sprinkler) <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ फरक ● फोहोरा विधिले सिचाइ गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु ● फोहोरा विधिले सिचाइ गर्ने तरिका

सफा गरी भण्डारण गर्ने । १३. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।		
---	--	--

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

स्प्रिङ्कलर , पाइप , पम्प

सुरक्षा/सावधानीहरू(Safety Precaution) :

- जीवाणुको संक्रमणलाई न्यूनिकरण गर्न वर्षमा कम्तीमा एक पटक पोखरी सफा राख्ने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ३ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task)नं . ११.३ : कुलो विधिले सिचाई गर्ने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
१. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. कूलोको लागि नक्सा तयार गर्ने ४. नदी खोला तथा साना खोल्साहरुबाट कूलो बनाएर बगान सम्म पुऱ्याउने । ५. हिउँदमा बनेको कच्ची कुलो बर्षाले भत्काउने हुँदा पक्की कुलाको बेश बनाउने । ६. नदी खोला तथा साना खोल्साहरुबाट कुलोमा पानी छाड्ने । ७. कुलोमा पानी किवीफल फार्मसम्म पू-याउने । ८. किवीफल फार्मको माटो भिजाउने । ९. पानीको स्रोत बन्द गर्ने । १०. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । ११. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	<u>अवस्था(Condition) :</u> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● कुलोको नक्सा <u>निर्दिष्ट कार्य (Task) :</u> कुलो विधिले सिचाई गर्ने । <u>मानक (Standard) :</u> <ul style="list-style-type: none"> ● माटो राम्ररी भिज्ने गरी सिंचाई गरेको । ● पानी नजम्ने गरी सिंचाई गरेको ● बढी भएको पानी तर्केर कुलेसोवाट जाने व्यवस्था गरेको । 	<u>कुलो विधिले सिचाई</u> <ul style="list-style-type: none"> ● कुलो <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ फाइदा ● कुलो विधिले सिचाई गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु ● कुलो विधिले सिचाई गर्ने तरिका

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials) :

कोदालो सिमेन्ट वेल्चा, हसिया,

सुरक्षा / सावधानीहरु(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु संरक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ३ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task)नं . ११.४ : हजारीले सिचाई गर्ने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. हजारीले नर्सरी वा प्लास्टिकका पोका भएका बिरुवालाई सिचाई गर्ने । ४. हजारी सिचाई सजिलोको लागि नर्सरीको प्लट छुट्याउने । ५. दुई प्लट बीचको दुरी मान्छे हिड्न मिल्ने गरी बनाउने । ६. सिचाई गर्दा सफा पानीको प्रयोग गर्ने । ७. हजारीमा पानी भर्ने ८. दुई प्लट बीच प्रयोग गरी हजारीले बिरुवामा पानी राख्ने । ९. पानीले माटो भिजाउने । १०. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । ११. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● हजारी <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): हजारीले सिचाई गर्ने</p> <p>मानक(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● माटो भिजेको । ● पानी नजम्ने गरी सिंचाई गरेको ● बढी भएको पानी तर्केर कूलेसोवाट जाने व्यवस्था गरेको । 	<p>हजारीले सिचाई</p> <ul style="list-style-type: none"> ● हजारी <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ फाइदा ● हजारी विधिले सिचाई गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु ● हजारी विधिले सिचाई गर्ने तरिका

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु(Tools, Equipment and Materials) :

हजारी, पानीको मुहान

सुरक्षा/सावधानीहरु(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु संरक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ३ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task)नं . ११.५ : Charger Sprayer ले सिचाई गर्ने ।

कार्य चरणहरू(Steps)	प्राविधिक कृत्याकलापका उद्देश्यहरू (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. पानीको मुहान अथवा ट्याङ्कीमा पाइप जडान गर्ने । ४. पाइपमा charger Sprayer को मोटर जडान गर्ने । ५. जडान गरिएको पाइप बोट , बोटमा लगेर सिचाई गर्ने । ६. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ७. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● किवीफल फर्म/कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● Charger Sprayer <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) : Charger Sprayer ले सिचाई गर्ने</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● माटो राम्ररी भिज्ने गरी सिंचाई गरेको । ● पानी नजम्ने गरी सिंचाई गरेको । ● बढी भएको पानी तर्केर कूलेसोवाट जाने व्यवस्था गरेको । 	<p>charger Sprayer ले सिचाई</p> <ul style="list-style-type: none"> ● मोटर <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ भूमिका ● charger Sprayer ले सिचाई गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू ● charger Sprayer ले सिचाई गर्ने तरिका

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू(Tools, Equipment and Materials) :

पाइप , मोटर, बिजुलीको स्रोत

सुरक्षा / सावधानीहरू(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने ।
- Charger Sprayer ले भर्खरै रोपेको बिरुवा उकाउने हुँदा ध्यान पुऱ्याउने ।

मोड्यूल: १२. बगानमा थाङ्ग्रा/मचाङ्ग व्यवस्था

समय : ४ घण्टा (सै) + १६ घण्टा (व्या) = २० घण्टा

पाठ्य विवरण : यस मोड्यूलमा बगानमा थाङ्ग्रा/मचाङ्ग व्यवस्थापन गर्ने कार्यसंग सम्बन्धीत ज्ञान र सीपहरू समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरू:

१. टि-बार पद्धतिबाट थाङ्ग्रा लगाउने ।
२. पर्गोला पद्धतिबाट थाङ्ग्रा लगाउने ।

कार्यहरू:

- टि-बार पद्धतिबाट थाङ्ग्रा लगाउने ।
- पर्गोला पद्धतिबाट थाङ्ग्रा लगाउने ।

कार्य विश्लेषण

(बगानमा थाङ्ग्रा / मचाङ्ग व्यवस्था)

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : १० घण्टा

सैद्धान्तिक : २ घण्टा

प्रयोगात्मक : ८ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task)नं .१२.१ टि-बार पद्धतिबाट थाङ्ग्रा लगाउने

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
१. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने। ३. जमिनबाट गाडेको भाग भन्दा माथि करिब ६ फिट लम्बाई र तेर्सो भागको लम्बाई ५-६ फिट राखेर अंग्रेजी टि आकारको काठ/फलामे पाइपको फ्रेम तयार गर्ने। ४. दुइ फ्रेमको बीचमा एउटा बिरुवा पर्ने गरी फ्रेम जमिनमा गाड्ने। ५. फ्रेमको तेर्सो भागमा बराबर दूरीमा ३ देखि ५ वटा सम्म जी. आइ तार तन्काउने। ६. तारमा बिरुवा पुगेपछि २ इन्च माथिबाट काटेर पलाएका दुईवटा मुना मात्र राखी बाँकी मुना हटाउने। ७. दुईवटा मुनालाई दुवै तर्फका बीचको तारमा तेर्सो गरी बह्न दिएर अगुवा हागाको विकास गर्ने। ८. हागाहरुलाई सिधा पार्न तारको ठाउँठाउँमा सुतलीले बाध्ने। ९. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने। १०. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने।	अवस्था(Condition) : <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● बिरुवा निर्दिष्ट कार्य (Task): टि-बार पद्धतिबाट थाङ्ग्रा लगाउने। मानक(Standard): <ul style="list-style-type: none"> ● ६ फिट लम्बाई र ५ फिट चौडाई भएको टि फ्रेम बनाइएको। ● दुइ फ्रेमको बीचमा एउटा बिरुवा पर्ने गरी गाडिएको ● अगुवा हागाको विकास गरिएको। 	टि-बार पद्धतिबाट थाक्रा <ul style="list-style-type: none"> ● टि-बार पद्धति <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ फाइदा ○ महत्व ● थाङ्ग्राको पद्धति ● अगुवा हागाको पहिचान ● अगुवा हागाको महत्व ● टि- बार बनाउदा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु ● टि- बार बनाउने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु(Tools, Equipment and Materials) :

भ्रम्पल, कोदालो, काठको फ्रेम, कीला, जी आइ तार, मसिनो डोरी, कैची, मेजरिंग टेप

सुरक्षा/सावधानीहरु(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : १० घण्टा
सैद्धान्तिक : २ घण्टा
प्रयोगात्मक : ८ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task)नं १२.२ किवीफल बगानमा पर्गोला पद्धतिबाट थाक्रा लगाउने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. बगानमा करीब ३×६ मिटरको फरकमा काठ वा फलामको खम्बाहरु गाड्ने । ४. तारहरु जमिनबाट ६-७ फिटको उचाइमा करिब ५० से.मी.को अन्तरमा तन्काउने । ५. विरुवालाई त्यस उचाइसम्म सिधा बढाई टुप्पा काटेर चारवटा अगुवा हाँगाको विकाश गर्ने । ६. अगुवा हागालाई चारैतिर फैलाउने अगुवा हागाबाट निस्कने फले हागालाई तारमा बाध्ने । ७. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । ८. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● विरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): किवीफल बगानमा पर्गोला पद्धतिबाट थाक्रा लगाउने ।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ३×६ मिटरको फरकमा खम्बा हरू गाडिएको । ● तारहरु जमिनबाट ६-७ फिटको उचाइमा ५० सेमीको अन्तरमा तन्काइएको । ● अगुवा हागाहरु विकाश गरी फैलाइएको । ● फले हागालाई तारमा बाधिएको । 	<p>किवीफल बगानमा पर्गोला पद्धतिबाट थाक्रा</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पर्गोला पद्धति <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ फाइदा ● पर्गोला पद्धतिबाट थाक्रा लगाउदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● किवीफल बगानमा पर्गोला पद्धतिबाट थाक्रा लगाउने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु(Tools, Equipment and Materials) :

काठ वा फलामका खम्बा, कीला ठोक्ने काठ/बाँसको मुङ्गो, कीला, काठ वा फलामका खम्बा,कोदालो जी.आइ तार मिटर टेप, डोरी (सुतरी)।

सुरक्षा / सावधानीहरु(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने।

मोड्यूल: १३ किवीफल बोटको तालीम तथा काटछाट गर्ने ।

समय : ८घण्टा (सै) + १७ घण्टा (व्या) = २५ घण्टा

पाठ्य विवरण यस मोड्यूलमा किवीफल बोटको तालीम तथा काटछाट गर्न कार्यसंग सम्बन्धीत आवश्यक पर्ने ज्ञान र सीपहरू समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरू:

यस सब मोड्यूलमा प्रशिक्षार्थीहरू निम्न कार्य गर्न सक्षम हुनेछन्:

१. आवश्यक हागाहरू पहिचान गर्ने ।
२. किवीफलको लहरा/हाँगालाइ तालीम दिन ।
३. हिउदे(winter) काटछाट गर्ने ।
४. बर्षे (Summer) काटछाट गर्ने ।

कार्यहरू:

- आवश्यक हागाहरू पहिचान गर्ने ।
- किवीफलको लहरा/हाँगालाइ तालीम दिने ।
- हिउदे (winter) काटछाट गर्ने ।
- बर्षे (Summer) काटछाट गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

(किवीफल बोटको तालीम तथा काटछाट)

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ३ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task)नं.१३.१ किवीफल फलको आवश्यक हाँगाहरु पहिचान गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. बगानमा गएर बोटको अवलोकन गर्ने ४. मुख्य बोट (Main trunk) को पहिचान गर्ने । ५. अगुवा हागाको (Leader branch) पहिचान गर्ने । ६. फल लाग्ने हागाको (fruiting arms) पहिचान गर्ने । ७. फल वा फूल सहितको मुना (fruiting spurs) को पहिचान गर्ने । ८. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । ९. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● बिरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): किवीफल फलको आवश्यक हाँगाहरु पहिचान गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● मुख्य बोट को पहिचान गरिएको । ● अगुवा हागाको पहिचान गरिएको । ● फल लाग्ने हाँगाको पहिचान गरिएको । ● फल वा फूल सहितको मुना को पहिचान गरिएको । 	<p>किवीफल फलको आवश्यक हाँगाहरु पहिचान</p> <ul style="list-style-type: none"> ● मुख्य बोट <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● अगुवा हागा <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● हाँगाहरु पहिचान गर्दा ● ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● हाँगाहरु पहिचान गर्ने विधि

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ८ घण्टा
सैद्धान्तिक : ३ घण्टा
प्रयोगात्मक : ५ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task)नं .१३.२: किवीफलको लहरा/हाँगालाई तालीम दिने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. किवीफलको कट्टने लहरा/हाँगालाई छनोट गर्ने । ४. जमीनबाट ६ फिट सम्मको मुख्य बोट कायम गरी त्यसभन्दा माथि टुप्पोतिरबाट सिकेचरले काट्टने । ५. हाँगा तथा लहराहरूलाई तार वा बाँसमा सुतली वा टेपले बाँध्ने । ६. तेश्रो वर्षमा पुगेपछि अगुवा हागाहरूलाई दुवैतर्फ ३,३ मीटर बढाउने । ७. अरु हागाहरू सिकेचरले छाट्टने । ८. अगुवा हागाबाट निस्केका हागाहरू ८-१० इन्चको फरकमा राखेर दुवैतर्फ २-३ फिटसम्म बढाउने । ९. २ देखि ३ वर्ष फल लागेपछि नजिकै अर्को हागा (replacement cane) बढ्न दिएर पुरानोलाई लुपरले हटाउने । १०. फल लागीसकेपछि फलेको अन्तिम देखि ६ वटा आख्लासम्म (spurs) राखेर बाँकी मसिना पात भएको लहरीएको भाग सिकेचरले काटेर हटाउने । ११. हाँगा काटेको ठाउँमा तुरुन्तै बोडोपेस्ट लगाउने । १२. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । १३. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● बिरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): किवीफलको लहरा/हाँगालाई तालीम दिने ।</p> <p>मापदण्ड(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ६ फिटसम्मको मुख्य बोट राखेको । ● अगुवा हागालाई दुवैतर्फ ३,३ मिटर बढाइएको । ● फल लाग्ने हागाहरू ८-१० इन्चको फरकमा राखिएको । ● ६-८ वटा सम्म स्पेर राखिएको । 	<p>किवीफलको लहरा/हाँगा लाई तालीम</p> <ul style="list-style-type: none"> ● तालीम <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ प्रकार ○ महत्व ● Replacement हाँगा <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● बोडोपेस्ट <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ कार्य ○ बनाउने तरिका ● Spur <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● निर्मलीकरण <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ तरिका ● किवीफलको लहरा/हाँगा लाई तालीम दिदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● किवीफलको लहरा/हाँगालाई तालीम दिने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

लुपर, सिकेचर , बोडोपेस्ट, सुतली वा टेप तार वा बाँसमा सुतली वा टेपले बाँध्ने ।

सुरक्षा र सावधानी

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू संरक्षण गर्ने।

कार्यविश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ७ घण्टा

सैद्धान्तिक : २ घण्टा

प्रयोगात्मक ५ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task)नं . १३.३ : हिउँदे (Winter) काँटछाँट गर्ने ।

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१. आवश्यक जानकारी लिने।</p> <p>२. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने ।</p> <p>३. औजार निर्मलीकरण गर्ने ।</p> <p>४. बगानमा गएर बोटको अवलोकन गरी काँटछाँट गर्ने हाँगाको पहिचान गर्ने ।</p> <p>५. सुकेका, रोगी तथा मरेका हाँगाहरु सिकेचरले हटाउने ।</p> <p>६. अघिलो वर्ष फलिसेकको हाँगाहरु (फलको भेटनो देखिएको) लुपरले हटाउने ।</p> <p>७. Replacement हाँगा (चिल्लो, पोटिलो) देखिएको अवस्थामा सो भन्दा माथि फलफलेको हाँगा लुपरले हटाउने ।</p> <p>८. नयाँ हाँगाको टुप्पोबाट पेन्सिल साइज सम्मको हाँगाको टुप्पो सिकेचरले फाल्ने ।</p> <p>९. भुसे हाँगा पहिचान गरी फेदबाट नै प्रनिड सःले हटाउने ।</p> <p>१०. यदि फल्ने हाँगाहरु नपलाएको अवस्थामा फलेका पूरानो हाँगाहरु लुपरले हटाउने र सोही स्थानबाट नयाँ हाँगाहरु पलाउन दिने ।</p> <p>११. अघिल्लो वर्ष हटाउन छुटेका चोर हाँगाबाट फल्ने हाँगाहरु निस्केको भएता पनि सो चोर हाँगाहरुलाई फेदबाट नै लुपरले हटाउने ।</p> <p>१२. फल्ने हाँगामा चोर हाँगाहरु आएमा सिकेचर वा लुपरले हटाउने ।</p> <p>१३. फल्ने हाँगाहरु धेरै आएमा २५ से.मी.को दूरी कायम गरी अन्य हाँगाहरु सिकेचरले हटाउने ।</p> <p>१४. हाँगा काटेको ठाउँमा तुरन्तै बोडोपेस्ट लगाउने ।</p> <p>१५. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने ।</p> <p>१६. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● विरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): हिउँदे (Winter) काँटछाँट गर्ने ।</p> <p>मानक(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● चोर, भुसे, फल लागि सकेका हाँगाहरु नभएको । ● फल्ने हाँगाहरु २५ से.मी.को दूरीमा कायम भएको । ● बोटको आकार खुल्ला भएको । ● हाँगा काटेको ठाउँमा बोडोपेस्ट लगाइएको । 	<p>हिउँदे (Winter) काँटछाँट</p> <ul style="list-style-type: none"> ● हिउँदे (Winter)काँटछाँट <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● मरेका हाँगाहरु <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ कार्य ● चोर तथा भुसे हाँगाहरु <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ कार्य ● हिउँदे (Winter) काँटछाँट गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु ● हिउँदे (Winter) काँटछाँट गर्ने तरिका

--	--	--

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू(Tools, Equipment and Materials) :

सिकेचर, लुपर, प्रनिड स, बोडोपेस्ट,

सुरक्षा/सावधानीहरू(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काँटछाँट गर्दा लड्नबाट जोगिने ।
- धारिला औजारहरू प्रयोग गर्दा घाउ चोटपटक हुनबाट जोगिने ।
- Spur क्षति हुनबाट जोगाउने ।

कार्यविश्लेषण(Task Analysis)

कूल समय : ७ घण्टा
सैद्धान्तिक : २ घण्टा
प्रयोगात्मक ५ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य(Task)नं . १३.४ : बर्षे (summer) काँटछाँट गर्ने

कार्य चरणहरु(Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरु (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धितप्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. औजार निर्मलीकरण गर्ने ४. बगानमा गएर बोटको अवलोकन गरी काँटछाँट गर्ने हाँगाको पहिचान गर्ने । ५. सुकेका, रोगी तथा मरेका हाँगाहरु सिकेचरले हटाउने । ६. हिउदे काटछाँट पछि पलाएका नयाँ हाँगाको टुप्पोबाट पेन्सिल साइज सम्मको हाँगाको टुप्पो सिकेचरले फाल्ने । ७. भुसे हाँगा पहिचान गरी फेदबाट नै Pruning Saw ले हटाउने । ८. हिउदे काटछाँटमा हटाउन छुटेका चोर हाँगाहरुलाई फेदबाट नै लुपरले हटाउने । ९. बर्षा याममा निस्कने बर्षे हागा (water shoot) लाई सिकेचरले हटाउने । १०. हाँगा काटेको ठाउँमा तुरन्तै बोडोपेस्ट लगाउने । ११. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । १२. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था(Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● विरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): बर्षे (summer) काँटछाँट गर्ने ।</p> <p>मानक(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● चोर, भुसे, फल लागी सकेका हाँगाहरु नभएको । ● बर्षे हागा नभएको । ● बोटको आकार खुल्ला भएको । ● हाँगा काटेको ठाउँमा बोडोपेस्ट लगाइएको । 	<p>बर्षे (summer) काँटछाँट</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बर्षे (summer) काँटछाँट <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● बर्षे हाँगा <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● बोडोपेस्ट <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ कार्य ○ बनाउने तरिका ● बर्षे (summer) काँटछाँट गर्दा ध्यानदिनु पर्ने कुराहरु ● बर्षे (summer) काँटछाँट गर्ने तरिका

औजार, उपकरण र सामग्रीहरु(Tools, Equipment and Materials) :
सिकेचर, लुपर, प्रुनिड स; बोडोपेस्ट

सुरक्षा/सावधानीहरु (Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काँटछाँट गर्दा लड्नबाट जोगिने ।
- धारिला औजारहरु प्रयोग गर्दा घाउ चोटपटक हुनबाट जोगिने ।
- Spur क्षति हुनबाट जोगाउने ।

मोड्यूल: १४ बगान व्यवस्थापन

समय : ४ घण्टा (सै) + १६ घण्टा (व्या) = २० घण्टा

पाठ्य विवरण : यस मोड्यूलमा बगान व्यवस्थापन गर्न कार्यसंग सम्बन्धीत आवश्यक पर्ने ज्ञान र सीपहरू समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरू:

१. असिना प्रतिरोधक जाली (Hail net) लगाउन ।
२. डाँठमा लागेको भूयाउ हटाउन ।
३. बोटको फेद वरिपरिको भारपात हटाउन ।
४. वन्यजन्तु तथा चराचुरङ्गी भगाउन घण्टी/साइरन/सेन्सर प्रयोग गर्ने ।

कार्यहरू:

- असिना प्रतिरोधक जाली (Hail net) लगाउने ।
- डाँठमा लागेको भूयाउ हटाउने ।
- बोटको फेद वरिपरिको भारपात हटाउने ।
- वन्यजन्तु तथा चराचुरङ्गी भगाउन घण्टी/साइरन/सेन्सर प्रयोग गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

(बगान व्यवस्थापन)

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ४ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं १४.१. असिना प्रतिरोधक जाली लगाउने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृत्याकलापका उद्देश्यहरू (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. बगानको वरपर सबै भागमा करिब ७ फिट अग्ला खाबाहरू गाड्ने । ४. बासबाट बासका भाटाहरू बनाउने । ५. बासका भाटाहरू प्रयोग गरी फ्रेम बनाउने । ६. हिउदे काँटछाट गरिसके पछि फाल्गुण चैत्रको महिनामा नयाँ हांगाहरू पलाउने र उक्त हांगाहरूलाई असिनाले असर पुर्याउने हुंदा उक्त बनाइएको फ्रेममा हेल नेट प्रयोग गरी असिनाबाट बचाउने । ७. असिना पर्ने समय वा चैत्र महिनाको सुरुमै असिना प्रतिरोधक जालीले ढाक्ने र वर्षात् सुरु हुने बेला वा असारतिर भिकेर सुरक्षित राख्ने । ८. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ९. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● विरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) : असिना प्रतिरोधक जाली लगाउने ।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● असिना प्रतिरोधक जालीले ढाकेको ● वर्षात् सुरु हुने बेला वा असारतिर भिकेर सुरक्षित राखेको । 	<p>असिना प्रतिरोधक जाली</p> <ul style="list-style-type: none"> ● असिना प्रतिरोधक जाली <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ किसिम ● असिना प्रतिरोधक जाली प्रयोग गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू ● असिना प्रतिरोधक जाली प्रयोग गर्ने तरिका

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

कोदालो, कोदाली, हरियो बाँस वा निगालोको भाटा, काठको कीला, सिकेचर, हँसिया, अचानो, साबेल, प्लाष्टिक सिट र डोरी कीला ठोक्ने काठको मुङ्गो,

सुरक्षा र सावधानी(Safety Precaution)

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ५ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : ४ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं १४.२. डाँठमा लागेको भ्याउ हटाउने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरू (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. भ्याउ लागेको किवीफलको बोट र डाँठहरू छनौट गर्ने । ४. जुटको बोरा लिने । ५. जुटको बोरालाई पानीमा डुबाउने । ६. जुटको बोराले बोटहरूको डाँठमा नरम तरिकाले रगडेर भ्याउहरू हटाउने । ७. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ८. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/ बगान आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● बोट <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) :</p> <p>डाँठमा लागेको भ्याउ हटाउने ।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● भ्याउ लागेको किवीफलको बोट र डाँठहरू छनौट गरेको । ● जुटको बोरालाई पानी डुबाएको । ● डाँठहरूमा लागेको भ्याउहरू रगडेर हटाएको । 	<p>डाँठमा लागेको भ्याउ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● डाँठहरूमा भ्याउ <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ बेफाईदा ● डाँठमा लागेको भ्याउ हटाउंदा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू ● डाँठमा लागेको भ्याउ हटाउने तरिका

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

जुटको बोरा, पानी

सुरक्षा / सावधानीहरू (Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू संरक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ५ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ४ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं १४. ३. बोटको फेद वरिपरिको भारपात हटाउने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरू (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. जेठ असार महिनामा भारपात पलाउन सुरु गर्ने भएकाले असार साउन महिनामा भारपातहरू उम्रन नदिन । प्लास्टिक मल्व गर्ने । ४. मल्विङ नगरिएको खण्डमा भारपातको प्रकोप अनुसार भाद्र सम्म ३ वा ४ पटक भारपात हटाउने । ५. भारपात हटाईसकेपछि युरिया टपड्रेस गर्ने । ६. कोदालीको सहायताले माटोमा मिलाउने । ७. गोडमेल पश्चात् उक्त भारपातले छाप्रो हाल्ने । ८. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ९. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/ बगान आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● विरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) :</p> <p>बोटको फेद वरिपरिको भारपात हटाउने ।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● भारपात हटाएको । ● भारपात उम्रीन नदिनको लागि मल्विङ गरेको । ● भारपात हटाएर बगैँचा सफा देखिएको । 	<p>बोटको फेद वरिपरिको भारपात</p> <ul style="list-style-type: none"> ● मल्विङ (Mulching) <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ असर ○ प्रकार ● मल्विङ गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● मल्विङ गर्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

कोदालो, कोदाली, हँसिया, साबेल

सुरक्षा र सावधानी

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ५ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : ४ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं १४.४. वन्यजन्तु तथा चराचुरङ्गी भगाउन घण्टी/साइरन/सेन्सर प्रयोग गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्यहरू (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. घण्टी/साइरन/सेन्सर प्रयोग गर्ने स्थानको छनौट गर्ने । ४. छनौट गरिएको स्थानमा करिब ६ फिटको खम्बा गाड्ने । ५. गडिएको खम्बामा घण्टी वा साइरन भुण्ड्याउने । ६. उक्त घण्टि वा साइरनलाई बिहान,बेलुका वा रातीको समयमा पटक पटक बजाउने । ७. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ८. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>अवस्था (Condition) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/ बगान आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● विरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task) : वन्यजन्तु तथा चराचुरङ्गी भगाउन घण्टी/ साइरन /सेन्सर प्रयोग गर्ने ।</p> <p>मानक (Standard) :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● घण्टि वा साइरन राख्ने स्थानको छनौट गरेको । ● घण्टि वा साइरनको लागि ६ फिटको खम्बा गाडेको । ● गडिएको खम्बामा घण्टी वा साइरन भुण्डिएको । ● घण्टि वा साइरनलाई बिहान,बेलुका वा रातीको समयमा पटक पटक बजाएको । 	<p>वन्यजन्तु तथा चराचुरङ्गी भगाउन घण्टी/साइरन/सेन्सर प्रयोग</p> <ul style="list-style-type: none"> ● घण्टी <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● साइरन <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● सेन्सर <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ● घण्टी/ साइरन/सेन्सर जडान गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● घण्टी/साइरन/सेन्सर जडान गर्ने विधि

औजार, उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

घण्टी,साइरन वा सेन्सर,कोदालो, साबेल, डोरी, कीला ठोक्ने काठको मुङ्गो, काठका कीला,

सुरक्षा र सावधानी(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।

मोड्यूल: १५ परागशेचन (Pollination) तथा थिनिङ गर्ने ।

समय : ७ घण्टा (सै) + १८ घण्टा (व्या) = २५ घण्टा

पाठ्य विवरण यस मोड्यूलमा किवीफल फलका फूलहरूमा परागशेचन र थिनिङ गराउन कार्यसंग सम्बन्धीत आवश्यक पर्ने ज्ञान र सीपहरू समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरू:

१. किवीफलको बगानमा मौरीको घर राख्न ।
२. कृत्रिम तरिकाबाट परागशेचन (Artificial pollination) गराउन ।
३. किवीफल फलको मुनाहरू पत्ल्याउन (Bud thinning) ।
४. किवीफलको फुलहरू पत्ल्याउन (Flower bud Thinning)
५. किवीफलको फलहरू पत्ल्याउन (Fruit Thinning) ।
६. बगानमा किवीफलका पात पत्ल्याउन (Leaf Thinning)
७. किवीफलको भेटनोमा फूल कुहिएर लागेको खप्टा सफा गर्ने ।

कार्यहरू:

- किवीफलको बगानमा मौरीको घर राख्ने ।
- कृत्रिम तरिकाबाट परागशेचन (Artificial pollination) गराउने ।
- किवीफल फलको मुनाहरू पत्ल्याउने (Bud thinning) ।
- किवीफलको फुलहरू पत्ल्याउने (Flower bud Thinning)
- किवीफलको फलहरू पत्ल्याउने (Fruit Thinning) ।
- बगानमा किवीफलका पात पत्ल्याउने (Leaf Thinning)
- किवीफलको भेटनोमा फूल कुहिएर लागेको खप्टा सफा गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

(परागशेचन (**Pollination**) तथा थिनिड)

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ३ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं १५.१ : किवीफलको बगानमा मौरीको घर राख्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. माहुरीका घर राख्ने स्थानको छनौट गर्ने । ४. माहुरीका घर सङ्कलन गर्ने । ५. बगानमा १०- २० प्रतिशत पोथी फूलहरू फूलीसकेको यकिन गर्ने । ६. बगानमा १०- २० प्रतिशत पोथी फूलहरू फूलीसकेको भए माहुरीका घरहरू प्रति हे. ८- १२ वटा राख्ने । ७. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ८. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/ बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● बिरुवा ● माहुरीका घर <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): किवीफलको बगानमा माहुरीको घर राख्ने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● माहुरीका घर राख्ने स्थानको छनौट गरेको । ● बगानमा १०- २० प्रतिशत पोथी फूलहरू फूलीसकेको यकिन गरेको । ● माहुरीका घरहरू प्रति हे. ८- १२ वटा राखेको । 	<p>किवीफलको बगानमा मौरीको घर</p> <ul style="list-style-type: none"> ● परागशेचनको <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय, ○ महत्व ● किवीफलको बगानमा मौरीको घर राख्दा हुने फाइदा ● बगानमा मौरीको घर राख्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● बगानमा मौरीको घर राख्ने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरू(Tools, Equipment and Materials) :

माहुरीका घरहरू, घर जमिनमा अड्यान स्ट्यान्ड, माहुरीलाई फिडीङ गर्न चाहिने चिनी/सुगर सिरप,

सुरक्षा र सावधानी(Safety Precaution) :

- माहुरीका घरहरू वसारपसार गर्दा सावधानी अपनाउने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ३ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं १५.२ : कृत्रिम तरिकाबाट किवीफल फलको बगानमा परागशेचन गराउने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१. आवश्यक जानकारी लिने।</p> <p>२. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने ।</p> <p>३. बगानका भाले र पोथी किवीफल बिरुवाको फूलहरू यकिन गर्ने ।</p> <p>४. बगानका भर्खरै फुलेका वा ३-५ दिन भन्दा कम उमेरका भाले फुलका पुंकेशरहरू (anthers) संकलन गर्ने । (यदि परागशेचन गराउने अवस्था नभएमा तिनीहरूलाई प्लाष्टिक ब्याग हावा नछिर्ने गरि बन्द गरि ४-६ ° से. तापक्रममा रेफ्रिजरेटरमा २८ घण्टा राख्ने ।)</p> <p>५. भाले फुलबाट पुंकेशरहरू (anthers) लाई लिएर पोथी फुलको पुष्पदल नभरेको र ३ दिन भन्दा कम उमेरको पोथी फूलका स्त्रीकेशर (Stigma) हरुमा दाँया बाँया वा गोलाकार रुपमा ब्रसले दल्ने ।</p> <p>६. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने ।</p> <p>७. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/ बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● फुल फुलेको बिरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): किवीफल फलको बगानमा कृत्रिम तरिकाबाट परागशेचन गराउने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बगानका भाले र पोथी किवीफल बिरुवाको फूलहरू यकिन गरेको । ● भर्खरै फुलेका वा ३-५ दिन भन्दा कम उमेरका भाले फुलका पुंकेशरहरू (anthers) संकलन गरेको । ● पुंकेशरहरू (anthers) लाई लिएर पोथी फूलको पुष्पदल नभरेको र ३ दिन भन्दा कम उमेरको पोथी फुलका स्त्रीकेशर (Stigma) हरुमा दाँया बाँया वा गोलाकार रुपमा ब्रसले दलेको । 	<p>कृत्रिम तरिकाबाट किवीफल फलको बगानमा परागशेचन</p> <ul style="list-style-type: none"> ● परागशेचनको <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय, ○ महत्व ● किवीफल फलको बगानमा हातले परागशेचन गर्दा हुने फाइदा ● बगानमा हातले परागशेचन गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● बगानमा हातले परागशेचन गर्ने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरू(Tools, Equipment and Materials) :

परागशेचन गराउने क्यामल ब्रस,

सुरक्षा र सावधानी(Safety Precaution) :

- फूलरहेका फूलहरु, हाँगा, पात आदिमा पुग्नजाने क्षति बाट सावधानी अपनाउने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ३ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) न १५.३ : किवीफल फलको मुनाहरु पत्ल्याउने (Bud thinning) ।

कार्य चरणहरु (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. बगानका भर्खरै निस्किएका अनावश्यक मुनाहरु, पानीसराहरु हातले लाछेर हटाउने । ४. मुना लाछेपछि त्यस ठाँउमा बोर्डेक्स मिश्रण वा दुसीनासक बिषादी प्रयोग गर्ने । ५. बगानमा लाछिएका मुना, पात पतिङ्गरहरु बगान बाट हटाउने । ६. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । ७. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/ बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● बिरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): किवीफल फलको बोटबाट मुनाहरु पत्ल्याउने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफलको बोटबाट मुनाहरु बोटहरुमा क्षति नहुने गरि हटाइएको । ● बोर्डेक्स मिश्रण प्रयोग गरिएको । 	<p>किवीफल फलको बगानमा मुनाहरु</p> <ul style="list-style-type: none"> ● मुना <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय, ○ महत्व ● किवीफल बगानमा हातले मुना पत्ल्याउने हुने फाइदा ● किवीफल बगानमा हातले मुना पत्ल्याउदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● किवीफल बगानमा हातले मुना पत्ल्याउने विधि ।

औजार उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials) :
बोर्डेक्स पेष्ट

सुरक्षा र सावधानी(Safety Precaution) :

- बोटहरु, क्षति हुनबाट सावधानी अपनाउने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु संरक्षण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं १५.४ : किवीफलको फूलहरु पत्ल्याउने (Flower bud Thinning)।

कार्य चरणहरु (Steps)	प्राविधिक कृत्याकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने। ३. किवीफल फलको हाँगामा फूलका कोपिला निस्कीएको यकिन गर्ने। ४. किवीफल फलको हाँगामा एकै ठाँउबाट धेरै फूलका कोपिला निस्कीएका तथा बिक्रीत फूलका कोपिलाहरुलाई हातले हटाउने र हाँगामा फूलको संख्या पातलो गर्ने। ५. प्रति गुच्छामा १ वटा फल (किङ्ग फ्लावर) मात्र रहने गरी बीचको फूलका कोपिलाहरुलाई छोडेर अरु छेउ-छेउका कोपिलाहरुलाई हातले हटाउने। ६. धेरै साना, बेकारका कोपिलाहरुलाई औलाले तानेर फ्याक्नु भन्दा त्यही मिचेर वा कस गरेर फ्याक्ने, ७. बगानमा सफा राख्ने। ८. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने। ९. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने। 	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● फूल फुलेको बिरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): किवीफलको फूलहरु पत्ल्याउने</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफलको बोटबाट फूलका कोपिलाहरु हटाइएको। 	<p>किवीफलको फूलहरु पत्ल्याउने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● फूलहरु पत्ल्याउने <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय, ○ महत्त्व ● किवीफल फलको बगानमा हातले फूलहरु पत्ल्याउँदा हुने फाइदा ● बगानमा हातले फूलहरु पत्ल्याउँदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● बगानमा हातले फूलहरु पत्ल्याउँने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials) :

Bucket or poly bags

सुरक्षा र सावधानी(Safety Precaution) :

- बोटहरु, हाँगा आदिमा क्षति हुनबाट तथा फूलहरु भर्नबाट सावधानी अपनाउने।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने।
- औजार उपकरणहरु संरक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं १५.५ : किवीफलको फलहरु पत्ल्याउने (Fruit Thinning) ।

कार्य चरणहरु (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. किवीफल फलको हाँगा र गुच्छामा धेरै फल लागेको यकिन गर्ने । ४. किवीफल फलको हाँगा र गुच्छामा धेरै फल लागेका भएका फलहरु चिचिला अवस्थामै ससाना मध्ये बीचको ठूलो १ फल मात्र राखी अरु फलहरुलाई हातले हटाउने । ५. प्रति गुच्छा १-२ वटा फल मात्र रहने गरी अरु बाकी फलहरुलाई हातले हटाउने । ६. फल पत्ल्याउदा साना, बिग्रिएका, चोटपटक लागेका छायामा परेका फलहरुलाई हटाउने । ७. प्रति स्पर ५ वा ६ फल राख्ने । ८. बोटमा पात र फलको अनुपात २-३ : १ हुनेगरी पत्ल्याउने । ९. यो कार्य फल धेरै लागेको वेला २,३ पटक गर्ने । १०. बगान सफा राख्ने । ११. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । १२. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/ बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● विरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): किवीफलको बगानमा फलहरु पत्ल्याउने</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफलको बोटबाट फलका चिचिलाहरु हटाइएको । ● फलको संख्या घटेको । ● बोटमा क्षति नपुर्याइएको । 	<p>किवीफलको फलहरु पत्ल्याउने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● फलहरु पत्ल्याउने <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय, ○ महत्व ● किवीफल फलको बगानमा हातले फलहरु पत्ल्याउँदा हुने फाइदा ● किवीफलको फलहरु पत्ल्याउँदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● किवीफलका हातले फलहरु पत्ल्याउँने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials) :

Bucket or poly bags

सुरक्षा र सावधानी(Safety Precaution) :

- बोट, स्पर, हाँगा क्षति हुनबाट सावधानी अपनाउने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु संरक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) न १५.६ : बगानमा किवीफलका पात पत्ल्याउने (Leaf Thinning) ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. किवीफलको बोटबाट पातहरूलाई हटाउनको लागि छनौट गर्ने । ४. वर्षाको समयमा बगानमा एकै ठाँउमा धेरै पातहरू आएर भिडभाड भएको ठाँउका पातहरूलाई कैची, सिकेचर वा हातैले चुडेर हटाउने । ५. बुढो भएर कुहिएका पातहरू हटाउने । ६. बगान सफा राख्ने । ७. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ८. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/ बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● विरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): बगानमा किवीफलका पात पत्ल्याउने</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफलको बोटबाट पातहरूलाई हटाउनको लागि छनौट गरेको । ● बगानमा बोटको सबै भागमा सूर्यको प्रकाश एकनाशले छिरेको । ● बोटमा क्षति नभएको । 	<p>बगानमा किवीफलका पात पत्ल्याउने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पातहरू पत्ल्याउने <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय, ○ महत्व ● किवीफलको बगानमा हातले पातहरू पत्ल्याउँदा हुने फाइदा ● किवीफलको बगानमा पत्ल्याउँदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● बगानमा किवीफलका पात पत्ल्याउने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :
कैचि, सिकेचर,

सुरक्षा र सावधानी(Safety Precaution) :

- बोटहरू, स्पर, हाँगा क्षति हुनबाट सावधानी अपनाउने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) न १५.७ : किवीफलको भेटनोमा फूल कुहिएर लागेको खप्टा सफा गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. किवीफलको भेटनोमा फूल कुहिएर लागेको खप्टा हटाउनको लागि छनौट गर्ने । ४. वर्षाको समयमा किवीफलको भेटनोमा फूलहरू कुहिएर लागेको खप्टालाई हातले हटाई सफा गर्ने । ५. बगान सफा राख्ने । ६. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ७. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/ बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● विरुवा <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): किवीफलको भेटनोमा फूल कुहिएर लागेको खप्टा सफा गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफलको भेटनो सफा भएको । ● किवीफलको बगानमा कुनै क्षति नभएको । 	<p>किवीफलको भेटनोमा फूहिएर लागेको खप्टा</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफलको भेटना <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय, ○ महत्व ● किवीफलको भेटनोमा कुहिएर लागेको खप्टा सफा गर्दा हुने फाइदा ● किवीफलको भेटनोमा कुहिएर लागेको खप्टा सफा गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● बगानमा हातले भेटनोमा कुहिएर लागेको खप्टा सफा गर्ने विधि ।

औजार उपकरण र सामग्री (Tools, Equipment and Materials) :

कैंचि, सिकेचर,

सुरक्षा र सावधानी (Safety Precaution) :

- बोटलाई क्षति हुनबाट सावधानी अपनाउने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू संरक्षण गर्ने।

मोड्यूल: १६ : रोग तथा कीरा व्यवस्थापन

समय : ६ घण्टा (सै) +१९ घण्टा (व्या) = २५ घण्टा

पाठ्य विवरण यस मोड्यूलमा क्वीफल फलको रोग तथा कीरा व्यवस्थापन गर्न कार्यसंग सम्बन्धीत आवश्यक पर्ने ज्ञान र सीपहरू समावेश गरिएका छन् ।

उद्देश्यहरू:

यस सब मोड्यूलमा प्रशिक्षार्थीहरू निम्न कार्य गर्न सक्षम हुनेछन्:

१. रोगकीरा को पहिचान गर्ने ।
२. हातले टिपेर कीरा नष्ट गर्ने ।
३. क्वीफलमा लाग्ने कीराहरूको लागि पहेंलो पासो थाप्न ।
४. क्वीफलमा लाग्ने कीराहरूको लागि विधुतीय पासो थाप्न ।
५. क्वीफलमा लाग्ने कीराहरूको लागि खुर्म कीराको नियन्त्रण गर्ने ।
६. क्वीफलमा लाग्ने कीराहरूको लागि जैविक बिषादी प्रयोग गर्ने ।
७. दुसीजन्य रोग नियन्त्रणको लागि बोडो मिश्रण बनाएर प्रयोग गर्ने ।

कार्यहरू:

- रोगकीरा को पहिचान गर्ने ।
- हातले टिपेर कीरा नष्ट गर्ने ।
- क्वीफलमा लाग्ने कीराहरूको लागि पहेंलो पासो थाप्ने ।
- क्वीफलमा लाग्ने कीराहरूको लागि विधुतीय पासो थाप्ने ।
- क्वीफलमा लाग्ने खुर्म कीराको नियन्त्रण गर्ने ।
- क्वीफलमा लाग्ने कीराहरूको लागि जैविक बिषादी प्रयोग गर्ने ।
- दुसीजन्य रोग नियन्त्रणको लागि बोडो मिश्रण बनाएर प्रयोग गर्ने ।

कार्य विश्लेषण (रोग तथा कीरा व्यवस्थापन)

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ४ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) न १६.१: रोग कीराको पहिचान गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. किवीफल मा लाग्ने कीराहरूको विशेषता टिपोट गर्ने । ४. किवीफलमा लाग्ने कीराहरूको पहिचान गर्ने । ५. किवीफल मा लाग्ने मुख्य मुख्य रोगहरू र तिनको लक्षण टिपोट गर्ने । ६. किवीफल मा लाग्ने रोगहरूको पहिचान गर्ने । ७. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ८. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/ बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): रोग कीराको पहिचान गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल मा लाग्ने कीराहरूको पहिचान भएको। ● किवीफलमा लाग्ने रोगहरूको पहिचान भएको । 	<p>रोग कीराको पहिचान</p> <ul style="list-style-type: none"> ● रोग <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ मुख्य कारण ○ लक्षण ○ असर ○ व्यवस्थापन ● कीरा <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ जीवन चक्र ○ असर ○ व्यवस्थापन

औजार उपकरण र सामग्रीहरू :(Tools, Equipment and Materials) :

कीरा समात्ने जाली, हाते लेन्स, चक्कु, प्लाष्टिक भोला, नमूना राख्ने बट्टा, रोग र कीराको नमूना

सुरक्षा र सावधानी:(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ३ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१६.२ हातले टिपेर कीरा नष्ट गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१ आवश्यक जानकारी लिने ।</p> <p>२ आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने ।</p> <p>३ किवीफल फलमा लाग्ने कीराहरूको गरेको क्षति र संख्या अवलोकन गर्ने।</p> <p>४ कीराले क्षति पु-याएका भागहरू हटाउने ।</p> <p>५ बोटबाट कीराका फूल, लार्भा, प्युपा र वयस्क कीरा संकलन गर्ने ।</p> <p>६ संकलन गरिएका फूल, लार्भा, प्युपा र वयस्ककीरा थिचेर/पिटेर/पानीमा डुबाएर/मिट्टितेल छर्केर मार्ने ।</p> <p>७ औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने ।</p> <p>८ कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>दिइएको अवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> किवीफल फर्म/ बगान आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): हातले टिपेर कीरा नष्ट गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> कीराहरूको क्षतिको अवस्था आंकलन भएको । किवीफल फलमा लाग्ने कीराको फूल, लार्भा, प्युपा र वयस्ककीरा संकलन गरिएको । कीरा तथा तिनको अवशेष नष्ट भएको । 	<p>हातले टिपेर कीरा नष्ट</p> <ul style="list-style-type: none"> भौतिक विधि <ul style="list-style-type: none"> परिचय कीराहरूको क्षतिको पहिचान हातले टिपेर कीरा नष्ट गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू हातले टिपेर कीरा नष्ट गर्ने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरू:(Tools, Equipment and Materials) :

कीरा समात्ने जाली, हाते लेन्स,मट्टितेल, , कीरा समात्ने पासोहरू, वाल्टी, पानी, कोदालो,

सुरक्षा र सावधानी:(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : ३ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१६.३ किवीफलमा लाग्ने कीराहरुको लागि पहेंलो पासो थाप्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	प्राविधिक कृत्याकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १ आवश्यक जानकारी लिने। २ आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३ कीराहरुको क्षति र कीराहरुको संख्या अवलोकन गर्ने । ४ कीरा नियन्त्रण गर्नका लागि पहेंलो पासोको छनौट गरी बगानमा राख्ने । ५ कीराले एक तह ढाकेपछि पहेंलोपासोमा टाँसिएका कीराहरु पासोबाट हटाउने । ६ पहेंलोपासोलाई सफा कपडाले सफा गरी राख्ने वा अर्को नयाँ पासो फेर्ने । ७ जमीनमा गाडेर कीराहरु नष्ट गर्ने । ८ औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । ९ कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/ बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● पहेंलो पासो <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): किवीफलको फलमा लाग्ने कीराहरुको लागि पहेंलो पासो थाप्ने ।</p> <p>मापदण्ड(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कीराहरुको क्षतिको अवस्था आंकलन भएको । ● कीरा नियन्त्रण गर्न पहेंलोपासो प्रयोग भएको । ● संकलन गरिएको कीरा तथा तिनको अवशेष, बोट बिरुवाको रोगी भागहरु र अन्य अनावश्यक वस्तुहरु गाडेर नष्ट गरिएको । 	<p>किवीफल फलमा लाग्ने कीराहरुको लागि पहेंलो पासो</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पहेंलोपासो <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ उपयोगिता । ● किवीफलको फलमा लाग्ने कीराहरुको लागि पहेंलो पासो थार्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● किवीफलको फलमा लाग्ने कीराहरुको लागि पहेंलो पासो थाप्ने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरु :(Tools, Equipment and Materials) :

पहेंलोपासो, हाते लेन्स,

सुरक्षा र सावधानी:(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ३ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१६.४. किवीफलमा लाग्ने कीराहरुको लागि विधुतीय पासो थाप्ने।

कार्य चरणहरु (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. बगानमा कीराहरुको क्षति र संख्या अवलोकन गर्ने । ४. बत्तीको (बल्ब वा लाल्टिन) पासो बगानमा राख्ने । ५. बत्तीको सीधा तल कीरा पस्न सक्ने तर निस्कन नसक्ने सोली आकारको थैलो वा सर्फपानीको बाटा राखी कीरा जम्मा गर्ने । ६. पासोमा संकलन भएका वयस्ककीरालाई माटोमा गाडेर नष्ट गर्ने । ७. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । ८. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/ बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● विधुतीय सामग्रीहरु <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): किवीफलमा लाग्ने कीराहरुको लागि विधुतीय पासो थाप्ने।</p> <p>मापदण्ड(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कीराहरुको क्षतिको अवस्था आंकलन भएको । ● कीरा नियन्त्रण गर्न विधुतीय को पासो प्रयोग भएको । ● संकलन गरिएको कीरा तथा तिनको अवशेष र अन्य अनावश्यक वस्तुहरु माटोमा गाडेर नष्ट गरिएको । 	<p>विधुतीयको पासो थाप्ने वा प्रयोग</p> <ul style="list-style-type: none"> ● विधुतीय को पासो <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ उपयोगिता ● विधुतीयको पासो थाप्दा ध्यान दिनपर्ने कुराहरु ● विधुतीयको पासो थाप्ने विधि

औजार उपकरण र सामग्री:(Tools, Equipment and Materials) :

बत्तीको पासो, हाते लेन्स, **बाटा**, पानी, कोदालो, ।

सुरक्षा र सावधानी (Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१६.५. किवीफलमा लागने खुम्र कीराको नियन्त्रण गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. बगानमा किवीफल बोटको अवलोकन गर्ने । ४. खुम्रे कीराको क्षतिको अवस्था र संख्या आंकलन गर्ने । ५. जमिन खनजोत गर्दा देखिएका खुम्रेकीरालाई हातले टिपेर नष्ट गर्ने । ६. असुरो/ चिउरी वा केतुकीको पात संकलन गर्ने । ७. असुरो/ चिउरी वा केतुकीको पातलाई राम्ररी पिस्ने । ८. पिसिएको असुरो/ चिउरी वा केतुकीको पात एक भाग र तीन भाग पानी मिसाउने ९. मिसाइएको पदार्थलाई जमीन भिज्ने गरी प्रयोग गर्ने । १०. बढीप्रकोप भएको ठाँउमा क्लोरोपाइरिफस विषादी २ एम.एल एक लिटर पानीमा मिसाइ विरुवा रोपेको वरिपरी माटो भिज्ने गरी छर्किने । ११. मेटाराइजियम एनिसोप्ली जैवीक विषादी (५ ग्राम प्रति के. जि. कम्पोस्ट मलमा मिसावट गरेर प्रयोग गर्ने । १२. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । १३. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएकोअवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफलफल फर्म/ बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● क्लोरोपाइरिफस <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): खुम्रे कीराको नियन्त्रण गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कीराको संख्या आंकलन भएको । ● हातले टिपेर कीरा नष्ट गरिएको । ● असुरो वा केतुकीको पातको मिश्रण जमीन भिज्ने गरी प्रयोग भएको । ● क्लोरोपाइरिफस विषादीको प्रयोग गरिएको 	<p>खुम्रे कीराको नियन्त्रण</p> <ul style="list-style-type: none"> ● खुम्रे कीरा : <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ जीवनचक्र ○ असर ○ नियन्त्रण विधि ● क्लोरोपैरिफस प्रयोग गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● क्लोरोपैरिफस प्रयोग गर्ने विधि ● खुम्रे कीराको नियन्त्रण गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● खुम्रे कीराको नियन्त्रण विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

लेवल वा ट्याग सहितको क्लोरोपाइरिफस प्याकेट, मेटाराइजियम एनिसोप्ली, कम्पोस्ट मल, पानी , असुरो, चिउरी, केतुकी कुटो, कोदालो,

सुरक्षा र सावधानी(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ४ घण्टा
सैद्धान्तिक : १ घण्टा
प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१६.६ किवीफलमा लाग्ने कीराहरुको लागि जैविक विषादी प्रयोग गर्ने ।

कार्य चरणहरु (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
१ आवश्यक जानकारी लिने। २ आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३ कीराहरुको क्षति र संख्या अवलोकन गर्ने । ४ सिफारिस गरिएको जैविक विषादीको छनौट गर्ने । ५ नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त आधिकारिक स्थानबाट जैविक विषादी खरिद गर्ने । ६ विषादीको प्याकेट वा बोटलमा दिइएको जानकारी अनुसार विषादीको घोल वा प्रकार तयार गर्ने । ७ तयारी जैविक विषादीलाई सुरक्षित तवरले रोग लागेको भागमा छर्कने । ८ औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । ९ कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	<p>दिइएको अवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/ बगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● जैविक विषादी <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): जैविक विषादीको प्रयोग गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● रोगको क्षतिको अवस्था पहिचान भएको । ● रोगको आधारमा जैविक विषादीको छनौट भएको । ● सिफारीस मात्रा र परिमाणमा विषादीको घोल वा प्रकार तयार भएको । ● जैविक विषादीको सुरक्षित प्रयोग भएको । 	<p>जैविक विषादी प्रयोग</p> <ul style="list-style-type: none"> ● जैविक विषादी <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व ○ प्रकार ● रोग तथा कीराहरुको क्षतिको विशेषता/प्रकृति । ● जैविक विषादीहरुको प्रयोग गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● जैविक विषादीहरुको प्रयोग गर्ने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials) :

लेवल वा ट्याग सहितको जैविक विषादीको प्याकेट, रोगी बोटविरुवा, पानी, स्प्रेयर, लिटर र मिलिलिटर नाप्ने भाडाहरु,

सुरक्षा र सावधानी(Safety Precaution) :

- विषादीको असरबाट वचनको सावधानी अपनाउने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : ४ घण्टा

सैद्धान्तिक : १ घण्टा

प्रयोगात्मक : ३ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१६.७ दुस्रीजन्य रोग नियन्त्रणको लागि बोर्डो मिश्रण बनाएर प्रयोग गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृत्याकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१ आवश्यक जानकारी लिने ।</p> <p>२ आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने ।</p> <p>३ १०० ग्राम चुनाको धुलो ५ लिटर पानीमा घोल्ने ।</p> <p>४ निलोतुथोको मसिनो १०० ग्राम धुलो ५ लिटर पानीमा घोल्ने ।</p> <p>५ यसरी बनाईएको चुनाको घोल र निलोतुथोको घोल तेस्रो प्लाष्टिकको भाडोमा एकैसाथ मिसिने गरी खन्याउने ।</p> <p>६ यसरी बनेको मिश्रणमा फलामको कीला ५ मिनेट डुवाउने ।</p> <p>७ उक्त फलामको कीलाको रंग परिवर्तन भएन भने मिश्रण तयार भएको यकिन गर्ने ।</p> <p>८ फलामको कीलामा खिया लाग्यो भने थप चुना मिसाई परीक्षण गर्दै जाने ।</p> <p>९ तयारी घोललाई प्लाष्टिकको स्प्रेयर प्रयोग गरी २४ घण्टा भित्र रोग लागेको बोटमा छर्ने ।</p> <p>१० औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने ।</p> <p>११ कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> किवीफल फर्म/ बगान आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू बोर्डो मिश्रण सामग्रीहरू <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): दुस्रीजन्य रोग नियन्त्रणको लागि बोर्डो मिश्रण बनाएर र प्रयोग गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> १: १: १०० परिमाणमा निलोतुथो, चुना र पानीको घोल तयार भएको । घोललाई प्लाष्टिकको स्प्रेयर प्रयोग गरी २४ घण्टा भित्र छरिएको । बोर्डो मिश्रणको सुरक्षित प्रयोग भएको । 	<p>दुस्रीजन्य रोग नियन्त्रणको लागि बोर्डो मिश्रण</p> <p>बोर्डो मिश्रण</p> <ul style="list-style-type: none"> परिचय महत्व । बोर्डो मिश्रणबाट नियन्त्रण हुने रोगहरू। बोर्डो मिश्रण बनाउई प्रयोग गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू बोर्डो मिश्रण बनाउने विधि बोर्डो मिश्रण गर्ने प्रयोग विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

पानी, कपर सल्फेट, हाईड्रेटेड चुना, फलामको कीला, प्लाष्टिक, वाल्टीहरू, स्प्रेयर, डिजिटल तराजू, लिटर र मिलिलिटर नाप्ने भाडाहरू

सुरक्षा र सावधानी (Safety Precaution) :

- बोर्डो मिश्रणको असरबाट बच्नको सावधानी अपनाउने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने ।

मोड्यूल: १७ : हाभेष्टीड एण्ड पोष्ट-हाभेष्टीड कार्य ।

समय : ४ घण्टा (सै) + १८ घण्टा (व्या) = २० घण्टा

पाठ्य विवरण : यस मोड्यूलमा किवीफल फलको हाभेष्टीड एण्ड पोष्ट-हाभेष्टीड गर्न कार्यसंग सम्बन्धीत आवश्यक पर्ने ज्ञान र सीपहरू समावेश गरीएका छन् ।

उद्देश्यहरू:

१. किवीफल फलको वगानमा फल टिप्ने समय भए नभएको पहिचान गर्ने ।
२. किवीफलको वगानमा फल टिप्न
३. भर्खर टिपेका किवीफलको फल सेलाउने वा चिस्याउने (Precooling) ।
४. टिपेका फल छनौट र स्तरीकरण (Selection and Grading) गर्ने ।
५. छनौट र ग्रेडिङ गरेका फललाई Packaging गर्न
६. लेबलिङ (Labeling) गर्ने ।
७. किवीफलको फल भण्डारण (Storage) गर्न
८. किवीफलको फल भण्डारण (Storage) गर्ने ।

कार्यहरू :

- किवीफल फलको वगानमा फल टिप्ने समय भए नभएको पहिचान गर्ने ।
- किवीफलको वगानमा फल टिप्ने
- भर्खर टिपेका किवीफलको फल सेलाउने वा चिस्याउने (Precooling) ।
- टिपेका फल छनौट र स्तरीकरण (Selection and Grading) गर्ने ।
- छनौट र ग्रेडिङ गरेका फललाई Packaging गर्ने ।
- लेबलिङ (Labeling) गर्ने ।
- किवीफलको फल भण्डारण (Storage) गर्ने ।
- किवीफलको फल भण्डारण (Storage) गर्ने ।

कार्य विश्लेषण

(हार्भेष्टीड एण्ड पोष्ट-हार्भेष्टीड कार्य)

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : २.५ घण्टा
सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा
प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१७.१ : किवीफलको वगानमा फल टिप्ने समय भए नभएको पहिचान गर्ने

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१. आवश्यक जानकारी लिने ।</p> <p>२. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने ।</p> <p>३. सामान्यतया किवीफलको फल २२० दिनमा परिपक्व हुने भएकोले सो अवधि पुगे नपुगेको यकिन गर्ने ।</p> <p>४. किवीफलको फल परिपक्व हुँदा पातहरू भर्न थाल्दछन् त्यसैगरी फलभित्रका बीउहरू पनि कालो रङ्गमा बदलिन्छन् त्यसैले फलकाटेर हेर्दा सो अवस्था भए नभएको अवलोकन गर्ने ।</p> <p>५. फल परिपक्व हुँदा फललाई हातले चलाउँदा भुस भर्दछन् र सो भए नभएको कुराको अवलोकन गर्ने । (नेपालमा सामान्यतया कार्तिक अन्तिम देखि मंसिर सम्म फल पाक्ने गरेको छ । रिफ्रयाक्टोमिटरले नाप्दा जम्मा ठोस घुलनशील पदार्थको मात्रा ७-९ डिग्री ब्रिक्स पुगेको) ।</p> <p>६. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने ।</p> <p>७. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफल फर्म/वगान ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): किवीफलको वगानमा फल टिप्ने समय भए नभएको पहिचान गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफलको बोटमा फलहरू परिपक्व भएको । ● किवीफलमा भुसको मात्रा कम भएको । ● किवीफलको फल काटेर हेर्दा बीउको रङ्ग कालो भएको । 	<p>किवीफलको फलको फल टिप्ने समय भए नभएको</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पाकेको कवीफल लक्षण ● किवीफल फल समयमा टिप्दा हुने फाइदा ● वगानमा फल टिप्ने समय भए नभएको पहिचान गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● फल टिप्ने समय भए नभएको पहिचान गर्ने तरिका

औजार उपकरण र सामग्रीहरू (Tools, Equipment and Materials) :

कैची, सिकेचर, रिफ्रयाक्टोमिटर, चक्कू

सुरक्षा र सावधानी(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- बागानमा काम गर्दा लडन, चोटपटक लाग्नबाट जोगिने,
- बोटहरू, स्पर, हाँगा आदिमा क्षति हुनबाट सावधानी अपनाउने ।
- बोटलाई क्षति हुनबाट सावधानी अपनाउने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : २.५ घण्टा

सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा

प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१७.२ : किवीफलको बगानमा फल टिप्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
१. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. फल घरमा खाने हो वा नजिक बजारमा लाने वा कोल्डस्टोरमा राख्ने सोही अनुसार फल टिप्ने योजना गर्ने । ४. छिप्पीएका वा परिपक्व भएका ठूलूला फलहरूलाई २ पटक गरेर हातले तानेर भेट्नोबाट छुट्ट्याएर चोटपटक नलगाई टिपेर सफा भोलामा राख्ने । ५. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ६. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> किवीफल फल फर्म/ बगान आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): किवीफलको बगानमा फल टिप्ने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> किवीफल फल भेट्नो सहित टिपेको । किवीफल फलमा चोटपटक नलागेको । किवीको विरुवालाई कुनै क्षति नपुगेको । 	<p>किवीफलको बगानमा फल</p> <ul style="list-style-type: none"> पाकेको कवीफल लक्षण किवीफल फल टिप्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू किवीफल फल टिप्ने तरिका

औजार उपकरण र सामग्री (Tools, Equipment and Materials) :

कैची, रिफ्याक्टोमिटर,

सुरक्षा र सावधानी (Safety Precaution) :

- बोटहरू, स्पर, हाँगा आदिमा क्षति हुनबाट सावधानी अपनाउने ।
- फल तथा बोटमा चोटपटक लाग्नबाट सावधान रहने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू संरक्षण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : २.५ घण्टा

सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा

प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१७.३ : भर्खर टिपेका किवीफलको फलहरु सेलाउने / चिस्याउने (Precooling) ।

कार्य चरणहरु (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु संकलन गर्ने । ३. भर्खर टिपेका फलहरुलाई थुप्रो नलगाई फिजाएर रातभर चिसो स्थानमा राख्ने । ४. अथवा टिपेका फललाई २ डिग्री तापक्रम भएको कोठामा २ दिन सम्म छायाँमा राख्ने । ५. त्यसैगरी राम्ररी हावा आवतजावत गर्ने कोठामा राखेर वा त्यस्तो कोठा नभए ठूलो पंखा लगाएर फल सेलाउने । ६. औजार, उपकरण र सामग्रीहरु सफा गरी भण्डारण गर्ने । ७. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● टिपेको किवीफलको फल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरु ● चिस्याउन घर <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): भर्खर टिपेका किवीफलको फलहरु सेलाउने वा चिस्याउने (Precooling) ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बोटबाट टिपेका फल ढुवानी नगरिएको । ● फललाई २ डिग्री तापक्रम भएको कोठामा २ दिन सम्म छायाँमा राखेको । ● फलहरुलाई थुप्रो नलगाई फिजाएर रातभर चिसो स्थानमा राखेको । 	<p>किवीफल फल</p> <ul style="list-style-type: none"> ● किवीफलको फल सेलाउनु/ चिस्याउनको फाइदा ● फल सेलाउन / चिस्याउदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु ● फल सेलाउने विधि

औजार उपकरण र सामग्रीहरु (Tools, Equipment and Materials) :

थर्मोमिटर, पंखा

सुरक्षा र सावधानी(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- औजार उपकरणहरु सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : २.५ घण्टा
सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा
प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१७.४ : टिपेका फल छनौट / स्तरीकरण (Selection and Grading) गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृत्याकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१. आवश्यक जानकारी लिने।</p> <p>२. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने ।</p> <p>३. रोग, कीराले नोक्सान पु-याएको र टिपेका वेलासा घाउ, चोटपटक लागेर बिरिग्रीएका तथा एकदमै साना फलहरूलाई छनौट गरी हटाउने ।</p> <p>४. छनौट गरी हटाइसकेपछि राम्रा फलहरूलाई विभिन्न गुणहरू जस्तै जात, आकार, रंग, साइज, तौल आदिका आधारमा विभिन्न स्तर वा ग्रेडमा छुट्याउने ।</p> <p>५. ग्रेडीड गर्दा स्वविवेक तथा अनुभवको प्रयोग गर्दै माथि उल्लेखित गुणका आधारमा हातले विभिन्न तल उल्लेखित ग्रेडहरूमा बर्गीकरण गर्ने । (स्तरिकरणका ग्रुपहरू : १०० ग्रा. भन्दा माथिको तौल भएकालाई अति “उत्तम” ग्रेड, ७० - १०० ग्रा. सम्मकोलाई “ए” ग्रेड र ४० - ७० ग्रा. सम्मकोलाई “बि” ग्रेड)</p> <p>६. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने ।</p> <p>७. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● फार्म हाउस ● किवीफलको फल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): टिपेको फलको छनौट र ग्रेडिड गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● राम्रा, नराम्रा फलहरू छुट्याइएको । ● फलहरू विभिन्न स्तर वा ग्रेडिडमा बर्गीकरण गरिएको । 	<p>फलको छनौट र ग्रेडीड ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● छनौट र ग्रेडिड <ul style="list-style-type: none"> ○ परिभाषा ○ महत्त्व ○ बर्गीकरणको आधारहरू ○ ग्रेड समूह ● फल छनौट र ग्रेडिड गर्दा हुने फाइदा ● फल छनौट र ग्रेडिड गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● फल छनौट र ग्रेडिड गर्ने विधि

औजार उपकरण र सामग्री(Tools, Equipment and Materials) :

कैची, सिकेचर, चक्कु,

सुरक्षा र सावधानी(Safety Precaution) :

- फलमा चोटपटक तथा क्षति हुनबाट सावधानी अपनाउने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- औजार उपकरणहरू संरक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कुल समय : २.५ घण्टा
सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा
प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१७.५ : छनौट / ग्रेडिङ गरेका फल Packaging गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने । २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. सर्वप्रथम फल लामो समयका लागि भण्डारण गर्ने हो कि छोटो समयका लागि यकिन गर्ने । ४. साधारण कार्टुन वा स्याउ राख्ने कार्टुनमा एक तह किवीफलफल राख्ने । ५. त्यसपछि फल एकआपसमा रगडिएर नवीग्रुन भन्नका लागि त्यस माथिबाट एक तह कुशन (पत्रिका वा त्यस्तै नरम वस्तु) राखेर अर्को तह फल मिलाएर राख्ने । ६. छोटो समयका लागि प्याकिङ गर्ने हो भने १ - २ के. जी. फल ३ - ५ तह सम्म राख्ने तर यदि कोल्डस्टोरमा भण्डारण गर्ने हो भने ३ - ५ के. जी. फल तह मिलाएर राख्ने । ७. तत्काल बिक्री गर्ने हो भने किवीफल फल प्याकिङ ट्रे /स्पेशल कार्डबोर्ड ट्रेमा एक तह मात्र फल राखेर त्यसलाई पातलो चापीङ प्लाष्टिकले चाप गर्ने । ८. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ९. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● फार्म हाउस ● छनौट र सगरीकरण गरिएको किवीफलहरू <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): छनौट / ग्रेडिङ गरेका फललाई प्याकिङ गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● स्याउ राख्ने कार्टुनमा एक तह किवीफल फल राखेको । ● एकआपसमा रगडिएर नवीग्रुन भन्नका लागि त्यस माथिबाट एक तह कुशन मिलाएर राखेको । ● एवम रूपले किवीफलको फल मिलाएर राखेको ● प्याकिङ बक्सा कसिलो भएको । 	<p>छनौट र ग्रेडिङ गरेका फल प्याकिङ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● फल प्याकिङ <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय, ○ महत्व ○ फल प्याकिङ गर्दा हुने फाइदा । ● फल प्याकिङ गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● फल प्याकिङ गर्ने विधि

औजार उपकरण र सामग्री(Tools, Equipment and Materials) :

प्याकिङ कार्टुन, स्पेशल कार्डबोर्ड ट्रे, सिलगर्ने टेप, पत्रिका वा नरम कुशन, चापीङ प्लाष्टिक, कैची, तराजू, चक्कु,

सुरक्षा र सावधानी(Safety Precaution) :

- फल, तथा प्याकिङ कार्टुन क्षति हुनबाट सावधानी अपनाउने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- औजार उपकरणहरू संरक्षण गर्ने

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : २.५ घण्टा

सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा

प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१७.६ : लेवलिङ (Labeling) गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. प्याकिङ गरेका प्याकिङ बक्स वा कार्टुनको बाहिर फलको तौल, जात, प्याकिङ मिति, उत्पादक (भएमा रजिष्टर नं.), ग्रेड लेखेर लेवलिङ गर्ने । ४. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ५. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● फार्म हाउस लेवलिङ सामग्रीहरू <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): लेवलिङ गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● प्याकिङ गरिएका प्याक वा बक्स बाहिर स्पस्ट देखिने गरी लेवलिङ गरिएको । 	<p>लेवलिङ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● लेवलिङ <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय, ○ महत्व ○ अवश्यक सूचनाहरू ○ फल लेवलिङ गर्दा हुने फाइदा ● लेवलिङ गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ● लेवलिङ गर्ने तरिका

औजार उपकरण र सामग्री(Tools, Equipment and Materials) :

कलम, मार्कर, स्ट्याम्प, टेप,

सुरक्षा र सावधानी(Safety Precaution) :

- फल तथा प्याकिङ बक्समा चोटपटक तथा क्षति हुनबाट सावधानी अपनाउने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : २.५ घण्टा

सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा

प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१७.७: किवीफलको फल भण्डारण (Storage) गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृयाकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<p>१. आवश्यक जानकारी लिने।</p> <p>२. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने ।</p> <p>३. घरेलु अवस्थामा भण्डार गर्न हावा आवतजावत गर्ने कोठामा फल्याक वा बाँसका चित्रा, जुटको बोरा ओछ्याएर त्यस माथि फल फिजाएर राख्ने ।</p> <p>४. नपाकेका फललाई कोठाको तापक्रममा (Room Temperature) ३ हप्तासम्म राख्ने ।</p> <p>५. फललाई पाक्नु अगावै ० डी. से. तापक्रम र ९०-९५ प्रतिशत सापेक्षित आद्रताको कोल्डस्टोरमा ५-६ महिनाका लागि राख्ने ।</p> <p>६. कोल्डस्टोर नभएमा रेफ्रिजरेटरमा ४-५ डी. से. तापक्रममा १.५-२ महिनाको लागि राख्ने ।</p> <p>७. Controlled Atmospheric (CA) storage को व्यवस्था भएको अवस्थामा ० डी. से. तापक्रम, ५ CO₂ प्रतिशत र O₂ २ प्रतिशत कायम गरी लामो समयका (१६ हप्ता) लागी राख्ने ।</p> <p>८. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने ।</p> <p>९. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने ।</p>	<p>दिइएको अवस्था (Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> फार्म हाउस/ भण्डारण कक्ष आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू प्याकिङ <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): किवीफलको फल भण्डारण गर्ने ।</p> <p>मापदण्ड (Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> हावा आवतजावत गर्ने कोठामा फल्याक वा बाँसका चित्रा, जुटको बोरा ओछ्याई फिजाएर राखिएको । कोल्डस्टारेका मापदण्डमा फल राखेको । 	<p>किवीफलको फल भण्डारण</p> <ul style="list-style-type: none"> भण्डारण गर्ने । <ul style="list-style-type: none"> परिचय, महत्व मापदण्ड भण्डारण गर्दा हुने फाइदा भण्डारण गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू भण्डारण गर्ने विधि

औजार उपकरण र सामग्री (Tools, Equipment and Materials) :

बाँसका चित्रा, जुटको बोरा, रेफ्रिजरेटरमा, थर्मोमिटर,

सुरक्षा र सावधानी (Safety Precaution) :

- फललाई क्षति हुनबाट सावधानी अपनाउने ।
- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू सरंक्षण गर्ने ।

कार्य विश्लेषण (Task Analysis)

कूल समय : २.५
घण्टा सैद्धान्तिक : ०.५ घण्टा
प्रयोगात्मक : २ घण्टा

निर्दिष्ट कार्य (Task) नं.१७.८ उत्पादनको बजारीकरण गर्ने ।

कार्य चरणहरू (Steps)	प्राविधिक कृत्याकलापका उद्देश्य (Terminal Performance Objective)	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान (Related Technical Knowledge)
<ol style="list-style-type: none"> १. आवश्यक जानकारी लिने। २. आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू संकलन गर्ने । ३. बजारको माग तथा आपूर्ति अनुसार उत्पादित सामग्रीको सूची तयार गर्ने । ४. किवीफलको फल खरिदकर्ता, थोक तथा खुद्रा बिक्रेताको सूची तयार गर्ने । ५. स्टोर (कोल्ड स्टोर, अरु खाले स्टोर) र ढुवानी साधनको विवरण तयार गर्ने । ६. प्याकिङ सामग्रीको सूचि तयार गर्ने । ७. उत्पादित सामग्रीको ग्रेडिङ, सर्टिङ, प्याकिङ र लेभलिङ गर्ने कार्य तथा परिमाणको उल्लेख गर्ने । ८. उत्पादन, उपभोग र बिक्रीको विवरण तयार गर्ने । ९. माथि उल्लेखित विवरणहरू सूचिकृत गरी बजारीकरण योजना तयार गर्ने । १०. औजार, उपकरण र सामग्रीहरू सफा गरी भण्डारण गर्ने । ११. कार्यसम्पादनको अभिलेख राख्ने । 	<p>दिइएको अवस्था(Given):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यस्थल ● आवश्यक औजार, उपकरण र सामग्रीहरू ● किवीफल गोदाम ● बजार ● माग संकलन सूची <p>निर्दिष्ट कार्य (Task): उत्पादनको बजारीकरण योजना बनाउने ।</p> <p>मापदण्ड(Standard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● क्रियाकलापका चरणहरू समावेश गरी बजारीकरण योजना तयार गरिएको । ● योजनामा उत्पादन, उपभोग र बिक्रीको विवरण समावेश गरिएको । 	<p>बजारीकरण</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बजारीकरण <ul style="list-style-type: none"> ○ परिचय ○ महत्व तथा उपयोगिता ○ माग तथा आपूर्ति ○ बजारीकरण योजनामा समावेश गरिने विवरणहरू

औजार उपकरण र सामग्री (Tools, Equipment and Materials) :

कापी/डायरी, कलम, क्याल्क्युलेटर, मार्कर, चार्टपेपर, स्केल, ढुवानी साधन

सुरक्षा तथा सावधानी(Safety Precaution) :

- PPE अनिवार्य प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्दा चोटपटक लाग्नबाट जोगिने ।
- औजार उपकरणहरू संरक्षण गर्ने।

मोड्युल १८ : उद्यमशीलता विकास (Entrepreneurship Development)

समय : १८ घण्टा (सै) + २२ घण्टा (ब्या) = ४० घण्टा

<p>पाठ्य विवरण :</p> <p>यसमा व्यावसायिक योजना तर्जुमाको अवधारणा विकास गर्न आवश्यक पर्ने ज्ञान र सीपहरु समावेश गरिएको छ । यसमा विशेष गरी उद्यमको परिचय, उपयुक्त व्यवसायिक विचारको खोजी, व्यावसायिक विचारको विकास र व्यावसायिक योजना तयारी जस्ता विषय वस्तुहरु समावेश गरिएको छ ।</p>
<p>उद्देश्य:</p> <ol style="list-style-type: none"> १. व्यवसाय तथा उद्यमको अवधारणा बोध गर्ने । २. उद्यमशीलता सम्बन्धी मनोवृत्ति विकास गर्ने । ३. सम्भावित व्यावसायिक विचार श्रृजना गर्ने । ४. साना व्यावसायिक योजनाको तर्जुमा गर्ने । ५. व्यवसायको आधारभूत अभिलेख राख्न ।
<p>कार्यहरू</p> <ol style="list-style-type: none"> १. व्यवसाय/उद्यमको अवधारणा बोध गर्ने । २. उद्यमशीलता सम्बन्धी मनोवृत्ति विकास गर्ने । ३. सम्भावित व्यवसायको पहिचान गर्ने । ४. साना व्यवसायिक योजनाको तर्जुमा गर्ने । ५. व्यवसायको आधारभूत अभिलेख राख्ने ।

क्र.सं.	कार्यहरू	सम्बन्धित प्राविधिक ज्ञान	समय (घण्टामा)		
			सै.	ब्या.	जम्मा
१	व्यवसाय/उद्यमको अवधारणा बोध गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● उद्योग व्यवसायको परिचय ● व्यवसायको वर्गीकरण ● नेपालमा संचालित उद्योग व्यवसायहरु (संक्षिप्त मात्र) ● व्यवसाय र जागीर बीचको अन्तर 	४		४
२	उद्यमशीलता सम्बन्धी मनोवृत्ति विकास गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● सफलताको जीवनचक्र ● व्यवसायमा जोखिम र त्यसको न्यूनीकरणका उपाय 	३		३
३	सम्भावित व्यवसायको पहिचान गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● सम्भावित व्यवसायको पहिचान ● व्यावसायिक विचारको मूल्याङ्कन (SWOT) / छनौट 	१	२	३
४	साना व्यावसायिक	<ul style="list-style-type: none"> ● बजार तथा बजारीकरणको अवधारणा 	९	१८	२७

योजनाको तर्जुमा गर्ने । (प्रत्येक प्रशिक्षार्थीले १/१ वटा व्यावसायिक योजना तयार गरी प्रस्तुत गर्ने)	<u>व्यावसायिक योजना : बजार</u>				
	● उत्पादन गर्ने वस्तुको विवरण				
	● व्यवसाय गर्ने स्थान वा वितरणका माध्यम				
	● उत्पादन तथा बिक्री लक्ष्य				
	● बजार हिस्साको अनुमान				
	● बिक्री तरिका र प्रवर्द्धनका उपायहरू				
	<u>व्यावसायिक योजना : उत्पादन</u>				
	● उत्पादन प्रक्रिया/विधि				
	● आवश्यक स्थिर सम्पत्ति				
	● स्थिर सम्पत्तिमा ह्रासकट्टी				
	<u>व्यावसायिक योजना : व्यवसाय संचालन</u>				
	● व्यवसायको स्वरूप				
	● आवश्यक जनशक्ति र लागत				
	● आवश्यक कच्चा सामान र लागत				
	● अन्य खर्च (शीर्षभार)				
	<u>व्यावसायिक योजना : वित्तीय व्यवस्थापन</u>				
● चालू पूँजी र जम्मा पूँजी					
● वस्तुको उत्पादन लागत र बिक्रीमोल निर्धारण					
● नाफा नोक्सान निकाल्ने तरिका					
● लगानीमा प्रतिफल र पारविन्दु विश्लेषण					
● आवश्यक व्यावसायिक सूचना र संकलन प्रक्रिया					
५	व्यवसायको आधारभूत अभिलेख राख्ने ।	● डे बुक ● बिक्री खाता ● खरिद तथा खर्च खाता ● साहु र असामी खाता	१	२	३
			१८	२२	४०

Textbook:

क) प्रशिक्षकहरूका लागि निर्मित निर्देशिका तथा प्रशिक्षण सामग्री, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्, २०६९

ख) प्रशिक्षार्थीहरूका लागि निर्मित पाठ्यसामग्री तथा कार्यपुस्तिका, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् (अप्रकाशित), २०६९

Reference book:

Entrepreneur's Handbook, Technonet Asia, 1981

आधारभूत औजार, उपकरण र सामग्रीहरू

(२० जना प्रशिक्षार्थीको लागि)

क्र.सं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१.	कुटो	१० वटा	
२.	कोदालो	१० वटा	
३.	साबेल	६ वटा	
४.	डोको	१० वटा	
५.	भम्पल (गल)	५ वटा	
६.	डोरी	५ केजी	
७.	ब्रस कटर	२ वटा	
	मिनी टिलर	२ वटा	
	हँसिया	१० वटा	
	मेजरिड टेप	२ वटा	
	सुतली	२ केजी	
	ठेलागाडा	२ वटा	
	सिकेचर	१० वटा	
	लुपर	२ वटा	
	गार्डेन रेक	१० वटा	
	हाते करौती	१० वटा	
	ह्याक स	१० वटा	
	हजारी	५ वटा	
	सिचाई पाइप (20mm)	५०० मिटर	
	स्प्रीकल नोजल	४ वटा	
	टनेल प्लाष्टिक (६X१२ मिटर),(120 GSM)	२ वटा	
	पराल	१०० मुठ्ठा	
	मल्चर मेशीन	२ वटा	
	डिगर मेशीन	२ वटा	
	ग्राफ्टिड नाइफ	२० वटा	
	ग्राफ्टिड टेप	२० वटा	
	क्रेट	५ वटा	
	मैन	२ केजी	
	प्याकिड बक्स	२० वटा	
	मेटल पोल	६ वटा	
	जि आइ तार	१० केजी	
	जि आइ पाइप (1.5 Inch)	१६ वटा	
	प्लायर	५ वटा	
	रिफ्राक्टो मिटर	१ वटा	
	माटो जाँचे किट बक्स	१ वटा	
	स्टे सेट	६ वटा	
	पोली ब्याग (4 Inch)	१० केजी	
	पावर पुलर	२ वटा	

ग्लोभ	२० वटा	
हेलस्टोन नेट	आवश्यकतानुसार	
वायर कटर	२ वटा	
चश्मा	२० वटा	
मास्क	२० वटा	
रेनकोट	२० वटा	
बूट	२० जोर	
पिकिङ्ग ब्याग	१० वटा	
हेमर	२ वटा	
बाँस	१० वटा	
भर्याङ्ग	आवश्यकतानुसार	
कीला	आवश्यकतानुसार	
सेतो प्लाष्टिक	१० केजी	
नर्सरी ट्रे	१० वटा	
कोको पीट	१० केजी	
पीट मस	१० वटा	
जंगलको माटो (Forest Soil)	आवश्यकतानुसार	
बालुवा	आवश्यकतानुसार	
गोठे मल	आवश्यकतानुसार	
भर्मी मल	आवश्यकतानुसार	
रासायनिक मल	सिफारिस मात्रा अनुसार	
कृषि चुन	सिफारिस मात्रा अनुसार	
निलो तुथो	सिफारिस मात्रा अनुसार	
कीटनाशक विषादी	सिफारिस मात्रा अनुसार	
रोगनाशक विषादी	सिफारिस मात्रा अनुसार	
एग्रो नेट	२ वटा	
इन्सेक्ट नेट	२ वटा	
थर्मोमिटर	२ वटा	
हाइग्रो मिटर	२ वटा	
लाइट ट्रयाप	३ वटा	
स्टिकी ट्रयाप	६ वटा	
डिजिटल वेइङ्ग मेशिन	२ वटा	
सोइल अगर	२ वटा	
जैविक विषादी	सिफारिस मात्रा अनुसार	
डिजिटल पिएच मिटर	२ वटा	
Charger Sprayer	२ वटा	
सिलपाउलिन प्लाष्टिक (निलो रङ्ग २५० GSM)	आवश्यकतानुसार	
सिमेन्ट	आवश्यकतानुसार	
गिटी	आवश्यकतानुसार	
फलामे रड	आवश्यकतानुसार	
प्लाष्टिक बाल्टिन	५ वटा	
रबर ब्याण्ड	५ प्याकेट	
माहुरीको घर	१ वटा	

	रोलर/ क्यामेल ब्रस	२० वटा	
	घण्टी/साइरन/सेन्सर	५ वटा	
	पिकिङ्ग ब्याग	१० वटा	
	प्लाष्टिकको बाटा	२ वटा	
	जग	२ वटा	
	छान्ने जाली	२ वटा	
	चक्कु	१० वटा	
	चपिङ्ग बोर्ड	५ वटा	
	चम्चा	१० वटा	
	लेबल/स्टिकर	आवश्यकतानुसार	
	मसलन्द सामग्री	आवश्यकतानुसार	
	Tag	आवश्यकतानुसार	
	Vine Sticking Machine	१ वटा	

Infrastructure and Facilities

प्रशिक्षणको पेशा : किवीफल उत्पादक

अवधि : ३९० घन्टा (मध्यम)

समूहको आकार : २०

क्र.सं.	मापक/विधि	सूचकाङ्क(अनिवार्य)	सूचाङ्क (भएमा राम्रो)
१.	प्रशिक्षण स्थलमा हुनु पर्ने विशेष आवश्यकता	माथि उल्लेखित परिमाणका उपकरण तथा औजार र सुरक्षा सामग्रीहरूको उपलब्धता	
२.	कक्षा कोठा र बस्ने तथा लेख्ने सुविधा (फर्निचर)	<ul style="list-style-type: none"> एउटा कक्षाकोठा (२० वर्ग मि.) 	
३.	प्रयोगशाला र बस्ने तथा लेख्ने सुविधा (फर्निचर)	<ul style="list-style-type: none"> क्षेत्रफल कम्तीमा २० वर्ग मि. प्रयोगात्मक अभ्यास गर्दा व्यक्ति पिच्छे सामग्रीहरू सेतो पाटी पर्याप्त प्रकाश र हावा खेल्ने कोठा 	<ul style="list-style-type: none"> कम्तीमा ८० वर्ग मि.को क्षेत्रफल
४.	व्यावसायिक स्वास्थ्य र सुरक्षा	<ul style="list-style-type: none"> प्रत्येक प्रशिक्षार्थीलाई एक-एक सेट सुरक्षा सामग्री सहितको टुल बक्स प्राथमिक उपचार कीट बाकस सुरक्षासँग सम्बन्धित जानकारीहरू 	<ul style="list-style-type: none"> आगो नियन्त्रण गर्ने मेशीन (कम्तीमा एउटा)
५.	प्रशिक्षकहरू	<ul style="list-style-type: none"> २ जना प्रशिक्षक सीप परीक्षण तह २ उत्तीर्ण गरेको वा तह १ उत्तीर्ण गरी कम्तीमा ५ वर्षको कार्य अनुभव भएको एवम् प्रशिक्षकको अनुभव भएको । 	<ul style="list-style-type: none"> डिप्लोमा तह पास गरेको र कामको अनुभव भएको
६.	प्रशिक्षार्थीहरू	<ul style="list-style-type: none"> गणितीय सङ्ख्याको ज्ञान भएको साक्षर उमेर : १६ वर्ष 	<ul style="list-style-type: none"> शारीरिक दन्दुरुस्त
७.	औजार तथा उपकरणहरू	<ul style="list-style-type: none"> नत्थी गरिएको सूचीअनुसार 	
८.	कार्यस्थलमा व्यावहारिक सीपको प्रयोग	<ul style="list-style-type: none"> वास्तविक कार्यक्षेत्रमा क्षमता/सीपको प्रदर्शन गर्ने गरी भ्रमण 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्षेत्रमा कम्तीमा प्रत्येक मोड्युलको अन्तमा व्यावहारिक कक्षा
९.	मूल्याङ्कन	<ul style="list-style-type: none"> सबै योजनाका लागि मूल्याङ्कन मापक योजना अनुसारको मूल्याङ्कन प्रणाली 	
१०.	प्रयोग हुने सामग्रीहरू	<ul style="list-style-type: none"> नत्थी गरिएको सूची अनुसार 	

आवश्यक स्टेशनरी र विविध सामग्रीहरू

क्र.सं.	विवरण	परिमाण
१.	कापी	२ दर्जन
२.	डटपेन	२ दर्जन
३.	सार्पनर ठूलो	२ थान
४.	करेक्सन पेन	१ दर्जन
५.	साइन पेन	३ दर्जन
६.	पाइलट/जेल पेन	३ दर्जन
७.	इरेजर	३ दर्जन
८.	पेन्सील	३ दर्जन
९.	स्टापलर	५ थान
१०.	लिफ्ट चार्ट पेपर	आवश्यकता अनुसार
११.	फ्ल्यास कार्ड	आवश्यकता अनुसार
१२.	फोटोकपी पेपर	आवश्यकता अनुसार
१३.	फाइल	आवश्यकता अनुसार
१४.	हवाइट बोर्ड	१ थान
१५.	बोर्ड मार्कर	२ दर्जन
१६.	परमानेन्ट मार्कर	१ दर्जन

नोट: तालीमका बखत सैद्धान्तिक विषयको प्रशिक्षणका क्रममा उपलब्ध हुन सक्ने अवस्थामा प्रोजेक्टर, फ्लिपचार्ट बोर्ड, पिन बोर्ड प्रयोगमा ल्याउन सकिनेछ ।

Subject /Sector/sub-sector Committee

१. हरि दाहल
२. शालीराम डाँगी
३. दिनेश कुमार सिग्देल
४. शम्भु प्रसाद ढकाल
५. चन्द्रमान श्रेण्ठ
६. रमिता मान्धर

Technical committee

१. गोविन्द कुमार श्रेण्ठ
२. शालीराम डाँगी
३. दिनेश कुमार सिग्देल
४. शम्भु प्रसाद ढकाल
५. चन्द्रमान श्रेण्ठ
६. रामजी प्रसाद सापकोटा
७. यम बहादुर बस्नेत
८. कलाधर गैरे